

Vilniaus universitetas
Filosofijos fakultetas
Sociologijos katedra

Deina Rudkova

Sociologijos studijų programa
Magistro darbas

Lietuvos interneto dienoraščių portalai. Vartosenos ir tematikos specifika 2007 m.

Darbo vadovas: prof. M. P. Šaulauskas

Vilnius 2008

Baigiamąjį darbą

.....,
patvirtintą Filosofijos fakulteto dekanų įsakymu Nr., parengiau savarankiškai, galutinai
suredagavau ir įteikiau vadovui.

.....
(Data)

.....
(Absolvento parašas)

Baigiamasis darbas atitinka (neatitinka) BA (MA)
darbams keliamus reikalavimus ir gali būti ginamas

.....
(Data)

.....
(Vadovo parašas)

Baigiamąjį darbą su vadovo tarpininkavimu katedra gavo

.....
(Data)
parašas)

.....
(Katedros reikalų tvarkytojos

Lietuvos interneto dienoraščių portalai. Vartosenos ir tematikos specifika 2007 m.

Santrauka

2005 metais buvo sukurtas pirmas lietuviškas internetinių dienoraščių portalas blogas.lt ir adaptuotas lietuviakalbiams internetinių dienoraščių vartotojams. Pirmos internetinių dienoraščių bendruomenės pradėjo kurtis dar paskutiniame XX amžiaus dešimtmetyje. Jų tyrimai prasidėjo neseniai, bet dėmesys yra didelis ir vis augantis. Internetinių dienoraščių pagrindu kuriasi elektroninės bendruomenės, kiekvienas jų narys reprezentuoja save per savo internetinį dienoraštį. Darbe nagrinėjama lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė, kuri yra susiformavusi pagal ankščiau atsiradusį angliakalbių internetinių dienoraščių modelį. Ši bendruomenė yra sparčiai besiplėtojanti, pastebimas spartus portalų blogas.lt vartotojų skaičiaus augimas. Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė tam tikrais aspektais atitinka tradicinę bendruomenę: turi specifinę socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus, socialinio gyvenimo formų įvairovę. Be to, internetinio dienoraščio vartotojas, kurdamas savo dienoraštį gali pasirinkti bet kokią temą ir pateikti informaciją skirtingais būdais. Visa tai leidžia jam pristatyti save ir būti bendruomenės nariu, bendrauti su kitais jos nariais.

Darbo tikslas yra lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenės analizė sekančiais aspektais: lietuviškų dienoraščių internetinės bendruomenės genezė, struktūra, dienoraščių portalų vartosenos ir tematika.

Buvo įvykdytas kokybinis tyrimas, kurio metu buvo nagrinėjami lietuviški dienoraščių portalai blogas.lt, blog.delfi.lt. Išvardinti dienoraščių portalai yra interneto bendruomenės kūrimosi pagrindas. Tyrimo metu buvo nagrinėjama lietuviškų internetinių dienoraščių struktūra, naudojama programinė įranga, internetinių dienoraščių augimo tempai, vartojimo būdai ir tematika.

Tyrimo rezultatai parodė, kad lietuviški internetiniai dienoraščiai yra vartojami kaip savęs išraiškos ir bendravimo su kitais internetinių dienoraščių vartotojas priemonė, jų tematika nėra ribojama ir leidžia vartotojams išreikšti save. Lietuviški internetiniai dienoraščiai sudaro internetinę bendruomenę, turinčią struktūrą, socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus bei socialinio gyvenimo formų įvairovę.

Lithuanian Blog Portals in 2007. Peculiarities of Use and Subject Matter

Summary

A first Lithuanian blog portal *blogas.lt* was created in 2005 and was adapted for Lithuanian users of blogs. The first English blogs appeared in the last decade of XX century. So researches on this new phenomenon started not long ago and attention is still growing. A new community appears on a basis of the blogs and their users represent themselves through blogs. In my work I study the blogs' community, which appeared as a copy of an English blog's community's model. The Lithuanian blogs' community grows rapidly and the number of its members is constantly increasing. It has some elements of non-internet community. For example, it has a specific social hierarchy, a value system, mechanism of its members' control and reproduction and a diversity of its forms of social life. The Lithuanian blogs are used for achieving different goals, their thematic is universal. Blog users can choose any topic to write about and publish information by using different publishing means. A software, which is used by the Lithuanian blogs' portals, enables users to represent themselves through their blogs, to be members of the blog community and to communicate with other users.

My paper's goal is to analyze different aspects of the Lithuanian blogs' community: its genesys, structure, blogs' usage and subject matter.

A qualitative research was conducted in order to achieve this goals. The Lithuanian blog sites *blogas.lt* and *blog.delfi.lt/* were analysed. A structure of lithuanian blogs, software , increase of blogs' number, usage and topics were analyzed.

Results of the research are: liethuanian blogs are used as a mean of self representation, their topics are diversive. Lithuanian blogs constitute the internet community, which has a structure, social hierarchy, system of values, mechanizms of control and reproduction, and diversity of forms of social lifestyle.

TURINYS

ĮVADAS	6
INTERNETINIAI DIENORAŠČIAI IR INTERNETO BENDRUOMENĖ	8
1.1 Internetiniai dienoraščiai	8
1.2 Interneto bendruomenė	9
ANGLIAKALBIŲ IR LIETUVIŠKŲ INTERNETINIŲ DIENORAŠČIŲ BENDRUOMENĖS MODELIS	14
2.1 Angliakalbių ir lietuviškų dienoraščių portalų programinė įranga.....	14
2.2.1 Lietuviškų dienoraščių portalo blogas.lt internetinio dienoraščio pirmo puslapio elementai	26
LIETUVIŠKŲ INTERNETINIŲ DIENORAŠČIŲ BENDRUOMENĖS STRUKTŪRA	31
3.1 Lietuviškos interneto bendruomenės plėtra	33
3.2 Socialinė hierarchija	37
3.3 Vertybinė sistema	43
3.4 Kontrolės mechanizmai.....	49
3.5 Reprodukcijos mechanizmai	51
3.6 Socialinio gyvenimo formos	54
LIETUVIŠKŲ DIENORAŠČIŲ PORTALO BLOGAS.LT VARTOSENOS IR TEMATIKOS DIVERSIFIKACIJA	63
4.1 Dienoraščių portalo vartoseną	63
4.2 Dienoraščių portalo vartojimo technologijos	72
4.3 Dienoraščių portalo tipologija ir tematika	77
IŠVADOS	85
Literatūros sąrašas	87
Priedai	91

IVADAS

Pirmieji internetiniai dienoraščiai atsirado dešimto dešimtmečio vidury, išpopuliarėjo XX amžiaus pabaigoje savo lengvo vartojimo ir nemokamų publikacijų galimybių dėka. Bet jau pirmieji nelietuviškų blogų tyrinėtojai teigia, kad blogosfera pasižymi savybėmis, būdingomis „neinternetiniams“ tarpasmeniniams santykiams. Internetiniai dienoraščiai, arba „blogai“ tapo komunikacijos (Doening), sociologijos (Jones, Bakardjieva, Schmidt) ir psichologijos (Joinson) mokslininkų tyrimo objektu. Pavyzdžiui, Miura's ir Yamashita's (2007) nagrinėja psichologinius ir socialinius internetinių dienoraščių kūrimo aspektus, Preece's (2001) tyrinėja interneto bendruomenių dizainą ir bendravimo palaikymo aspektus, Beer'as (2008) – socialinių tinklų portalus. Didžiausio mokslininkų dėmesio susilaukia angliakalbės dienoraščių interneto bendruomenės, tuo metu kaip lietuviškos interneto bendruomenės tyrimų akivaizdžiai trūksta, nors lietuviška interneto bendruomenė sparčiai plečiasi ir šiuo metu vien tik dienoraščių portalas www.blogas.lt turi virš 52 tūkst. užregistruotų dienoraščių. Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenę sudaro lietuviški internetinių dienoraščių portalai tokie kaip www.blogas.lt, www.delfi.lt, ir lietuviški dienoraščiai, kuriami angliakalbiuose dienoraščių portaluose www.blogger.com ir www.lifejournal.com. Darbe nagrinėjama lietuviška interneto bendruomenė, kurios tyrimų trūksta. Nagrinėjami jos struktūra, vystymasis, vartojimas ir tematika. Šis tyrimas padės suprasti lietuviškos interneto bendruomenės esmę ir santykį su fizine bendruomenę.

Lietuviškų internetinių dienoraščių interneto bendruomenė nuolat plečiasi ir tampa vis didesnio žmonių skaičiaus gyvenimo dalimi. Taigi, šio darbo tikslas yra ištirti lietuviškų dienoraščių bendruomenę.

Darbo tikslas yra lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenės analizė tokiais aspektais: lietuviškų dienoraščių bendruomenės genezė, struktūra, dienoraščių portalo vartoseną ir tematiką.

Darbo uždaviniai:

1. Išnagrinėti ir palyginti angliakalbius ir lietuviškus dienoraščių portalus;
2. Nustatyti lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenės socialinės hierarchijos, vertybinės sistemos, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmų, socialinio gyvenimo formų pasireiškimą;
3. Nustatyti lietuviškų dienoraščių portalo www.blogas.lt vartojimo tikslus, vartojimo formas, internetinių dienoraščių tipus ir tematiką.

Darbo planas. Darbe nagrinėjami lietuviškų dienoraščių bendruomenės genezė, struktūra, vartoseną ir tematiką. Šitas darbas nėra skirstomas į teorinę ir empirinę dalis, kadangi

kiekvienoje darbo dalyje yra nagrinėjamas atskiras lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenės aspektas, kuris tuo pat metu yra susiejamas su bendruomenės teorijomis.

Darbo struktūra. Kadangi darbas susideda iš trijų dalių, skirtų trims internetinių dienoraščių bendruomenės aspektų nagrinėjimui, kiekviena dalis yra sudaryta iš teorinės ir empirinės dalies, siekiant išvengti eklektiškos teorinės dalies struktūros. Kiekviena darbo dalis pristato atitinkamą teorinę dalį ir po jos siekiančią empirinę dalį. Pirmoje darbo dalyje nagrinėjama lietuviškos interneto bendruomenės vystymasis, antroje – jos struktūra, paskutinėje dalyje – vartoseną ir tematiką.

Darbo tezė yra - Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė yra susiformavusi pagal anksčiau buvusius angliakalbius modelius, sparčiai besiplėtojanti, turinti specifinę socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus, socialinio gyvenimo formų įvairovę bei diversifikuotą vartoseną ir universalų pobūdžio tematiką.

Tyrimo dalykas: Lietuviška interneto bendruomenė.

Tyrimo objektas: Internetinių dienoraščių portalai.

Tyrimo metodologija Tyrimo metu buvo nagrinėjama lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė. Jos susikūrimo vietas tai dienoraščių portalai blogas.lt ir blog.delfi.lt. Naudojamas turinio analizės metodas, kadangi siekiama ištirti interneto bendruomenės struktūrą. Nagrinėjamos angliakalbių dienoraščių portalų blogger.com ir thoughts.com ir lietuviškų internetinių dienoraščių portalų blogas.lt ir blog.delfi.lt struktūros. Tolesniame etape jie lyginami siekiant nustatyti lietuviškų internetinių dienoraščių genezę.

Antrame tyrimo etape yra analizuojama internetinių dienoraščių bendruomenės struktūra. Struktūros analizei buvo renkami duomenys nuo 2007 01 07 iki 2007 12 30, kiekvieną 2007 metų sekmadienį, kurie analizuojami antroje darbo dalyje.

INTERNETINIAI DIENORAŠČIAI IR INTERNETO BENDRUOMENĖ

Dažnai interneto bendruomenės, procesai, vykstantys internetinėje arba elektroninėje aplinkoje, yra apibūdinami būdvardžiu „virtualus“. Būdvardis „realus“ yra pateikiamas kaip būdvardžio „virtualus“ antonimas. Tokiu būdu daroma prielaida, kad viskas, kas vyksta elektroninėje, internetinėje aplinkoje nėra realu, arba viskas, kas vyksta už elektroninės aplinkos ribų, yra realu. Bet kadangi nei viena (vadinama „reali“), nei kita (vadinama „virtuali“) socialinė aplinka nėra įmanoma be žmonių dalyvavimo jos kūrime, aš savo tyrime darbe nevertosiu būdvardžių „realus“ ir „virtualus“.

Castells'as teigia, kad „kultūros yra sudarytos iš komunikacijos procesų“ ir komunikacijos pagrindas – tai simbolių kūrimas ir vartojimas. Kiekvienos visuomenės žmonių gyvenimas vyksta simbolinėje aplinkoje, o prasmės yra kuriamos – šis procesas yra realios virtualybės konstravimas. Bet realią virtualybę dabar kuria naujosios komunikacijos sistemos (2005, p. 369). Castells'as pateikia žodžių „realus“ ir „virtualus“ apibrėžimus: „realus – iš tikrųjų egzistuojantis“, „virtualus – egzistuojantis praktiškai, tačiau ne griežtąja prasme; tariamas. Castells'as teigia, kad „patyrimui atsiverianti realybė visuomet yra virtuali, nes ji visada yra suvokiama per simbolius, suteikiančius veiklai prasmę, neapsiribuojančią griežtais semantiniiais jų apibrėžimais(2005, p. 369-370).

Taigi realiąją virtualybę Castells'as apibrėžia taip: reali virtualybė – tai „sistema, kurioje pati realybė (žmonių materialios ir simbolinės egzistencijos laukas) yra visiškai užgrobiama ir panardinama į virtualią vaizdų aplinką – tą išgalvotą pasaulį, kurio reiškiniai ne tik pasirodo ekrane, per kurį yra perduodama patirtis, bet ir patys tampa ta patirtimi“ (2005, p. 370).

Taigi, savo darbe naudosisi sąvokas: „internetinis dienoraštis, „lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė“, „dienoraščių portalas“, „internetinio dienoraščio vartotojas“. Šitos sąvokos bus apibrėžtos kitose darbo dalyse.

1.1 Internetiniai dienoraščiai

Vienas iš naujų interneto bendruomenės kūrimosi pagrindų yra *internetiniai dienoraščiai*, pirmieji kurių atsirado dešimto XX a. dešimtmečio viduryje.

Anot Efimova ir Hendrick, apibrėžti internetinį dienoraštį arba *blogą* nėra lengva, kadangi visi internetinių dienoraščių autoriai, kurdami savo dienoraščius, turi skirtingus tikslus. Tik vienas dalykas vienija internetinius dienoraščius – jų formatas. Svarbiausias dalykas, skiriantis internetinius dienoraščius – tai jų vartotojai, asmenybės (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>). Bet internetinių dienoraščių tyrinėtojai

apibrėžia internetinius dienoraščius taip: *internetinis dienoraštis*, arba „blogas“ tai dažnai atnaujinami internetiniai puslapiai, paprastai sudaryti iš įrašų, patalpintų paskutiniu metu, ir archyvuotų įrašų. Internetiniai dienoraščiai dažniausiai yra interaktyvūs – leidžia dienoraščio lankytojams rašyti komentarus (Stefanone et al., 2008, p. 124).

Quiggin'as apibrėžia internetinį dienoraštį kaip asmeninį dienoraščio formato internetinį puslapį, kurio kūrimui yra naudojama speciali programinė įranga, talpinanti naujus įrašus puslapio viršuje ir nustumianti senus įrašus į archyvus tam tikram laikui praėjus, arba kai įrašų skaičius tampa per didelis ir nėra trukdo patogiam skaitymui. Quiggin'as teigia, kad kai kurie elementai yra būtini internetinio dienoraščio aspektai: komentarai, nuorodos į kitus internetinius dienoraščius, „blogroll'ai“ (Quiggin, 2006, p. 482-483).

Herring'as et al. apibrėžia internetinį dienoraštį kaip internetinį puslapį, turintį tokius elementus kaip komentarai, kalendorius, archyvas ir maži paveikslėliai. Tai yra internetinio dienoraščio indikatoriai, kurie priklauso nuo programinės įrangos vartojimo. Internetinių dienoraščių programinė įranga pagal nutylėjimą suteikia vartotojams galimybę naudotis tokiomis funkcijomis kaip įrašų komentavimas, archyvai, simboliai/emblemos, reprezentuojantys internetinių dienoraščių vartotojus (Herring, et al., 2005, p. 149-153).

Svarbus veiksnys, paaiškinantis internetinių dienoraščių skaičiaus augimą ir jų populiarumą, yra lengvas vartojimas programinės įrangos priedų dėka (Stefanone et al., 2008, p. 124). O jų kūrimo priežastis pagal Nardi, Schiano, Gumbrecht ir Swartz yra asmeninio gyvenimo „dokumentizavimas“, komentarų talpinimas ir nuomonių pareiškimas, gilių emocijų išraiška, idėjų/minčių artikuliacija per rašymą, bendruomenės forumų formavimas ir palaikymas. (Miura, Yamashita, 2007, p. 1455).

Dienoraščių portalai turi socialumo požymių. Anot Miura ir Yamashita, internetinių dienoraščių vartotojai visada turėjo savęs apibrėžimo ir bendravimo poreikį, kuris yra patenkinamas tuo, kad internetiniai dienoraščiai lengvina savęs apibrėžimo procesą programinės įrangos dėka (Miura, Yamashita, 2007, p. 1453).

Taigi internetinių dienoraščių vartojimas suteikia vartotojams tokias galimybes: 1. Savęs išraiškos galimybė; 2. Santykių su kitais kūrimo ir palaikymo galimybė; 3. Informacijos tvarkymo įgūdžių lavinimo galimybė (Miura, Yamashita, 2007, p. 1458).

Interneto bendruomenė. Prieš atsirandant telekomunikacijos technologijoms, bendruomenė buvo apibrėžiama kaip žmonių grupė, turinti stiprius ryšius ir gyvenanti tam tikroje teritorijoje. Narystė tam tikroje bendruomenėje buvo nustatoma pagal žmogaus gimimą ir buvimą apibrėžtoje teritorijoje. Bet su naujų technologijų atsiradimu bendruomenės sąvoka įgavo naują prasmę. Pirmieji interneto bendruomenių tyrinėtojai Rheingold'as ir Hiltz'as asocijavо terminą

„interneto bendruomenė“ su draugystės, empatijos ir paramos jausmais, kuriuos žmonės išreiškia internetinėje erdvėje. Kiti tyrinėtojai vartoja šį terminą analizuodami bendruomenės programines įrangos platformas ir jos naudojimo praktikas. Tokie tyrinėtojai apibrėžia terminą „interneto bendruomenė“ taip: „interneto bendruomenė tai žmonės, veikiantys kartu tam tikram tikslui pasiekti, ir besivadovaujantys tam tikromis taisyklėmis ir normomis, o jų veiklą yra palaiko programinė įranga“ (Preece et al., 2005).

Interneto bendruomenės – tai natūralus interneto vartojimo padarinys. Anot Campbell'ą, internetas kaip socialinio tinklo modelis apibrėžia elektroninį kontekstą kaip socialinę erdvę, kurios vartojimo pagrindinis tikslas – tai ryšių su žmonėmis nustatymas (Campbell, 2005, p. 116).

Efimova ir Hendrick teigia, kad nors internetinių dienoraščių tyrinėtojai diskutuoja apie internetinių dienoraščių bendruomenę, bet jos augimas tampa vis akivaizdesnis – daugėja įrodymų apie socialines struktūras, atsirandančias internetinių dienoraščių bendruomenėje. Ne tik patys internetinių dienoraščių vartotojai vis dažniau kalba apie tokią bendruomenę, bet daugėja skirtingų bendruomenių tyrimų panaudojant matematinę analizę (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>).

Jordan'as interneto bendruomenę vadina „virtualia bendruomene“. Jis teigia, kad virtualios bendruomenės atsiranda kibernetinėje arba elektroninėje erdvėje tada, kai tam tikras interneto vartotojų skaičius sukuria avatarus (avataras – stabilus tapatumas elektroninėje erdvėje), nuolat sugrįžtančius į tam tikrą informacinę erdvę. Individai supranta, kad jie nėra vieniši šitoje kibernetinėje, sukuria ryšius su kitais stabiliais avatarais ir tampa virtualios bendruomenės nariais. Virtualios bendruomenės nariai gali lengvai iš jo išeiti, nes lengvai į ją ir įeina. Virtualios bendruomenės būna skirtingų tipų ir siūlo virtualias socialinių santykių versijas (Jordan, 2000, p. 59 – 100).

Interneto bendruomenės turi skirtingas funkcijas ir charakteristikas. Pavyzdžiui, DiMaggio teigia, kad internetas - tai unikali medija, leidžianti žmonėms susitikti vienoje vietoje ir bendrauti su daugelio kitų žmonių vienu metu. Bet interneto bendruomenės skiriasi pagal savo formą, dydį, bendruomenės narių bendravimo pagrindą, kaip, pvz.:

- 1) bendruomenė, siejanti toli vienas nuo kito esančius žmones, anksčiau nebendravusius, bet turinčius vienodus interesus;
- 2) bendruomenė, kurios nariai turėjo ryšius anksčiau nei pradėjo bendrauti interneto pagalba (draugai, giminaičiai, bendradarbiai, kolegos);
- 3) bendruomenė, kuri koncentruojasi ties problemų, aktualių geografiškai apibrėžtiems kaimynams (DiMaggio, 2001, p. 317).

Kaip teigia DiMaggio, interneto bendruomenės, palyginus su fizinio gyvenimo socialiniais tinklais, dažniausiai yra pagrįstos bendrais narių interesais, negu bendromis demografinėmis charakteristikomis arba tiesiog panašumu, artumu (DiMaggio, 2001, p. 317).

Interneto bendruomenė. Kaip teigia Efimova ir Hendrick, internetinių dienoraščių bendruomenė skiriasi nuo kitų interneto bendruomenių tuo, kad jos atsiradimo priežastis yra ryšys tarp internetinių dienoraščių ir jų autorių, o ne susikūrimas aplink tam tikrą bendrą erdvę (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>). Iš vienos pusės internetinių dienoraščių bendruomenės atsiradimas atrodo paradoksalus, nes asmeniniai puslapiai, kuriuos sukūrė atskiri vartotojai, galiausiai suformuoja socialines struktūras. Bet tuo pačiu metu, iš kitos pusės, toks reiškinys nėra keistas, kadangi tai galima palyginti su gyvenimu mieste, kurį sudaro privatūs namai ir viešosios vietos, susijungiančios į vieną visumą, suteikiančią vietą ir individams, ir bendruomenėms (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>).

Taigi, Efimova ir Hendrick, nagrinėdami internetinių dienoraščių bendruomenę, lygina ją su miestu (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>). Jie teigia, kad internetinių dienoraščių bendruomeninės erdvės yra pasiskirstytos nelygiai, kai kurios kaimynystės yra socialiai aktyvios, tuo metu kai kitos yra tik namų, kurių gyventojai neturi nieko bendro, kolokacija. Pasinaudodami Jones'o archeologinę interneto bendruomenių tyrinėjimo prieigą, Efimova ir Hendrick teigia, kad interneto bendruomenė turi atitikti keletą sąlygų:

1. minimalus interaktyvumo laipsnis;
2. komunikatorių įvairovė;
3. bendra vieša vieta, kurioje vyksta didžiausioji bendravimo dalis;
4. minimalus ilgalaikių stabilių narysčių lygis (Efimova, Hendrick, 2008, <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041>).

Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė. Lietuviški internetiniai dienoraščiai yra kuriami angliakalbiuose blogger.com, lifejournal.com ir lietuviškuose blogas.lt ir delfi.lt portaluose. Dienoraščių portalai blogas.lt ir delfi.lt visą informaciją pateikia lietuvių kalba, tokiu būdu yra supaprastinamas dienoraščių kūrimas žmonėms, nemokantiems anglų kalbos, arba dėl tam tikrų priežasčių nenorintiems kurti internetinių dienoraščių angliakalbiuose dienoraščių saituose. Lietuviškų dienoraščių portalas **www.blogas.lt** buvo sukurtas 2005 m. kovo 10 d.. Jis suteikia savo vartotojams galimybę kurti „savo unikalią asmeninę svetainę“. Dienoraščių saito kūrėjai pateikia tokį saito blogas.lt apibrėžimą:

„BLOGas – tai netgi daugiau negu dienoraštis internete. Tai unikali erdvė, kurią gali valdyti patys vartotojai: nevaržomi rašyti savo mintis, dalintis džiaugsmiais ir vargais su savo draugais

ir žmonėmis iš viso pasaulio, publikuoti nuotraukas, talpinti nuorodas, sulaukti kitų interneto vartotojų komentarų. "BLOGo" sąvoka atsirado sujungus du angliškus žodžius "Web" ir "Log" į vieną "Blog" (http://www.impartner.lt/pristatomas_dienorasciu_portalas.html, 2008 04 13)].

Nagrinėjant lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenę yra naudinga pasitelkti Parsons'o teoriją. Parsons'as nagrinėjo socialines sistemas, kurias apibrėžė kaip sistemas, kurios susikuria veikiančių subjektų socialinės sąveikos proceso metu. Jis siūlė socialines sistemas nagrinėti pasitelkiant keturių tipų nepriklausomus kintamuosius: vertybes, normas, kolektyvus ir vaidmenis. Vertybės vaidina pagrindinį vaidmenį socialinių sistemų išsaugojimo ir atkūrimo funkcijos vykdyme. **Vertybės** – tai geidžiamos socialinės sistemos įsivaizdavimai, reguliuojantys tam tikrų pareigų priėmimo ir įsisavinimo procesą. Pagrindinė **normų** funkcija yra socialinių sistemų integracija. Normos apima ne tik vertybių sistemos elementus, bet ir nurodo konkrečius orientacijos būdus esant specifinėms funkcionalinėms ir situacinėms sąlygoms tam tikriems kolektyvams ir vaidmenims. **Kolektyvai** – tai struktūriniai komponentai, kurių svarbiausioji funkcija yra tikslo pasiekimas. Kolektyvas turi atitikti du kriterijus. Pirmiausiai, tam kad būtų nustatyta riba tarp kolektyvo narių ir nenarių, jis turi turėti apibrėžtą narystės statusą. Antra, kolektyvas turi turėti narių diferenciaciją pagal statusą ir funkcijas, t.y. kiekvienas narys turi tam tikrą funkciją. **Vaidmuo** – tai struktūrinis elementas, atliekantis adaptacijos funkciją (Parsons'as, 1997, p. 18-19).

Taigi, besiremiant Parsons'o socialinių sistemų apibrėžimu galima teigti, kad socialinę sistemą – internetinių dienoraščių bendruomenę galima nagrinėti analizuojant jos vertybes, normas, kolektyvo savybes (narių statusų diferenciacija ir narystės statusas). Mano iškeltoje hipotezėje aukščiau išvardinti socialinės sistemos dalis atitinka socialinę hierarchiją (statusų diferenciacija) ir vertybinę sistemą (vertybės). Kadangi bendruomenės tikslas – išlikti, svarbu išnagrinėti interneto bendruomenės kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus.

*Hipotezė: Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė yra susiformavusi pagal anksčiau buvusius angliakalbius modelius, sparčiai besiplėtojanti, turinti specifinę **socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos** mechanizmus, **socialinio gyvenimo** formų įvairovę bei diversifikuotą **vartoseną** ir universalus pobūdžio **tematiką**.*

Geriausiai interneto bendruomenei apibūdinti tinka Andersono nacijos kaip įsivaizduojamos politinės bendruomenės paaiškinimas: nacija – „tai įsivaizduojama politinė bendruomenė ir įsivaizduojamai iš prigimties ribota bei suvereni“ (Anderson, 1999, p. 21). Pasitelkdama Andersono nacijos apibrėžimą, apibūdinsiu internetinių dienoraščių bendruomenę kaip

įsivaizduojamą. Bet Andersono bendruomenės apibrėžimas yra naudingas tik tuo atžvilgiu, kad jis ją apibrėžia kaip įsivaizduojamą.

Anot Andersono, bendruomenė yra *įsivaizduojama*, nes „netgi pačios mažiausios tautelės atstovai niekada nepažins daugumos savo tautiečių, nesutiks ir netgi neišgirs apie juos, tačiau kiekvieno jų sąmonėje gyvuoja įvaizdis, kad visi jie susiję“ (Anderson, 1999, p. 21). Taigi, internetinių dienoraščių bendruomenės nariai (vien tik svetainė blogas.lt turi virš 52 tūkst. internetinių dienoraščių) supranta, kad šita bendruomenė neapsiribuoja jiems pažįstamais dienoraščių vartotojais, bet yra daug didesnė ir sudaryta iš vartotojų, kurių kiti vartotojai niekada nesutiks.

Beer (Beer, 2008, p. 517-518) interneto bendruomenei apibrėžti vartoja terminą „socialinių tinklų mazgai“ (social network sites), kurie suteikia individams galimybę:

1. kurti viešą, arba pusiau viešą profilį ribotoje sistemoje;
2. sukurti vartotojų, su kuriais jie palaiko ryšius, sąrašą;
3. peržiūrinėti savo ir kitų vartotojų ryšius sistemoje.

ANGLIAKALBIŲ IR LIETUVIŠKŲ INTERNETINIŲ DIENORAŠČIŲ BENDRUOMENĖS MODELIO ANALIZĖ

Herring'as et al. apibrėžia internetinį dienoraštį kaip internetinį puslapį, turintį tokius elementus kaip *komentarai, kalendorius, archyvas* ir *maži paveikslėliai*. Tai yra internetinio dienoraščio indikatoriai, kurie priklauso nuo programinės įrangos vartojimo. Internetinių dienoraščių programinė įranga suteikia vartotojams galimybę naudotis tokiomis funkcijomis kaip *įrašų komentavimas, archyvai, simboliai/emblemos*, reprezentuojančios internetinių dienoraščių vartotojus (Herring et al., 2005, p. 149-153).

Struktūrinės dienoraščių portalo savybės:

- archyvai,
- simboliai (badge),
- paveikslėliai, iliustracijos,
- įrašų komentavimas,
- nuoroda į elektroninį internetinio dienoraščio autoriaus paštą,
- reklama,
- paieškos funkcija,
- kalendorius,
- svečių knyga.

Internetinių dienoraščių charakteristikos: *vienas autorius, asmeninio pobūdžio informacija, archyvai, simboliai (badges), vartotojo vardas pirmame puslapyje, programinė įranga, reklama, nuorodos, komentarai* (Herring et al., 2005:, p. 149-153).

2.1 Angliakalbių dienoraščių portalų blogger.com ir thoughts.com programinės įrangos analizė

Angliakalbių internetinių dienoraščių programinės įrangos analizei buvo atrinkti du dienoraščių portalai blogger.com ir thoughts.com, nes jie yra standartiniai internetinių dienoraščių portalai.

Programinė įranga – tai bet kokio saito pagrindas, kurio dėka yra kuriami internetiniai puslapiai. Programinė įranga susideda iš skirtingų elementų, skirtų skirtingoms funkcijoms atlikti, o jų pasirinkimas priklauso nuo internetinio portalo kūrėjo tikslų. Programinė įranga, naudojama dienoraščių portaluose, yra asinchroninė, t.y. bendravimui palaikyti bendruomenės nariai neprivalo vienu metu būti prisijungę prie sistemos (Preece, 2001, p. 136).

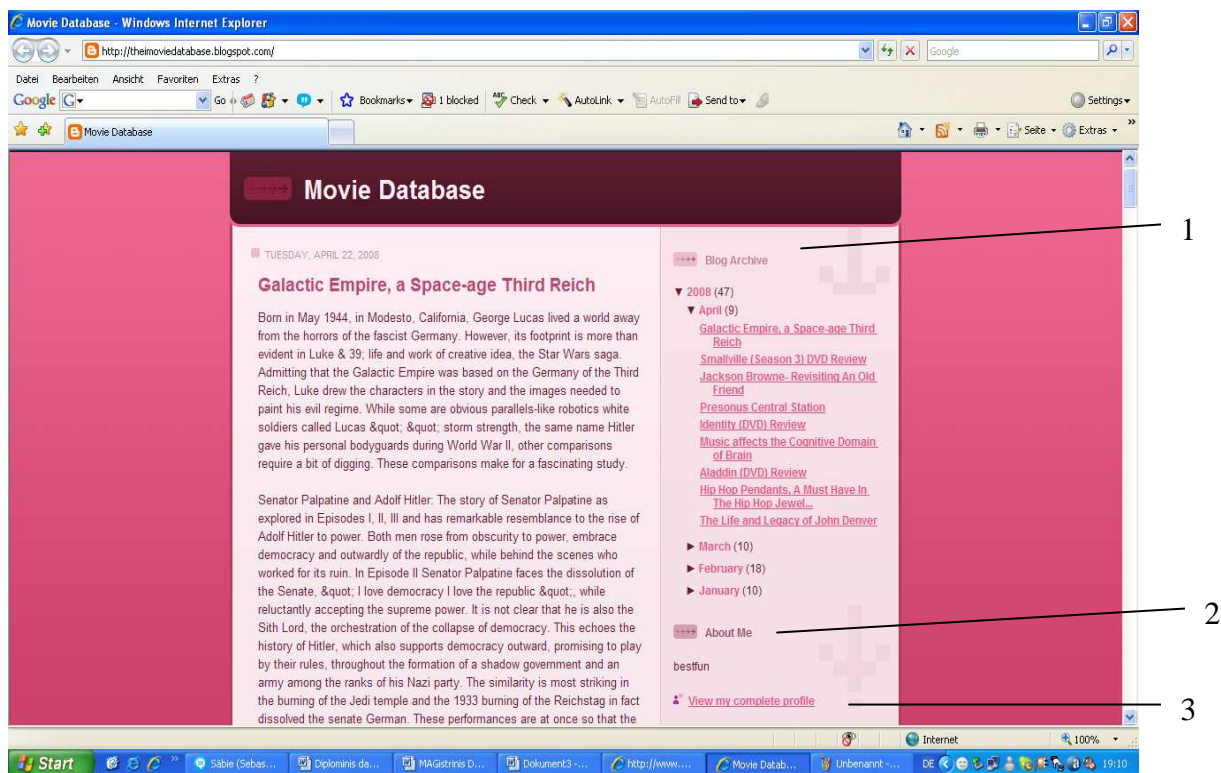
Nuo programinės įrangos dizaino priklauso interneto bendruomenės narių bendravimas. Bet ir pačios programinės įrangos struktūra priklauso nuo jos vartotojo poreikių (Preece, 2001, p. 142 - 143).

Angliakablių internetinių dienoraščių struktūra. Dienoraščių portalas blogger.com buvo sukurtas 1999 metais ir pristato save kaip:

„**Dienoraštis** - tai jūsų svetainė, kuria labai paprasta naudotis ir kurioje galite reikšti savo mintis, bendrauti su kitais žmonėmis ir pan. Ir visa tai **NEMOKAMAI**.“ (https://www.blogger.com/star, 2008 04 20).

Dienoraščių saitas blogger.com buvo sukurtas kaip portalas, vartojantis tik anglų kalbą. Neseniai atsirado galimybė pasirinkti vieną iš daugelio siūlomų kalbų. Kalbos pasirinkimas supaprastina internetinio dienoraščio vartojimą.

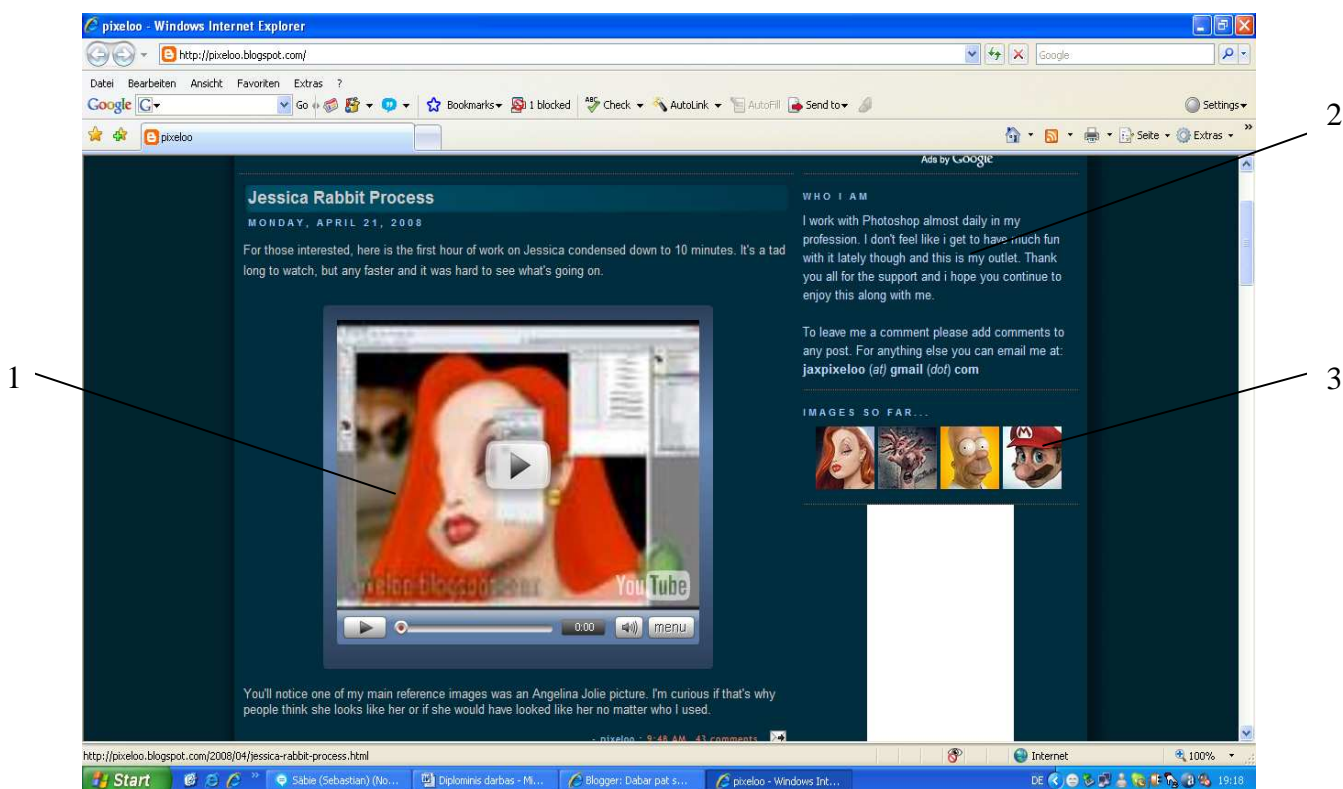
Internetinio dienoraščio puslapis suteikia prieigą prie paskutiniu laiku publikuotų įrašų, išdėstytų chronologine tvarka, archyvo, skyriaus „Apie mane“ ir nuorodos į internetinio dienoraščio vartotojo profilį arba tiesioginio vartotojo savęs aprašymo (2 pav.). Nuorodos į įrašų komentarus yra talpinamos įrašo gale. Dienoraščių saito blogger.com vartotojai gali patys pasirinkti kokią informaciją padaryti prieinamą internetinio dienoraščio skaitytojams, o kokios nerodyti.

1 pav. Portalo blogger.com internetinio dienoraščio puslapis

1 – Archyvas (Blog Archive); 2 – Apie mane (About Me); 3 – Vartotojo pilnas profilis (View my complete profile).

Dienoraščių portalas blogger.com leidžia savo vartotojams talpinti nuotraukas, iliustracijas, vaizdo ir garso failus (2 pav.).

2 pav. Portalo blogger.com internetinio dienoraščio puslapis

1 – vaizdo medžiaga, 2 – internetinio dienoraščio savęs ir dienoraščio trumpas pristatymas, 3 – paveikslėliai.

Dienoraščių saitas blogger.com naudoja programinę įrangą, suteikiančią tokias galimybes kaip:

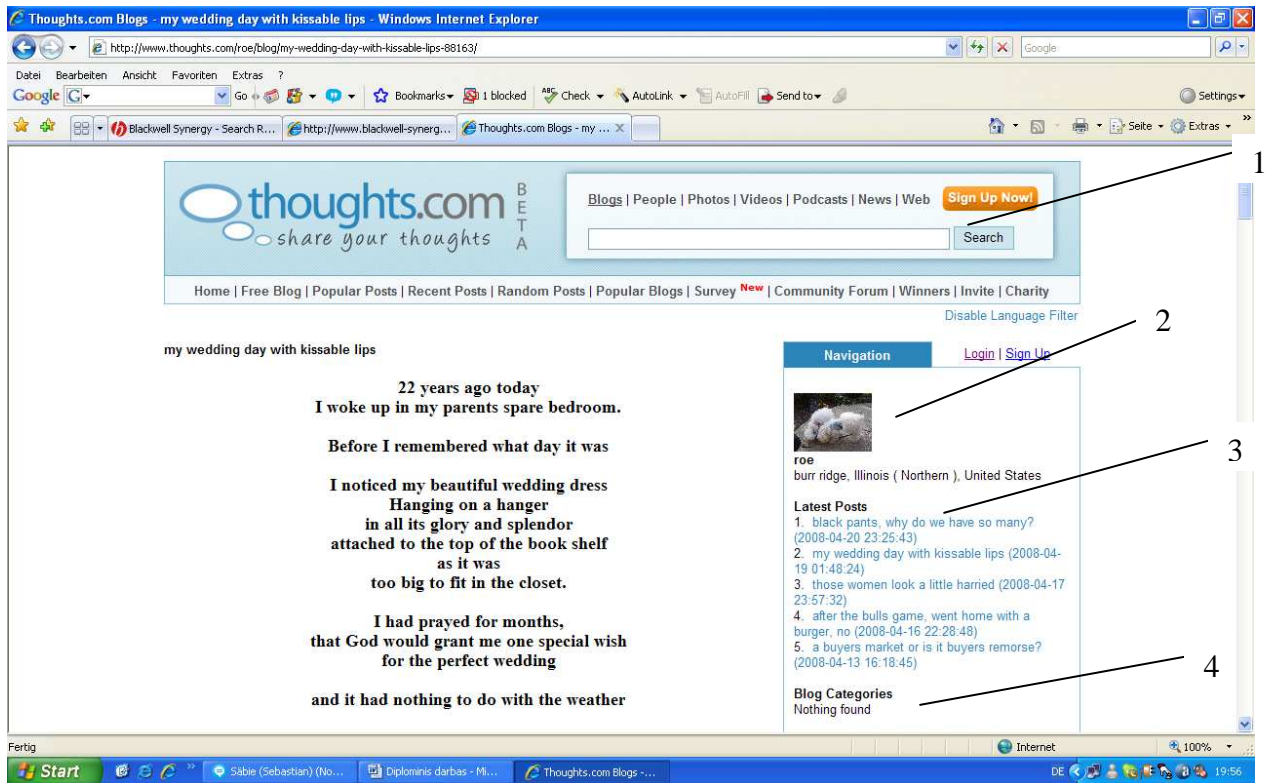
- informacijos apie vartotoją talpinimas (unikalaus vardo arba slapyvardžio sukūrimas, avatara – simbolio, reprezentuojančio patį vartotoją, talpinimas, kalbos pasirinkimas);
- archyvai;
- paveikslėlių, iliustracijų talpinimas;
- įrašų komentavimas;
- paieškos funkcija;
- šablono pasirinkimas;
- vartotojo el. pašto skelbimas;
- internetinio dienoraščio kūrimas mobilaus telefono pagalba;
- privatumo laipsnio nustatymas;
- skelbimų talpinimas;
- vaizdo ir garso medžiagos talpinimas;

- galimybė kurti ir valdyti internetinį dienoraštį keletui autorių – komandiniai internetiniai dienoraščiai;
- nuorodų į kitus internetinius dienoraščius talpinimas.

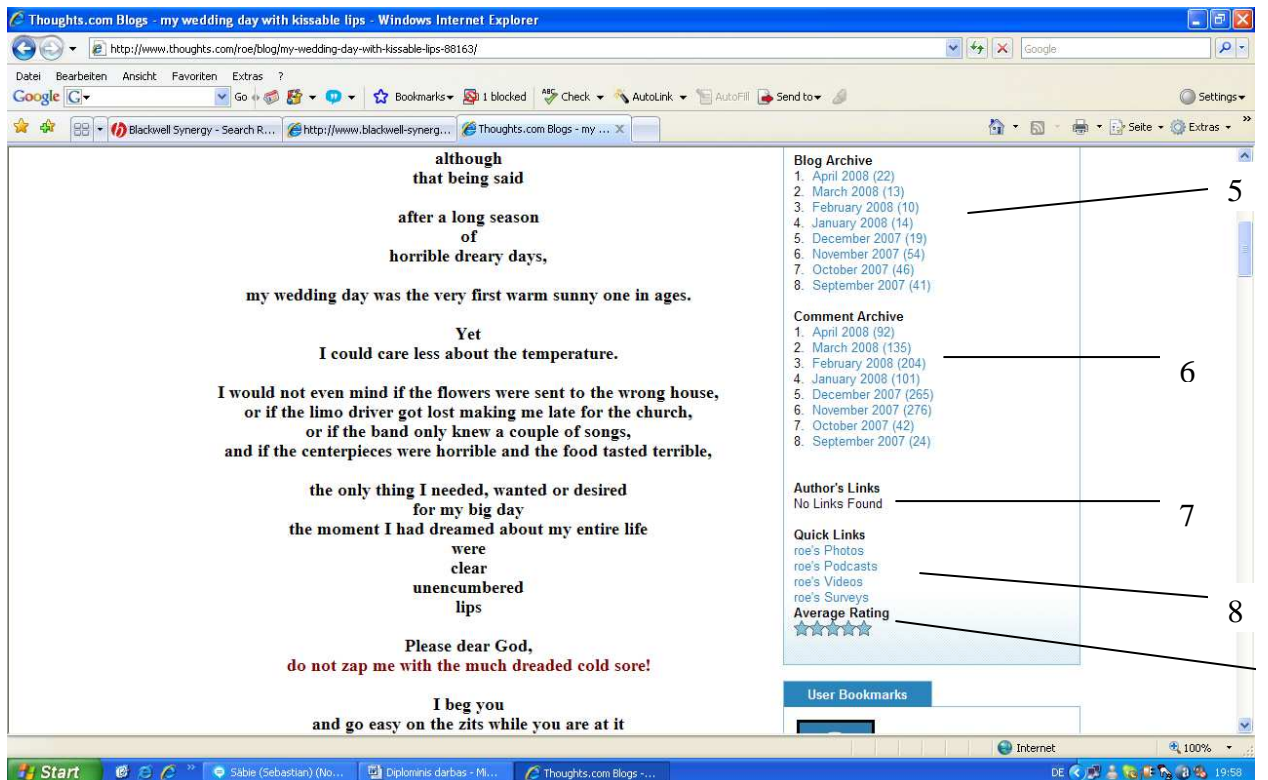
Dienoraščių portalo thoughts.com dienoraščio puslapio išdėstymas. Dienoraščių puslapyje pateikiami tokie elementai kaip paieškos laukas (1), vartotojo vardas ir nuotrauka (avataras) (2), paskutiniai įrašai, išdėstyti chronologine tvarka (paskutinis įrašas viršuje) (3), internetinio dienoraščio kategorijos, kurias vartotojas gali sukurti pats (4), įrašų archyvas (5), komentarų archyvas (6), vartotojo nuorodos (7), greitos nuorodos (8), internetinio dienoraščio įvertinimas (9) ir „user bookmarks“ (10) (3 – 4 pav.).

Po paieškos lauku pateikiamos tokios nuorodos:

- Nemokamas internetinis dienoraštis (Free Blog – internetinio dienoraščio galimybių aprašymas);
- Populiariausi įrašai (Popular Posts);
- Paskutiniai įrašai (Recent Posts);
- Atsitiktiniu būdu atrinkti įrašai (Random Posts);
- Populiarūs internetiniai dienoraščiai (Popular Blog);
- Apklausos (Survey);
- Bendruomenės forumas (Community Forum);
- Nugalėtojai (Winners);
- Pakviesk (Invite);
- Labdara (Charity).

3 pav. Portalo thoughts.com internetinio dienorašcio puslapis

4 pav. Portalo thoughts.com internetinio dienorašcio puslapis

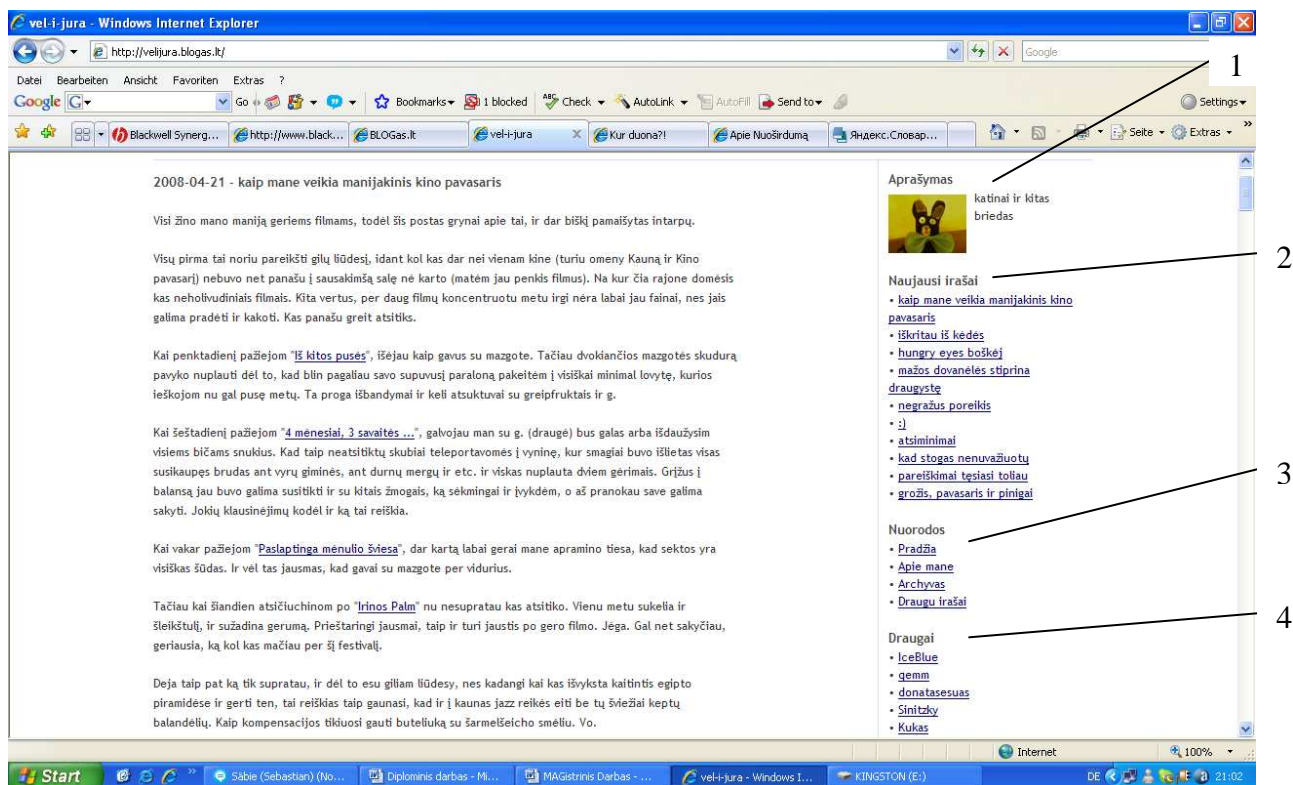
Programinė įranga, naudojama Dienoraščių portalu thoughts.com, suteikia tokias dienoraščio valdymo galimybes kaip:

- nuotraukų talpinimas;
- vaizdo ir garso medžiagų talpinimas;
- podcast'ų talpinimas;
- nuorodų talpinimas;
- privatumo lygio nustatymas;
- avatara – nuotraukos, reprezentuojančios internetinio dienoraščio vartotoją, talpinimas;
- draugų sąrašas;
- paskutinių veiksmų publikavimas;
- dienoraščio reitingas;
- taškai, suteikiami už aktyvumą;
- statistika.

Išryškėja tipiški angliakalbių dienoraščių pirmojo puslapio elementai: archyvas, apie mane, vartotojo vardas ir reprezentuojanti iliustracija, nuorodos ir komentarai.

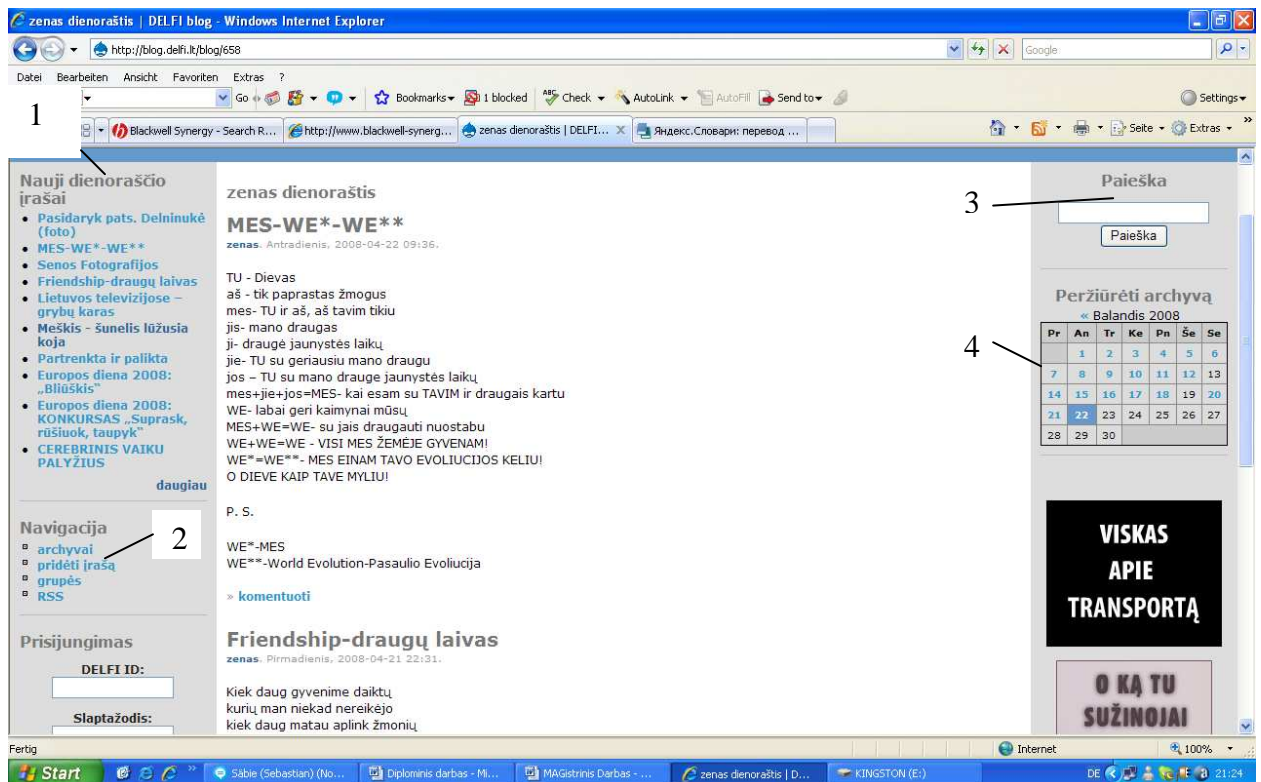
Angliakalbių dienoraščių portalų programinė įranga suteikia tokias galimybes: informacijos apie vartotoją talpinimas, archyvas, iliustracijų, nuotraukų, video ir garso medžiagos talpinimas, komentavimas, šablono pasirinkimas, nuorodos, draugų sąrašas, privatumo lygio nustatymas.

Lietuviško dienoraščio portalo blogas.lt struktūra. Dienoraščių portalo blogas.lt dienoraščio puslapio elementai yra tokie: aprašymas, savęs trumpas pristatymas, avataras (1), naujausi įrašai (2), nuorodos (pradžia, apie mane, archyvas, draugų įrašai) (3), draugų sąrašas (4) (5 pav.).

5 pav. Portalo blogas.lt internetinio dienoraščio puslapis

Dienoraščių saito delfi.lt puslapio elementų išdėstymas: nauji dienoraščio įrašai (1), navigacija (archyvai, pridėti įrašą, grupės, RSS) (2), paieškos laukas (3), kalendorius (4) (6 pav.).

6 pav. Portalo blog.delfi.lt internetinio dienoraščio puslapis

Taigi, angliakalbiai ir lietuviški dienoraščių saitų puslapiuose yra pateikiami tokie elementai kaip archyvas, vartotojo trumpas savęs pristatymas (aprašymas ir paveikslėlis), komentarai po įrašų, vartotojo nuorodos.

Portalo blogas.lt programinės įrangos funkcijos. Kiekvienas internetinio dienoraščio vartotojas, susikūręs internetinį dienoraštį, turi tokias funkcijas kaip *įrašai*, *šablonai*, *nustatymai*, *blogosfera*, *peržiūrėti BLOG'ą* (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Portalo blogas.lt internetinio dienoraščio programinės įrangos funkcijų lentelė

Įrašai	Peržiūrėti įrašus
	Įveskite įrašą
	Paveikslėliai ir failai
	Įrašo kategorijos
	Pranešti serveriams
	Moblogas
Šablonas	Redaguoti šabloną
	Pasirinkti naują šabloną
	Šablonų naudojimo pamokos
Nustatymai	Pagrindiniai nustatymai
	Komentarai
	Trackback
	Nuorodos
	Nariai
	RSS
Blogosfera	
Peržiūrėti BLOG'ą	

Programinės įrangos funkcijas galima priskirti dviem skirtingoms kategorijoms:

1. funkcijos, kurios yra naudojamos savęs įvaizdžio kūrimui;
2. funkcijos, kurios yra naudojamos ryšių su kitais vartotojais nustatymui ir bendravimui.

Pirmos kategorijos funkcijos: *įrašai (įveskite įrašą, paveikslėliai ir failai), šablonas, nustatymai (pagrindiniai nustatymai, komentarai), nuorodos.*

Įrašai. Internetinio dienoraščio vartotojas kuria savęs įvaizdį į savo internetinį dienoraštį talpindamas informaciją apie savo pomėgius, savo mėgstamą muziką, vaizdo ir garso medžiagą, pasirinkdamas savo *avatarą* – jį reprezentuojantį paveikslėlį arba ženklą, kuris tampa jo elektroninio identiteto dalimi.

Šablonas. Šablono pasirinkimas suteikia tam tikrą informaciją apie internetinio dienoraščio vartotoją, apie jo skonį. Pavyzdžiui, kompiuterinių žaidimų mėgėjas renkasi šabloną, kuris yra sukurtas naudojant kompiuterinio žaidimo paveikslėlius.

Nustatymai. Funkcija „Pagrindiniai nustatymai leidžia vartotojui pasirinkti internetinio dienoraščio pavadinimą, trumpai jį aprašyti, kas leidžia sudaryti įvaizdį apie patį internetinį dienoraštį, jo tematiką, ir tuo pačiu metu, apie tai, kas rūpi internetinio dienoraščio vartotojui.

Nuorodos. Internetinio dienoraščio vartotojas gali talpinti nuorodas į internetinius puslapius, suteikdamas informaciją apie savo interesus.

Antros kategorijos funkcijos: *nustatymai (komentarai, trackback'ai, nuorodos, nariai, RSS), blogosfera.*

Antros kategorijos funkcijos, tai tokios funkcijos, kurių pagalba internetinio dienoraščio vartotojas nustato ryšius su kitais vartotojais ir bendrauja su jais. Pagrindiniai nustatymai leidžia vartotojui pasirinkti vartotojų kategorijas, kurios turės prieigą prie internetinio dienoraščio ir kurie neturės galimybės skaityti ir komentuoti jo internetinio dienoraščio. Tai galima padaryti funkcijos „Kas gali skaityti naujus įrašus?“ pagalba. Vartotojas gali pasirinkti tokius **nustatymus** kaip „skaityti naujus įrašus gali“: visi, tik registruoti naudotojai, tik draugai, tik aš. Tai reiškia, kad tirti galima ne visus internetinio dienoraščio tipus, o tik tuos, kurie yra prieinami visiems ir registruotiems naudotojams. Internetinio dienoraščio vartotojas turi galimybę uždrausti skaityti jo internetinį dienoraštį tam tikriems IP adresams. Tokių funkcijų pagalba internetinio dienoraščio vartotojas gali kontroliuoti savo bendravimo ratą ir kitų vartotojų prieigą prie jo internetinio dienoraščio.

Svarbiausios internetinių dienoraščių funkcijos, skatinančios bendravimą, yra **komentarai, nuorodos ir trackback'ai.**

Dienoraščių portalas www.blogas.lt leidžia pasirinkti tokius internetinio dienoraščio komentavimo nustatymus (žr. 2 lentelę):

2 lentelė. Komentarų nustatymai

Pasirinkite, kas gali peržiūrėti Jūsų įrašų komentarus ir gali rašyti naujus komentarus.

Kam rodyti komentarus?

- Rodyti komentarus visiems.
- Rodyti komentarus registruotiems naudotojams.
- Rodyti komentarus tik draugams.
- Slėpti komentarus nuo visų lankytojų.

Kas gali komentuoti?

- Komentuoti gali kiekvienas.

	☐ Komentuoti gali tik registruoti naudotojai. ☐ Komentuoti gali tik mano draugai. ☐ Komentuoti negali niekas.
Pagal nutylėjimą naujus įrašus:	☒ Leisti komentuoti. ☐ Uždrausti komentuoti.
Pranešimas apie komentarus	☐ Praneškite apie atsiradusius naujus komentarus elektroniniu paštu. ☒ Nepranešinėkite man.
Komentuojančiųjų IP adresai	☐ Taip, išsaugoti kiekvieno komentuojančio mano BLOGą IP adresą. ☒ Ne, nesaugoti IP adresų.
Komentatorių veiksmai su komentarais	☒ Komentatoriai gali redaguoti ir trinti savo komentarus. ☐ Komentatoriai gali trinti savo komentarus. ☐ Komentatoriai gali redaguoti savo komentarus. ☐ Komentatoriai negali nei redaguoti nei trinti savo komentarų.

Internetinio dienoraščio vartotojas, pasirinkdamas kategorijų „Kam rodyti komentarus?“ ir „Kas gali komentuoti?“ nustatymus, kontroliuoja savo bendravimo ratą, ir gali uždrausti arba leisti komentuoti savo įrašus. Kategorija „Pagal nutylėjimą naujus įrašus: Leisti komentuoti; Uždrausti komentuoti“ – tai įrankis, suteikiantis arba apribojantis kitiems internetinių dienoraščių vartotojams galimybę kontaktuoti su tam tikrai internetinių dienoraščių vartotojais. Internetinio dienoraščio vartotojas, norėdamas būti informuotas apie naujus komentarus kuo greičiau, gauna pranešimus apie naujus komentarus el. paštu (kategorija „Pranešimas apie komentarus:“).

Dienoraščio vartotojas turi galimybę išsaugoti komentuojančių vartotojų IP, tokiu būdu yra palaikomas ryšis tarp dienoraščio vartotojo ir komentuojančio. Internetinio dienoraščio vartotojas turi galimybę apriboti komentatorių su komentarais susijusius veiksmus (kategorija „Komentatorių veiksmai su komentarais“).

Trackback'ai suteikia internetinio dienoraščio vartotojui galimybę leisti kitiems vartotojams talpinti nuorodas į jo internetinį dienoraštį savo įrašuose ir pačiam talpinti nuorodas į kitų vartotojų internetinius dienoraščius. Trackback'as yra ryšių su kitais internetinio dienoraščio vartotojais nustatymo būdas.

Nuorodos – tai vienas iš svarbiausių internetinių dienoraščių vartotojų ryšių nustatymo būdas. Kiekvienas portalo blogas.lt dienoraštis turi standartines nuorodas:

Nuorodos

- Pradžia
- Apie mane
- Archyvas
- Draugų įrašai
- Fotoalbumas

Tokio tipo nuorodų pavadinimai gali skirtis, pvz.

Siūlau aplankyti

- Pradžia
- Apie mane
- Kas kada parašyta
- Draugų kuryba

(<http://www.blogas.lt/Marijuka/>, 2008 03 20)

Taigi visi internetiniai dienoraščiai turi tokias nuorodas:

1. nuorodos į kitus internetinius dienoraščius. Tai leidžia nustatyti socialinius internetinių dienoraščių autorių socialinius ryšius. Tokiu būdu pagal kontekstą galima nustatyti jų santykių tipus.

2. nuorodos į mėgstamus internetinio dienoraščio vartotojo internetinius puslapius arba į internetinius puslapius, kurių tema, turinys yra minimi arba interpretuojami tam tikrame internetiniame dienoraštyje.

Internetinio dienoraščio vartotojas gali leisti kitiems internetinių dienoraščių vartotojams valdyti jo internetinį dienoraštį, tokiu atveju internetinis dienoraštis tampa kolektyvinės kūrybos produktu, pavyzdžiui, <http://bloggeriuvestuves.blogas.lt/>. Tokie kolektyviniai internetiniai dienoraščiai reprezentuoja bendruomenę, kurios narius sieja bendra veikla ir bendras interesas.

RSS (Rich Site Summary) – internetinio puslapio santrauka leidžia internetinių dienoraščių vartotojams nuolat gauti informaciją apie juos dominančius internetinius puslapius, atnaujintus internetinius dienoraščius. Šita funkcija leidžia stebėti pakeitimus dominančiuose internetiniuose dienoraščiuose ir tokiu būdu palaikyti ryšius su kitais internetinių dienoraščių vartotojais, reaguoti į pakeitimus, komentuoti naujus įrašus.

Funkcija „**Blogosfera**“ leidžia internetinio dienoraščio vartotojui matyti jo internetinio dienoraščio vietą blogosferoje, tai yra, kuris internetinio dienoraščio vartotojas patalpino nuorodą į jo internetinį dienoraštį ir kokiame kontekste. Tai suteikia galimybę matyti konkretaus internetinio dienoraščio populiarumą ir kitų vartotojų santykį su juo.

Blogosfera susideda iš „blogų“- internetinių dienoraščių (blogs) ir „blogerių“ – internetinių dienoraščių vartotojų (bloggers). Šitie du elementai, sudarantys blogosferą kaip internetinių dienoraščių sistemą, dažnai yra viena kitą pakeičiančios kategorijos. Internetinių dienoraščių vartotojai bendrauja nesitikėdami arba beveik nesitikėdami susitikti su kitais vartotojais akis į akį. Taigi internetinio dienoraščio vartotojo „balsas“ – tai tekstinė išraiška, kuri apibrėžia tam tikro vartotojo buvimo vietą blogosferoje. Bet nustatyti patį internetinio dienoraščio vartotoją yra pakankamai sudėtinga, kadangi jis pasireiškia tik per savo internetinį dienoraštį. Internetinių dienoraščių vartotojų bendravime gali dalyvauti anoniminiai ir pusiau anoniminiai vartotojai.

Blogosfera gali būti pavaizduota kaip erdvė, sudaryta ne vien iš nuorodų, bet ir kitų tarpusavio santykių formų (Packwood, 2006).

2.2.1 Lietuviškų dienoraščių portalo blogas.lt internetinio dienoraščio pirmo puslapio elementai

Lietuviškų dienoraščių portalo blogas.lt internetinio dienoraščio pirmo puslapio elementai:

1. internetinio dienoraščio pavadinimas;
2. įrašo data ir pavadinimas;
3. įrašas;
4. nuotraukos, iliustracijos;
5. nuoroda į komentarus;
6. nuoroda į „rašyti komentarus“;
7. nuoroda „siųsti draugui“;
8. vartotojo aprašymas ir avataras – ženklas, simbolizuojantis internetinio dienoraščio vartotoją;

9. naujausi įrašai – paskutinių įrašų pavadinimai;
10. nuorodos (standartinės nuorodos): pradžia, apie mane, archyvas, draugų įrašai, nuorodos į mėgstamus internetinius puslapius;
11. draugai;
12. reklama.

Internetinio dienoraščio vartotojas gali valdyti savo dienoraštį tokių funkcijų pagalba:

Mano blogai

Apie mane

Draugai

Paveikslėliai ir failai

Žinutės

Paieška

Funkcija „Apie mane“ – tai savęs įvaizdžio internetiniame dienoraštyje kūrimo priemonė. Čia vartotojas įkrauna paveikslėlį, nuotrauką, iliustraciją, kuria jis nori reprezentuoti save, įveda vardą, pavardę, elektroninio pašto adresą ir slapyvardį, lytį, gimtadienį, miestą, pomėgius, pildo skilti „Apie mane“. Šitų, aukščiau išvardytų, funkcijų, komentarų, nuorodų ir pačių įrašų pagalba internetinio dienoraščio vartotojas kuria savęs įvaizdį. Vartotojas gali įvesti tikrus arba falsifikuotus duomenis ir, bet kuriuo atveju, vartotojas gali pasirinkti privatumo lygį, apriboti kitų vartotojų prieigą prie savo duomenų, užpildęs tokias skiltis:

Rodyti Jūsų vardą ir pavardę?

Rodyti jūsų el. pašto adresą?

Rodyti draugų sąrašą?

Rodyti statistiką?

Duomenis apie jus rodyti: Visiems; Tik registruotiems vartotojams; Tik draugams; Tik jums.

Apie lietuviškų dienoraščių portalą blogas.lt naudojamą programinę įrangą galima daryti išvadas išnagrinėjus trijų internetinių dienoraščių versijas, pristatytas 3 lentelėje

(<http://www.blogas.lt/planai.html>, 2006).

3 lentelė. Portalo blogas.lt internetinių dienoraščių versijos

	Nemokama versija	Remiama versija	Profesionali versija
Įrašų komentavimas	+	+	+
Draugų sąrašai	+	+	+
Prenumeratorių informavimas apie naujas žinutes	+	+	+
RSS	+	+	+
Privatūs įrašai	+	+	+
Privačios žinutės	+ (iki 10)	+ (iki 50)	+ (iki 200)
Profilio slėpimas		+	+
Moblogas - galimybė pildyti BLOGą iš mobiliojo telefono		+	+
Vieta nuotraukoms ir failams	2 MB	10 MB	50 MB
Galimybė talpinti ne tik nuotraukas, bet ir mp3 bei video failus			+
Galimybė uždrausti atskiriems IP skaityti BLOGą		+	+
Galimybė rašyti BLOGą keliems autoriams		+	+
Leidžiama kurti BLOGų	1	10	50
Ar rodoma reklama BLOGuose?	Ne	Taip	Ne
Kaina	Nemokama	Nemokama	2 Lt / mėn.

Lietuviškų dienoraščių portalas delfi.blog.lt vartoja programinę įrangą, turinčią tokias funkcijas:

- grupės kūrimas („Grupė - tų pačių interesų vartotojų svetainė. Čia talpinamos žinutės apie visiems grupės nariams įdomius dalykus“ (<http://blog.delfi.lt/node/add>, 2008 05 01).
- nuotraukų/ paveikslėlių talpinimas;
- avatara talpinimas;
- komentavimas.

Dienoraščių portalas delfi.blog.lt yra lakoniškas ir leidžia vartoti tik pagrindines internetinio dienoraščio funkcijas.

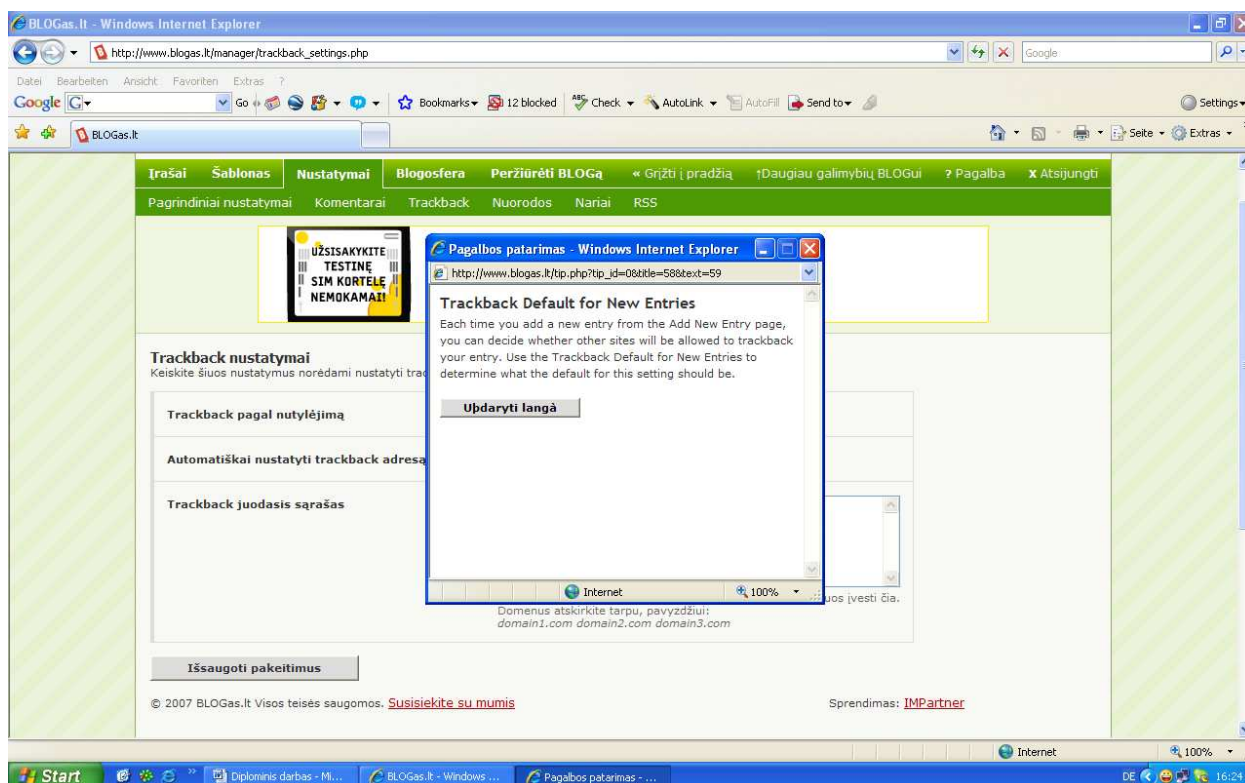
Forumui atstovauja grupės, kurios yra skirtos internetinio dienoraščio vartotojams aktualių temų aptarimui.

Taigi, ir angliakabliai ir lietuviški dienoraščių portalai vartoja panašią programinę įrangą, suteikiančią galimybę naudotis tokiomis funkcijomis:

- nuotraukų, paveikslėlių talpinimas;
- video ir garso medžiagos talpinimas;
- nuorodų talpinimas;
- privatumo lygio nustatymas;
- vartotojo profilio (informacijos apie save pateikimas, avatara talpinimas);
- draugų sąrašo
- paskutinių veiksmų publikavimas;
- archyvas;
- komentarai.

Ir angliakabliai, ir lietuviški internetinių dienoraščių portalai turi naujas funkcijas: internetinio dienoraščio kūrimas mobilaus telefono pagalba, grupinis arba kolektyvinis internetinis dienoraštis, internetinių dienoraščių reitingai.

Apie lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenės susiformavimą pagal angliakalbius modelius byloja ir tai, kad dienoraščių portalo blogas.lt kūrėjai pasiskolino angliakalbių portalų tam tikrų programinės įrangos funkcijų paaiškinimą (žr. 7 pavyzdį):

7 pav. Portalo blogas.lt internetinio dienoraščio nustatymo lentelė

„Trackback Default for New Entries

Each time you add a new entry from the Add New Entry page, you can decide whether other sites will be allowed to trackback your entry. Use the Trackback Default for New Entries to determine what the default for this setting should be.“ (http://www.blogas.lt/tip.php?tip_id=0&title=58&text=59. 2008 04 21).

Taigi, lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė yra susiformavusi pagal angliakalbį modelį, kadangi dienoraščių portalas naudoja programinę įrangą, atitinkantį angliakalbių dienoraščių naudojamą programinę įrangą.

LIETUVIŠKŲ INTERNETINIŲ DIENORAŠČIŲ BENDRUOMENĖS STRUKTŪRA

Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė yra sparčiai besiplėtojanti, turinti specifinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus ir socialinio gyvenimo įvairovę.

Bendruomenė – tai socialinių santykių sistema, kurios pagrindas – jos dalyvių panašumas, dažniausiai – tai kolektyvinio tapatumo jausmas (Marshall, 1996, p. 72 – 73).

„The Blackwell Dictionary of Sociology“ pateikia sekantį bendruomenės apibrėžimą.

Terminas „bendruomenė“ turi tokias reikšmes kaip (Johnson, 1997, p. 49):

1. žmonės, turintys ką nors bendro, bet nebūtinai gyvenantys vienoje vietoje;
2. žmonės, turintys priklausimo tam tikrai grupei jausmą, tapatinantys save su tam tikra grupe;
3. žmonės, kuriuos sėja tam tikra bendra veikla;
4. žmonės, gyvenantys vienoje geografinėje teritorijoje ir turintys tarpusavio priklausomybės jausmą, kuris yra jų gyvenimo vienoje teritorijoje priežastis.

Remiantis aukščiau pateiktais bendruomenės apibrėžimais, galima apibrėžti interneto bendruomenę. Interneto bendruomenė – tai žmonės, gyvenantys nebūtinai vienoje vietoje, turintys priklausimo jausmą tam tikrai grupei.

Tokių naujų reiškinių kaip interneto bendruomenės nagrinėjimas yra problematiškas, kadangi nėra vieno bendruomenės apibrėžimo, šis terminas turi keletą reikšmių. Nors interneto bendruomenę yra sunku apibrėžti, bet aš teigiu, kad lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė turi savybes, būdingas ir fiziniai bendruomenei, būtent kad *lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė turi specifinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus ir socialinio gyvenimo įvairovę.*

Kas gi yra interneto bendruomenė? Ar interneto bendruomenė yra įmanoma? Interneto bendruomenių tyrinėtojų nuomonės pasidalina į „už“ ir „prieš“ lagerius. Rheingold'as, lagerio „už“ atstovas, teigia, kad elektroninėje erdvėje žmonės kalba ir ginčijasi, dalyvauja intelektualiniuose pokalbiuose, keičiasi žiniomis, laukia ir teikia emocinę pagalbą, planuoja, apsikeičia idėjomis, barasi, įsimyli, susiranda ir praranda draugus, žaidžia, flirtuoja, kuria ir tiesiog šnekasi. Taigi, jie daro viską, ką daro žmonės, kai susitinka, bet elektroninėje erdvėje tai yra daroma teksto pagalba, kai kūnai yra paliekami nuošaly. Rheingold'o nuomone, internete žmonės daro tą patį, ką ir fiziniame gyvenime, bet tik tai naujos technologijos pagalba, kuri padaro naują komunikacijos būdą įmanoma. Taigi, žmonių dalyvavimas internetiniame bendravime reiškia tai, kad ji sugebėjo transformuoti interneto suteikiamas galimybes ir

pritaikyti jas bendravimui. Rheingold'o nuomone, interneto bendruomenės - tai atsakas į *Gemeinschaft* bendruomenės mirtį (Bell, 2001, p. 98).

Krocker'is ir Krocker'is yra lagerio „prieš“ atstovai. Jie teigia, kad „virtuali kultūra“ tai pasprukimas nuo supančio pasaulio. Tai bunkeris, kuriame patogų pasislėpti tada, kai pasidaro bloga nuo kitų, tai globalinė *bendruomenė be žmonių*: elektroninis bendravimas be socialinio kontakto, buvimas skaitmeniniu neesant žmogumi (Bell, 2001, p. 105). Bet netgi toks bendravimas nėra įmanomas be „realių“ žmonių egzistavimo ir interneto naudojimo. Anot Smith'o ir Kollock'o internetas tai tik vienas iš daugelio kitų bendravimo būdų, tai nėra atskira realybė. Bendraudami internete, žmonės išlaiko tokias savybes kaip lytis, kultūrinė aplinka, socioekonominis statusas ir santykiai su žmonėmis, kuriuos jie pažįsta „fiziniam“ pasaulyje (Smith, Kollock, 2000, p. 170).

Anot Porter'į (Porter, 1997, p. 13-14) „virtuali“ bendruomenė tai žmonės, vartojantys tą pačią bendravimo erdvę bendravimui su nematomais kitais. Porter'is teigia, kad „virtuali“ bendruomenė tai bendruomenės iliuzija, kur nėra nei realių žmonių, nei realaus bendravimo.

Kadangi interneto bendruomenė yra jaunas reiškinys ir didesnio dėmesio susilaukė XX amžiaus dešimto dešimtmečio viduryje, nėra nusistovėjusio interneto bendruomenės apibrėžimo, ir, vargu ar atsiras. Taigi, lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenę analizuoju tokiais aspektais: augimo tempas, hierarchija, vertybinė sistema, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmai, socialinio gyvenimo įvairovė.

Dienoraščių portalas blogas.lt vardina tokius lietuviškų dienoraščių portalus, kuriuos vadina „blogferma“: blogas.lt, eblog.lt, private.lt, unknownbug.net, 2o.lt, blog.hardcore.lt (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

Blogas.lt – „didžiausia ir žinomiausia lietuviška "blogferma". Projektas, kurio dėka Lietuva pradėjo domėtis "BLOGais" (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

Eblog.lt – „labai nauja ir nedidelė "blogferma". Čia galima užsiregistruoti nemokamai tinklaraštį be jokių reklamų. Naudojama "Wordpress" sistema" (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

Private.lt – „jauna ir nedidelė "blogferma", kuri suteikia galimybę nemokamai gauti tinklaraštį, bei palaiko adresus su lietuviškais simboliais“ (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

Unknownbug.net – „nedidelė "blogferma", įsikūrusi daugiau nei prieš du metus“ (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

2o.lt – „dar viena wordpress "blogferma", kuri suteikia galimybę nemokamai gauti tinklaraštį“ (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

Blog.hardcore.lt – „turbūt seniausia lietuviška "blogferma", turinti nemažai vartotojų. Deja, projektas jau uždarytas ir nauji vartotojai registruotis nebegali“ (<http://kasyrablogas.lt/>, 2008 05 17).

3.1 Lietuviškos interneto bendruomenės plėtra

Lietuviškų dienoraščių saitas blogas.lt buvo sukurtas 2005-aisiais metais. Dabar, 2008 m. balandį jis turėjo 52615 užregistruotus internetinius dienoraščius.

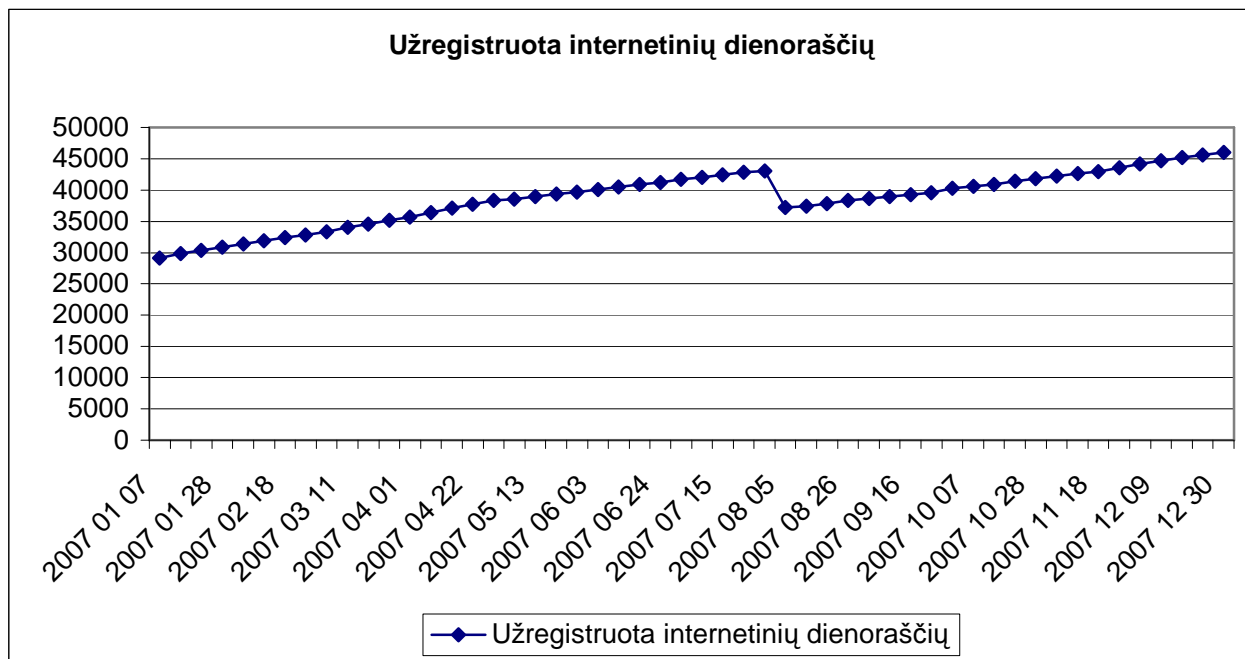
Buvo atliktas lietuviškų dienoraščių portalo blogas.lt stebėjimas nuo 2007 01 07 iki 2007 12 30.

Kiekvieną sekmadienį buvo fiksuojami duomenys, skelbiami dienoraščių saite:

- Kiek užregistruota naujų internetinių dienoraščių (užregistruota naujų blogų) – skaičius, rodantys bendrą portalo www.blogas.lt užregistruotų dienoraščių skaičių;
- Kiek sukurta įrašų (sukurta įrašų);
- Kiek sulaukta komentarų (sulaukta komentarų);
- Internetiniai dienoraščiai, turintys daugiausiai viešų įrašų (daugiausiai viešų įrašų turintys blogai);
- Daugiausiai komentarų parašę vartotojai;
- Ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai;
- Dažniausiai sutinkami kitų vartotojų sąrašuose;
- Visi naujausi internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Visi blogai);
- Naujausi nemokamos versijos internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Nemokama versija);
- Naujausi “super” internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Super blogai);
- Naujausi remiamos versijos internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Remiama versija);
- Naujausi profesionalios versijos internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Profesionali versija);
- Naujausi mobilūs internetiniai dienoraščiai (Naujausi blogai. Mobile).

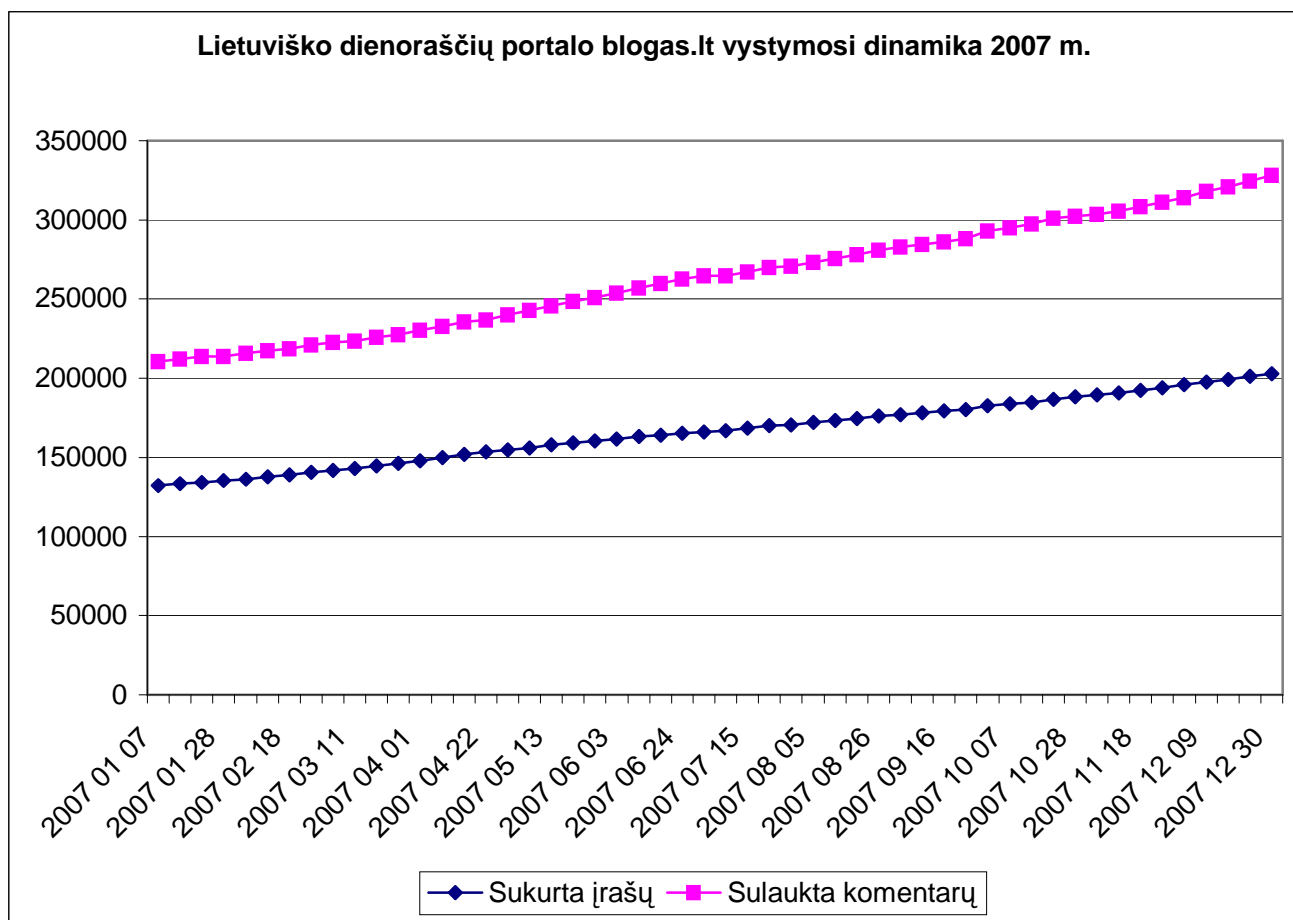
Nuo 2007 01 07 iki 2007 12 31 lietuviškų dienoraščių portale www.blogas.lt buvo užregistruota 16909 internetinių dienoraščių. Kiekvieną savaitę buvo registruojama vidutiniškai po 325 internetinių dienoraščių. Nuo stebėjimo pradžios, 2007 01 07, nauji internetiniai dienoraščiai buvo registruojami reguliariai iki liepos pabaigos, 2007 07 29. 2007 07 29 - 08 05 užregistruotų internetinių dienoraščių skaičius staiga sumažėjo, bet vėl pradėjo stabiliai augti iki 2007 metų pabaigos (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Per 2007 metus užregistruoti internetiniai dienoraščiai portale blogas.lt

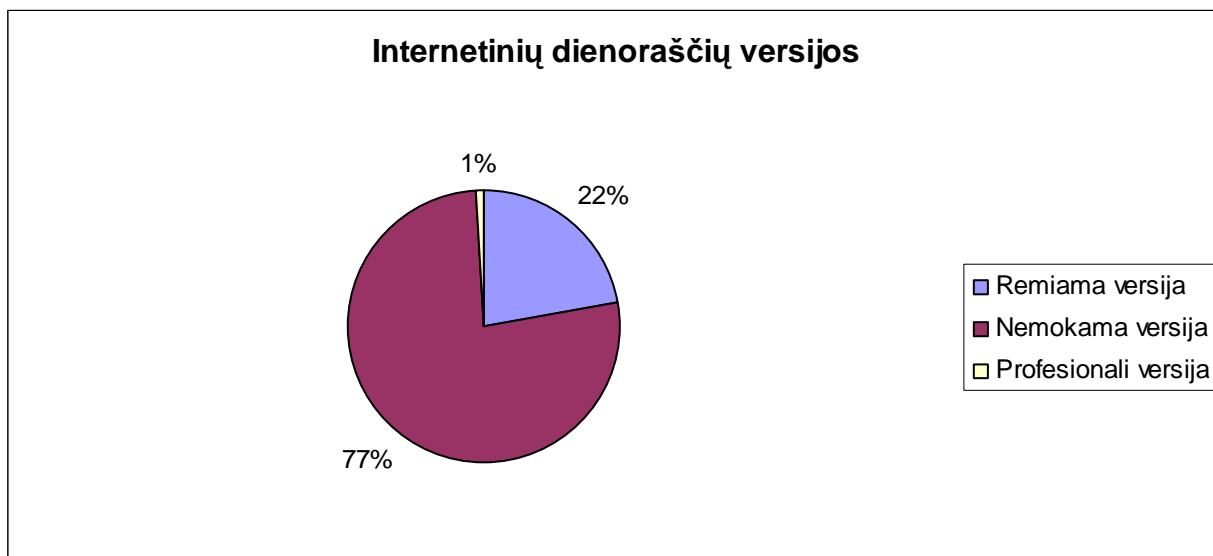
Metu eigoje stabiliai kuriami įrašai ir rašomi komentarai. Naujų įrašų skaičius per metus padidėjo 53,6 %, komentarų skaičius – 35,9 % (žr. 3 lentelę). Toks spartus komentarų skaičiaus augimo tempas rodo aukštą internetinių dienoraščių bendruomenės narių interakciją. Bet tuo pat metu tai galima paaiškinti internetinių dienoraščių skaičiaus ir jų vartotojų skaičiaus augimu. Internetinių dienoraščių skaičius per metus išaugo 36,7 % (žr. 2 lentelę aukščiau), t.y. beveik tokiu pat procentu kaip ir parašytų komentarų skaičius. Internetinių dienoraščių vartotojų augimo tempo nustatyti neįmanoma, kadangi dienoraščių portalas blogas.lt tokios informacijos nepateikia.

3 lentelė. Lietuviško dienoraščių portalo blogas.lt vystymosi dinamika 2007 m.

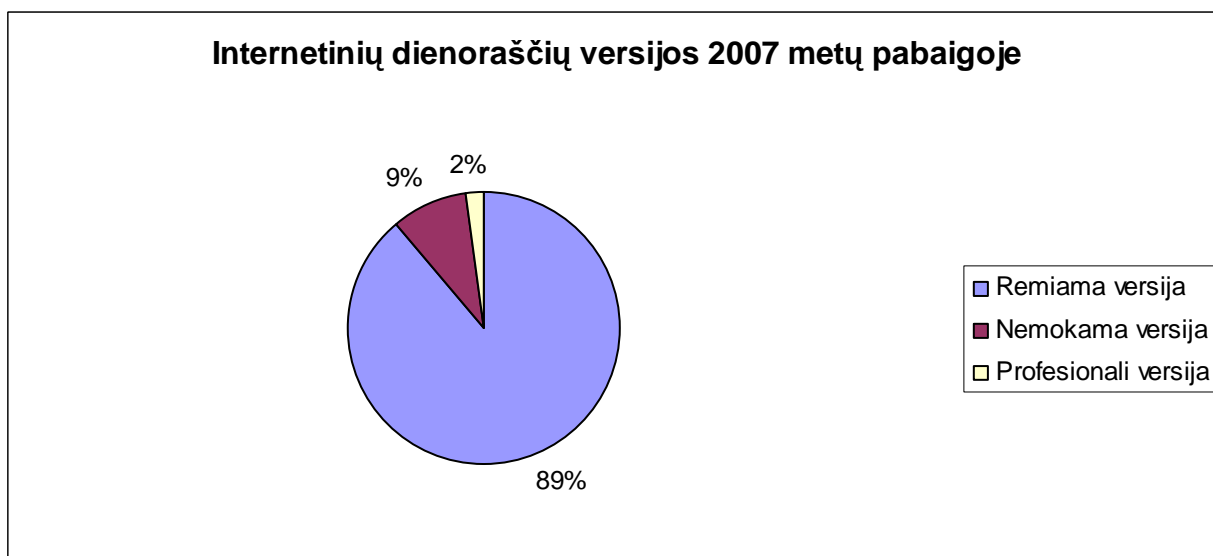
Internetinių dienoraščių vartotojams siūloma pasirinkti vieną iš trijų dienoraščių portalo www.blogas.lt siūlomų internetinių dienoraščių versijų: nemokama, remiama ir profesionali. 2007 metų pradžioje populiariausioji versija buvo nemokama (77% vartotojų) (žr. 4 lentelę), kadangi ji turi visas pagrindines funkcijas: įrašų komentavimas, draugų sąrašai, prenumeratorių informavimas apie naujas žinutes, RSS, privatūs įrašai, privačios žinutes, vieta nuotraukoms ir failams, leidimas kurti vieną internetinį dienoraštį.

4 lentelė. Portalo blogas.lt internetinių dienoraščių versijos 2007 metų pradžioje

O tuo pačių metų pabaigoje populiariausioji versija buvo remiama – 89%, ir tik 9% vartotojų pasirinko nemokamą versiją. Tai galima paaiškinti tuo, kad remiama versija be pagrindinių funkcijų suteikia tokias galimybes kaip didesnis privačių žinučių skaičius, profilio slėpimas, galimybė pildyti internetinį dienoraštį iš mobiliojo telefono, didesnė vieta nuotraukoms ir failams (50 MB, nemokama versija suteikia tik 10 MB), galimybė uždrausti atskiriems IP skaityti internetinį dienoraštį, galimybė kurti daugiau nei vieną internetinį dienoraštį. Bet suteikdama didesnes galimybes nei nemokama versija, remiama versija leidžia dienoraščių portalui blogas.lt talpinti reklamą.

5 lentelė. Portalo blogas.lt internetinių dienoraščių versijos 2007 metų pabaigoje

3.2 Socialinė hierarchija

Hierarchija – socialinė sistema, kurioje galia yra pasiskirstyta tarp skirtingų sluoksnių. Kuo stipriau bendruomenėje pasireiškia hierarchijos struktūra, tuo didesnis yra sluoksnius skaičius ir tuo didesnis tarpas tarp viršūnės ir apačios. Hierarchija yra kiekvienoje socialinio gyvenimo sferoje (Johnson, 1997, p. 130).

Kuper'is ir Kuper'is pateikia tokį hierarchijos apibrėžimą: hierarchija - tai galios rangų, tvarkos arba laipsnių organizacija (Kuper, 1996, p. 361 – 362).

Kiekviena gyvenimo sfera yra hierarchiškai struktūruota. Lietuviškų dienoraščių bendruomenė turi hierarchiją, kuri pasireiškia tuo kad, saito blogas.lt vartotojai yra klasifikuojami pagal tokius rodiklius kaip:

- 1) daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių autoriai;
- 2) daugiausiai komentarų parašę vartotojai;
- 3) ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai;
- 4) vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose.

Daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių vartotojai – tai aktyviausieji dienoraščių portalo www.blogas.lt bendruomenės nariai.

Daugiausiai komentarų parašę vartotojai – tai aktyviausiai bendraujantys dienoraščių portalo www.blogas.lt bendruomenės nariai.

Ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai – tai dienoraščių portalo www.blogas.lt bendruomenės nariai, turintys didžiausią socialinį tinklą.

Vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose – tai populiariausieji dienoraščių portalo www.blogas.lt bendruomenės nariai.

Visi keturi stebimi elementai yra stebėjimo kategorijos, kurių nariai sudaro internetinių dienoraščių bendruomenės **elitą**.

Elitas – tai bet kuri socialinės sistemos žmonių grupė arba kategorija, užimanti privilegijuotą ir dominuojančią poziciją (Outhwaite'is et al.,1998, p. 93). Besiremddama tokiu elito apibrėžimu, daugiausiai viešų įrašų turinčius internetinių dienoraščių vartotojus, daugiausiai komentarų pašašusius vartotojus, ilgiausią draugų sąrašą turinčius vartotojus ir vartotojus, dažniausiai sutinkamus kitų vartotojų draugų sąrašuose vadinsiu dienoraščių svetainės blogas.lt bendruomenės elitu.

Nagrinėjant ilgiausią draugų sąrašą turinčius internetinių dienoraščių vartotojus, svarbu skirti dėmesį jų socialiniam kapitalui, kuris yra šių vartotojų išskyrimo pagrindas. **Socialinis kapitalas** – tai individo gebėjimas mobilizuoti šaltinius savo statuso ir socialinio tinklo dėka. Tokie tinklai gali būti apibūdinti kaip galios, tankumo ir sferos (“range”) matas. Jie, savo ruožtu, priklauso

nuo (at)kuriamų ryšių reguliarumo ir tęstinumo ir nuo socialinių santykių kokybes. Granovetter'as skiria stiprus ir silpnus ryšius. Tokios ryšių perskyros pagrindu galima analizuoti internetinių dienoraščių tinklus: stiprūs ryšiai – tai ryšiai, egzistuojantys už internetinių dienoraščių ribų arba lygiagrečiai – draugai, giminė. Internetiniai dienoraščiai padeda internetinio dienoraščio vartotojui išlaikyti tokius ryšius ir gauti emocinį paramą ir sustiprinti socialinį tapatumą. Silpni ryšiai gali egzistuoti tik blogosferoje, nebūtinai už jos ribų (Schmidt, 2008).

2007 01 07 – 12 30 d.d. buvo fiksuojami aktyviausieji lietuviškų dienoraščių portalo www.blogas.lt vartotojai, jų aktyvumas, naujų įrašų, komentarų, draugų skaičius. Duomenų rinkimo eigoje buvo pastebėta, kad visose keturiose stebėjimo kategorijose (daugiausiai viešų įrašų turintys vartotojai, ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose, daugiausiai komentarų parašę vartotojai), atsirasdavo ir dingdavo vartotojai, bet tam tikra vartotojų dalis visą stebėjimo laikotarpį buvo pastovi. Tai reiškia, kad elektroninės bendruomenės (kaip ir neelektroninės) nariai keičiasi, uždaro savo internetinius dienoraščius, nebetalpina naujų įrašų. Vienų internetinių dienoraščių vartotojų atveju tai galima pavadinti mirtimi, kitų – savanorišku išėjimu iš bendruomenės, savo dalyvavimo bendruomenės gyvenime apribojimu. Reikia pastebėti, kad dalies vartotojų internetiniai dienoraščiai nėra viešai skelbiami ir nėra prieinami kitiems vartotojams, arba prieinami tik to vartotojo draugams ir artimiesiems, arba tik jam pačiam. Tokio tipo internetinių dienoraščių vartotojai sąmoningai apsiriboja nuo dalyvavimo platesnėje internetinių dienoraščių bendruomenėje ir bendrauja arba tik su savo draugais ir artimaisiais, arba rašo dienoraštį tik sau. Kadangi tokie internetiniai dienoraščiai nėra prieinami platesniam vartotojų ir nevartotojų ratui, jie nėra nagrinėjami.

Dienoraščių portalas blogas.lt programinės įrangos pagalba nustato internetinių dienoraščių vartotojų hierarchiją tokių funkcijų pagalba: BLOGas.lt statistika, kur skelbiami daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių autoriai; daugiausiai komentarų parašę vartotojai; ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai; vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose (žr. 8 priedą).

Dienoraščių portalo blogas.lt programinė įranga leidžia rodyti tik 20 vartotojų kiekvienoje kategorijoje (daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių autoriai; daugiausiai komentarų parašę vartotojai; ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai; vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose). Taigi, 2007-ųjų metų eigoje buvo fiksuojami tik 20 vartotojų kiekvienoje kategorijoje.

Pirmoje kategorijoje „daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių autoriai“ per stebėjimo laikotarpį iškrito šeši aktyviausieji vartotojai, atsirado šeši nauji. Taigi keturiolika

aktyviausiųjų kategorijos narių išliko per visą stebėjimo laikotarpį (žr. 6 lentelę). Nagrinėjamo dienoraščių portalo blogas.lt vartotojai yra internetinių dienoraščių bendruomenės elitas, kuris per metus pasikeitė nežymiai, o tai yra rodo, kad internetinių dienoraščių bendruomenėje kaip ir „fizinio pasaulio“ bendruomenėje, elitas keičiasi lėtai.

6 lentelė. Daugiausiai viešų įrašų turinčių internetinių dienoraščių autoriai

2007 01 7	2007 12 30
LostAngels	LostAngels
IceBlue	IceBlue
edgaras215	edgaras215
qemm	qemm
Gecas	Gecas
syle	d1s4sterp1ece616
Kukas	Kukas
scorps	scorps
egiptiete	egiptiete
glesumele	glesumele
zudykreklama	zudykreklama
Bebras	Bebras
afrika	afrika
Rikute	omi
Petras	Petras
Marijuka	nuotraukeles
Nightmare	Lukys
Sauliaus	tetasigita
Entoni	velijura
NaktiSkaiciuojAvis	NaktiSkaiciuojAvis

Antroje stebėjimo kategorijoje „daugiausiai komentarų parašę vartotojai“ per visą stebėjimo laikotarpį išnyko penki ir atsirado penki nauji vartotojai (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Daugiausiai komentarų parašę vartotojai

2007 01 07	2007 12 30
saulute12	saulute12
Nightmare	Nightmare
musyte	musyte
Marijuka	Marijuka
merhaba1	merhaba1
LostAngels	LostAngels
Ištrintas vartotojas	Ištrintas vartotojas
nekenciuROZINIUdrugeliu	nekenciuROZINIUdrugeliu
Toote	kostia
donatasesuas	donatasesuas
EmmyRossum	EmmyRossum
IceBlue	IceBlue
Mazyte	Mazyte
egiptiete	Somewhere
martukeee	martukeee
MirtiesAngele	plahcisas
Kukas	Kukas
scorps	scorps
Ausrytya	ENORCA
Bebras	shiny

Trečioje stebėjimo kategorijoje „ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai“ per visą stebėjimo laikotarpį išnyko penki ir atsirado penki nauji vartotojai atitinkamai (žr. 8 lentelę).

8 lentelė. Ilgiausią draugų sąrašą turintys vartotojai

2007 01 07	2007 12 30
avrillavigne	tetasigita
ZiW	ZiW
VilisNormanas	VilisNormanas
DaRkAnG3L	DaRkAnG3L
cs	cs
irmaluoma	irmaluoma
urboniene1	urboniene1
bikinideive	bikinideive
DaivaAndreikenaite	DaivaAndreikenaite
baltuskoniene	baltuskoniene
anddirm	anddirm

krissav007	krissav007
MindaugasJak	MindaugasJak
edidav	edidav
milrim	milrim
krjurkyn	krjurkyn
LINA33	Chips Team
loretux	Somewhere
polina	smash
simram	Sebekas

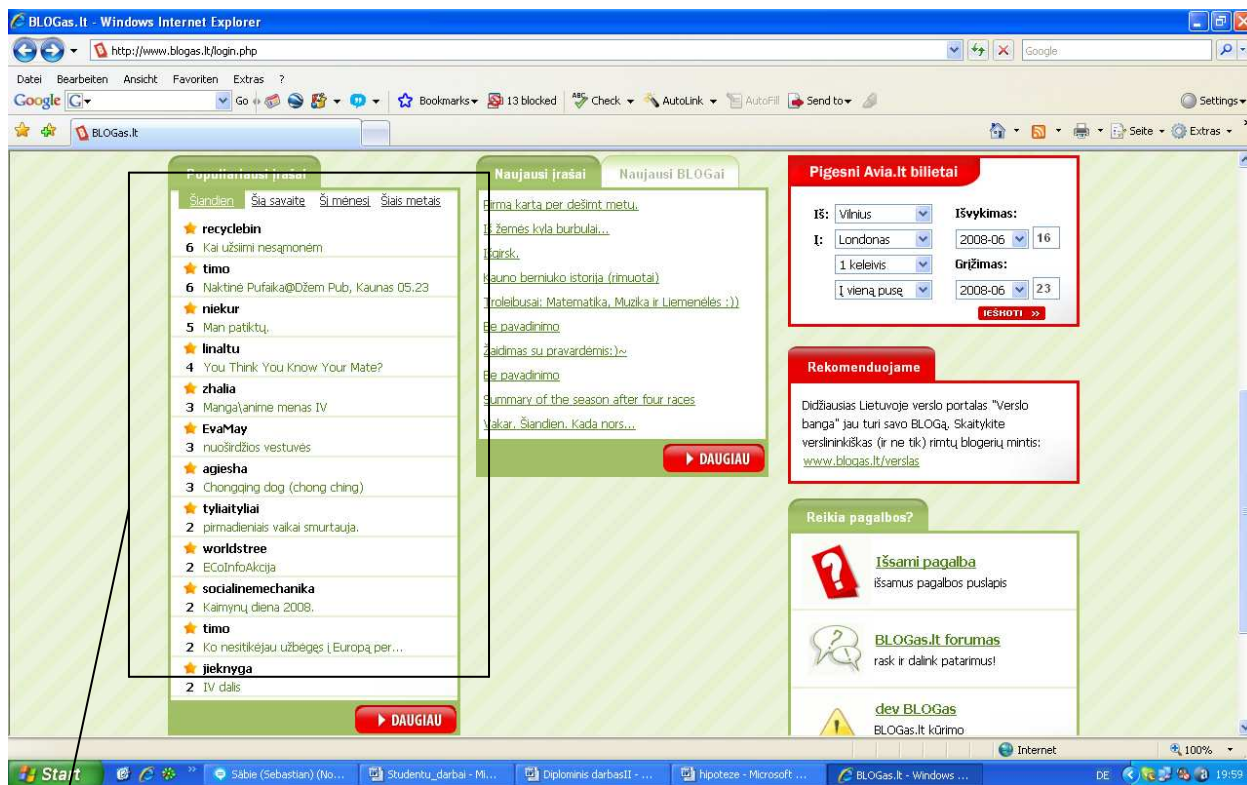
Ketvirtoje stebėjimo kategorijoje „Vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose“ per visą stebėjimo laikotarpį išnyko šeši ir atsirado nauji šeši vartotojai atitinkamai (žr. 9 lentelę).

9 lentelė. Vartotojai, dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose

2007 01 07	2007 12 30
avrillavigne	avrillavigne
ZiW	ZiW
VilisNormanas	VilisNormanas
DaRkAnG3L	DaRkAnG3L
irmaluoma	irmaluoma
Ab0mInAt0r	Ab0mInAt0r
saulute12	saulute12
urboniene1	urboniene1
MindaugasJak	MindaugasJak
baltuskoniene	baltuskoniene
anddirm	anddirm
krissav007	krissav007
polina	zudykreklama
DaivaAndreikenaite	DaivaAndreikenaite
Zoboviene	tetasigita
luara	LostAgenls
Nightmare	Nightmare
Krutova	Somewhere
Jola	Sebekas
krjurkyn	ENORCA

Kiekvienos stebėjimo kategorijos narių sudėtis pasikeitė nežymiai, didžiausia narių rotacija paskutinėje stebėjimo kategorijoje – šeši nariai. Tai rodo, kad visų keturių stebėjimo kategorijų narių sudėtis per metus pasikeitė nežymiai, reiškia internetinių dienoraščių bendruomenės elitas – visų keturių stebėjimo kategorijų nariai – yra stabilus, bendruomenė turi nusistovėjusį elitą.

Be skelbiamos aktyviausiųjų narių statistikos yra skelbiami populiariausieji įrašai paskutinę dieną, paskutinę savaitę, mėnesį, metais (8 pav.).

8 pav. Portalo blogas.lt puslapis

Populiariausieji
įrašai

3.3 Vertybinė sistema

Kiekviena bendruomenė turi vertybinę sistemą, kurios dėka reguliuojami jos narių santykiai, skatinami ir draudžiami tam tikri bendruomenės narių veiksmai.

Kaip teigia Giddens'as, vertybės – tai „abstrakčios idėjos, apibrėžiančios, kas konkrečiai kultūrai atrodo svarbu, vertinga ir pageidautina“ (Giddens, 2005, p. 58). Normas, Giddens'as apibrėžia kaip elgsenos taisykles, apibudinčias kultūros vertybės (Giddens, 2005, p. 58). Normos ir vertybės veikia kartu, tokiu būdu yra formuojamos konkrečios kultūros narių elgsena tam tikroje aplinkoje (Giddens, 2005, p. 38-39). Taigi, siekiant suprasti interneto bendruomenės vertybinę sistemą, reikia nagrinėti jos vertybes ir normas, kurios pasireiškia per elgsenos taisykles.

Internetinių dienoraščių vartotojai, norėdami pasiekti tam tikrų bendravimo tikslų, vartoja programinę įrangą, leidžiančią dalyvauti bendravime ir jį kontroliuoti. Internetinių dienoraščių kūrimo ir palaikymo praktika susideda iš individualių epizodų, kurie priklauso nuo trijų struktūrinių elementų: *taisyklės*, *santykiai* ir *kodai*. Internetinių dienoraščių vartotojas kuria ir atkuria nurodančias taisykles, nustato socialinius santykius ir stabilizuoja arba keičia programinės įrangos kodo dizainą ir naudojimo būdą. (Schmidt, 2008).

Kadangi vertybinė sistema susidaro iš elgesio normų, jos yra apibrėžiamos taisyklėmis.

Taisyklės

Taisyklės – tai bendros procedūros ir praktikos, kurios yra veiksmo schemas, nurodančios situacinį veiksma, suteikiančios bendrus lūkesčius, pagrįstus ankstesniais veiksmais ir apibendrintu žinojimu (Schmidt, 2008).

Hoflich'as skiria du taisyklių tipus, kurių pagrindu gali būti analizuojama internetinio dienoraščio kūrimo ir palaikymo praktika: atitikimo taisyklės ir procedūrinės taisyklės (Höflich, 2003). **Atitikimo taisyklės.** Jas sudaro bendri lūkesčiai apie medijos tinkamumą suteikti tam tikrą pasitenkinimą.

Internetiniai dienoraščiai sujungia kitų elektroninio bendravimo metodų bruožus: asmeninius puslapius, naujienų grupes ir diskusijų puslapius. (Schmidt, 2008).

Procedūrinės taisyklės apibrėžia internetinio dienoraščio vartojimo būdą. Jos yra trijų tipų: 1. atrinkimo/atrankos taisyklės; 2. publikacijos/skelbimo taisyklės ir 3. Tinklo nustatymo taisyklės. *Atrankos taisyklės.* Šiomis taisyklėmis vadovaujasi internetinio dienoraščio vartotojas, norintis nuspręsti kokius elektroninius informacijos šaltinius pasirinkti skaitymui ir kam skirti daugiau dėmesio (Schmidt, 2008).

Publikacijos taisyklės. Tai taisyklės, padedančios internetinio dienoraščio autoriui pasirinkti informaciją, kurią jis nori pateikti savo internetiniame dienoraštyje, kokias priemones panaudoti šios informacijos pateikimui savo dienoraštyje (nuorodos, vaizdo ar garso medžiaga) ir kaip

apipavidalinti savo internetinį dienoraštį. Šitos taisyklės priklauso nuo portalo naudojamos programinės įrangos (Schmidt, 2008). Todėl svarbu išanalizuoti portalo blogas.lt naudojamą programinę įrangą, nes tai leis suprasti kokios savęs pateikimo galimybės yra suteikiamos internetinio dienoraščio vartotojui.

Anot Schmidto, internetinio dienoraščio kūrimas ir publikavimas – tai savęs prezentacijos būdas, kuris turi atitikti tam tikrus lūkesčius apie asmeninį “tikrumą”, tuo pat metu siekiant balansuoti tarp privataus ir viešaus (Schmidt, 2008).

Tinklo nustatymo taisyklės. Internetinių dienoraščių vartotojas vadovaujasi šiomis taisyklėmis nustatydamas hypetekstinius ir socialinius santykius, kurie susideda iš semantinių nuorodų į nuolatinę komunikaciją, ir iš socialinių santykių, išreiškiančių socialinių ryši su kitu individų. (Schmidt, 2008).

Taigi, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, internetinių dienoraščių vartotojas pasirenka jam tinkamiausią savęs pateikimo būdą ir bendravimo su kitais internetinių dienoraščių vartotojais, skaitytojais.

Schmidt‘as¹ nustatė tokią priklausomybę tarp procedūrinių taisyklių tipų, internetinio dienoraščio kūrėjų vaidmens ir konteksto:

10 lentelė. Internetinio dienoraščio kūrimo taisyklės

Procedūrinių taisyklių tipai	Internetinių dienoraščių vartotojų vaidmuo	Kontekstas
Atrankos taisyklės	Skaitytojas	Informacijos tvarkymas/valdymas
Publikacijos taisyklės	Autorius	Identiteto tvarkymas/valdymas
Tinklo nustatymo taisyklės	Tinklo nustatymas	Santykių tvarkymas/valdymas

Nagrinėjant dienoraščių portalo blogas.lt vystymąsi ir jo vartojimo būdą, atrankos taisyklės turi būti nagrinėjamos vykdant portalo vartotojų apklausą, taigi pats portalo blogas.lt stebėjimas nesuteikia reikalingos informacijos, kuris leistų nustatyti šią procedūrinę taisyklę.

¹ <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/schmidt.html>, 2008-02-17

Portalo blogas.lt publikacijos taisyklės – tai informacijos pateikimo galimybės, kurias portalas suteikia savo vartotojams: video ir garso medžiagos talpinimas, iliustracijų ir nuotraukų talpinimas, jų apipavidalinimo galimybės – šablonai.

Portalo blogas.lt tinklo nustatymo taisyklės – tai ryšių su kitais portalo vartotojais nustatymo ir palaikymo galimybės, tokios kaip komentarai, nuorodos, draugų sąrašai, forumai.

Portalo blogas.lt publikacijos taisyklės. Publikacijos taisyklės yra apibrėžiamos portalo naudojamos programinės įrangos informacijos skelbimo galimybėmis. Dienoraščių portalas blogas.lt vartoja programinę įrangą, kurios dėka portalo vartotojai skelbia informaciją (žr. 11 lentelę). Taigi, portalo publikacijos taisyklės yra tokios: vartotojas gali talpinti vaizdo ir garso informaciją, iliustracijas ir nuotraukas, talpinti nuorodas į kituose šaltiniuose publikuojamą informaciją.

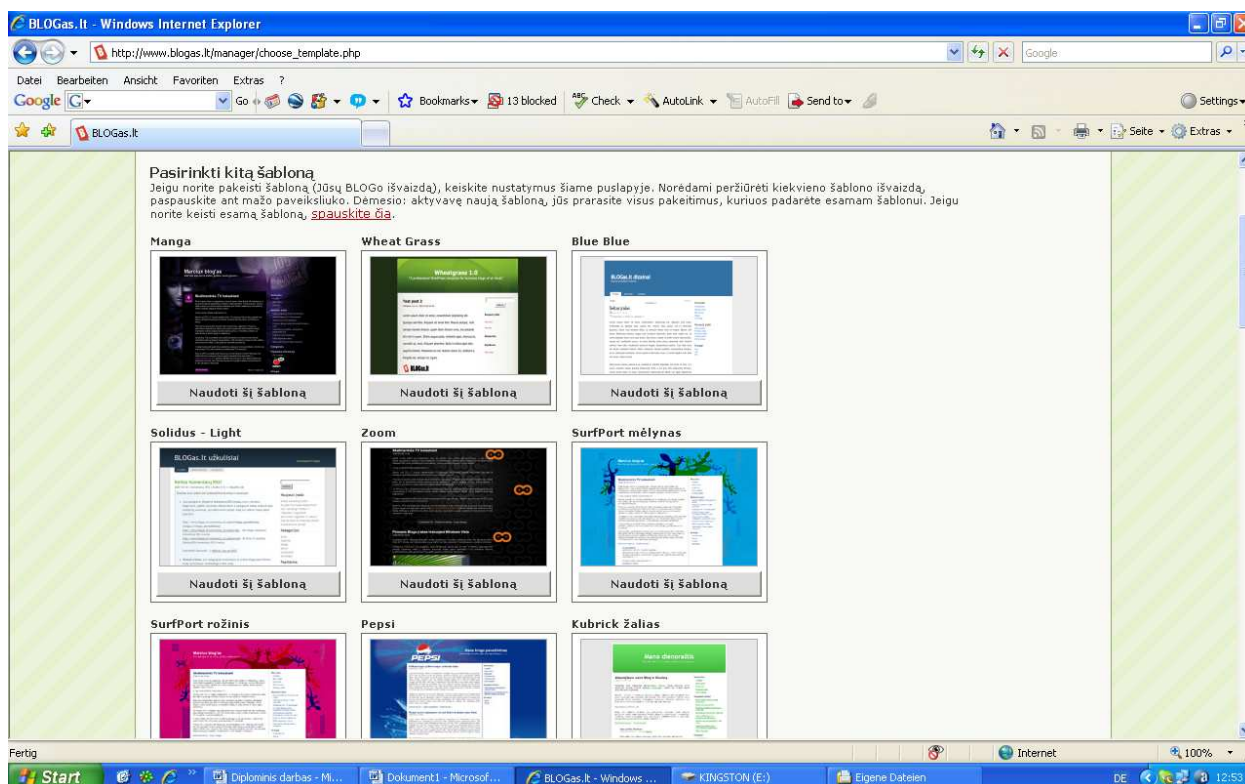
11 lentelė. Portalo blogas.lt dienoraščių versijos²

	Nemokama versija	Remiama versija	Profesionali versija
Įrašų komentavimas	+	+	+
Draugų sąrašai	+	+	+
Prenumeratorių informavimas apie naujas žinutes	+	+	+
RSS	+	+	+
Privatūs įrašai	+	+	+
Privačios žinutės	+ (iki 10)	+ (iki 50)	+ (iki 200)
Profilio slėpimas		+	+
Moblogas - galimybė pildyti BLOGą iš mobiliojo telefono		+	+
Vieta nuotraukoms ir failams	2 MB	10 MB	50 MB
Galimybė talpinti ne tik nuotraukas, bet ir mp3 bei video failus			+
Galimybė uždrausti atskiriems IP skaityti BLOGą		+	+

² <http://www.blogas.lt/planai.html> [žiūrėta 2007 11 20]

Galimybė rašyti BLOGą keliems autoriams		+	+
Leidžiama kurti BLOGų	1	10	50
Ar rodoma reklama BLOGuose?	Ne	Taip	Ne
Kaina	Nemokama	Nemokama	2 Lt / mėn.

Portalas blogas.lt suteikia šablonus, kurių pagalba vartotojai apipavidalina savo publikuojamą informaciją (žr. 9 pavyzdį).

9 pav. Portalo blogas.lt šablonai

Tinklo nustatymo taisyklės. Portalo blogas.lt tinklo nustatymo taisyklės: nuorodos, draugų sąrašai, forumai.

Komentarai – yra svarbi kiekvieno internetinio dienoraščio dalis, kadangi tai atstovauja žmonių bendravimui fiziniame pasaulyje. Portalo blogas.lt programinė įranga leidžia vartotojams kurti socialinius tinklus komentarų, trackbackų, nuorodų pagalba. Funkcija „blogosfera“ rodo kokiame internetiniame dienoraštyje ir kada buvo patalpinta nuoroda į tam tikro vartotojo dienoraštį. Portalo blogas.lt forumas - tai vieša vartotojų susitikimo vieta, kur jie dalijasi savo patirtimi ir prašo pagalbos, bendrauja.

Dienoraščių portalo blogas.lt taisyklės. Dienoraščių portalo blogas.lt vartotojų veikla yra reglamentuojama blogas.lt taisyklėmis (žr. priedą), kurios, savo ruožtu, yra perimtos iš Lietuvos Respublikos įstatymų, pvz.:

„4. BLOGas.lt įsipareigoja sudaryti sąlygas asmeniui įgyvendinti 4 punkte nustatytas teises, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai reikia užtikrinti:

1) valstybės saugumą ar gynybą;

2) viešąją tvarką, nusikaltimų prevenciją, tyrimą, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą;

3) svarbius valstybės ekonominius ar finansinius interesus;

4) tarnybinės ar profesinės etikos pažeidimų nustatymą;

5) duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą“

(<http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>, 2008 03 18).

Taigi, dienoraščio saito blogas.lt taisyklės nėra naujos taisyklės, sukurtos specialiai internetinių dienoraščių bendruomenės tvarkos palaikymui, bet yra egzistuojančios visuomenės taisyklių projekcija ir adaptacija.

Dienoraščių portalo blogas.lt sukūrimo tikslas buvo leidimas jos vartotojams skelbti savo idėjas ir mintis visomis temomis, bet tuo pačiu metu šiame portale yra taikoma cenzūra, kurios pagrindas – internetinių dienoraščių bendruomenei adaptuotos Lietuvos Respublikos įstatymai. Lietuviškos dienoraščių portalo blogas.lt vartotojai turi laikytis tokios taisyklės:

„13. BLOGas.lt svetainėje svetainėje lankytojams suteikiama galimybė skelbti bet kokio turinio tekstus bei publikuoti grafinę informaciją. BLOGas.lt administracija pasilieka sau teisę šalinti visą informaciją, kuri skatina turitinę, rasinę, politinę ar asmeninę neapykantą, yra tiesiogiai nukreipta prieš egzistuojantį fizinį ar juridinį asmenį, yra pasirašyta ne savo vardu, propaguoja nelegalius veiksmus, pažeidžia autorines teises arba prieštarauja šioms taisyklėms, Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiantiems įstatymams arba bendrosioms moralės normoms.“ (<http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>, 2008 03 18)

„Kiekvienam BLOGas.lt svetainėje užsiregistravusiam asmeniui yra taikoma asmeninė atsakomybė už Lietuvos Respublikos įstatymams prieštaraujančių duomenų skelbimą.“ (<http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>, 2008 03 18).

Taigi, internetinių dienoraščių bendruomenė vadovaujasi Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiais įstatymais ir bendromis moralės normomis, kurios sudaro jos vertybinę sistemą.

Internetinių dienoraščių bendruomenė ne tik turi savo vertybių sistemą, bet ji yra fizinės bendruomenės vertybinės sistemos perėmimas ir adaptacija.

Kaip ir fizinėje bendruomenėje laikui einant keičiasi įstatymai, taip pat ir internetinių dienoraščių bendruomenėje atsiranda naujos taisyklės ir panaikinamos senos, trukdančios bendruomenės vystymuisi. 2008-ųjų metų kovo mėnesį buvo pakeistos blogas.lt naudojimo taisyklės:

„Džiugi naujiena BLOGas.lt vartotojams. Nuo šiandien, BLOGas.lt panaikina draudimą savo BLOGuose skelbti reklaminę bei komercinę informaciją, tiksliau iš BLOGas.lt taisyklių išbraukiamas 18 punktas:

18. BLOGas.lt vartotojams draudžiama savo puslapiuose skelbti reklaminę (įskaitant reklamos apsikeitimo tinklų reklamines antraštes ir nuorodas) bei komercinę informaciją be atskiro BLOGas.lt administracijos sutikimo.

Atsižvelgę į situaciją interneto reklamos rinkoje bei tendencijas, nebedraudžiame BLOGeriams reklamuotis ir reklamuoti kitus, BLOGą naudoti komerciniais tikslais.

Sėkmės!“ (<http://www.blogas.lt/info/359448/keiciasi-blogaslt-naudojimo-taisykles.html>, 2008 03 18).

Pagrindinė internetinių dienoraščių bendruomenės vertybė tai naujų įrašų talpinimas, nuolatinis rašymas bet kuria patinkančia tema:

„Rašykite sistemingai ir kuo dažniau; Nedvejokite ar rašyti ar ne – tiesiog rašykite; Rašykite, kas jus labai sužavėjo arba jums labai nepatiko – filmas, muzikos albumas, kavinė, mergina. Skaitytojai nemėgsta pilkumos – jie mėgsta kategorišką nuomonę.“ (<http://www.blogas.lt/info/359448/keiciasi-blogaslt-naudojimo-taisykles.html>, 2008 03 18).

Portalo blogas.lt kūrėjų nuomone, internetinis dienoraštis turi būti skaitomas, reiškia antra vertybė - tai internetinio dienoraščio skaitomumas ir populiarumas:

„Dėkite nuorodas, kur skaitytojai rastų daugiau informacijos – tai daro jūsų BLOGą vertingesniu; Komentuokite kitų BLOGus – taip pritrauksite daugiau lankytojų į savo BLOGą. Savo BLOGe taip pat galite išsamiai komentuoti kitus BLOGus su nuorodomis į juos; Patinkančių BLOGų rašytojus įtraukite į draugų sąrašą; Informuokite visus savo draugus apie savo BLOGą – jiems bus įdomu. Įtraukite juos į prenumeratorių sąrašą – patys geriausi draugai mėgsta skaityti, bet dažniausiai pamiršta periodiškai lankytis; talpinti paveikslėlių bei nuotraukų – skaitytojams tai įdomiau nei tekstas.“ (<http://www.blogas.lt/info/2902/patarimai-blogu-rasytojams.html>, 2008 03 18).

Internetinio dienoraščio populiarumas yra pagrindinė internetinių dienoraščių bendruomenės vertybė, visi populiarinimo būdai yra tinkami, jei jie neprieštaruja taisyklėms: „Nepykite, jeigu kas nors paraše neigiamą atsiliepimą – tai požymis, jog jūsų tekstai nepalieka skaitytojų abejingas. Verčiau kandžiai atsikirkite; BLOGe nėra uždraustų temų.“ (<http://www.blogas.lt/info/2902/patarimai-blogu-rasytojams.html>, 2008 03 18).

3.4 Kontrolės mechanizmai

Socialinė kontrolė - tai socialinis procesas, kuriuo yra reguliuojamas individų arba grupių elgesys. Visos visuomenės turi normas ir taisykles, valdančias elgesį, taip pat visos visuomenės turi tam tikrus mechanizmus, užtikrinančius paklusimą šioms normoms ir nurodančius kaip reikia elgtis su devintais (Marshall, 1996, p. 485). Kitaip socialinė kontrolė gali būti apibrėžta kaip visuomenės gebėjimas reguliuoti pačią save ir priemonės, kurių pagalba visuomenės nariai verčiami paklusti visuomenėje priimtiems standartams (Outhwaite, 1998, p. 585).

Anot Smith'o and Kollock'o, socialinės organizacijos skiriasi pagal kontrolės, koordinacijos ir jėgos panaudojimo lygį. Socialinės kontrolės pagrindas yra grupės sugebėjimas identifikuoti individus tam, kad priverstų juos laikytis atsakomybės (Smith'as, Kollock'as, 2000, p. 12).

Johnson apibrėžia socialinę kontrolę kaip sąvoką, apibrėžiančią būdus, reguliuojančius žmonių mintis, jausmus, išvaizdą ir elgesį. Socializacija yra glaustai susieta su socialine kontrole, kadangi jos dėka žmonės įsisavina socialinės sistemos vertybes ir normas (Johnson, 1997, p. 258).

Internetinių dienoraščių bendruomenė turi savo narių kontrolės mechanizmus. Kadangi pagrindinė internetinių dienoraščių bendruomenės taisyklė – tai internetinių dienoraščių kūrimas ir palaikymas, šios bendruomenės narių kontrolės mechanizmas yra jų aktyvumo reguliavimas. Internetinių dienoraščių bendruomenės narys turi paklusti tokioms jos taisyklėms kaip reguliarius naujų įrašų talpinimas, savo internetinio dienoraščio atnaujinimas. Vienas iš kontrolės mechanizmų yra ilgą laiką neatnaujinamų internetinio dienoraščių trynimasis.

Bet kadangi internetinių dienoraščių bendruomenės taisyklės leidžia ir netgi skatina aktyviai kurti ir pildyti savo internetinį dienoraštį, reklamuoti jį ir siekti, kad kuo daugiau kitų vartotojų jį pastebėtų, nėra temų apribojimų ir neleidžiama tik sekančio pobūdžio informacija:

„BLOGas.lt administracija pasilieka sau teisę šalinti visą informaciją, kuri skatina turitinę, rasinę, politinę ar asmeninę neapykantą, yra tiesiogiai nukreipta prieš egzistuojantį fizinį ar juridinį asmenį, yra pasirašyta ne savo vardu, propaguoja nelegalius veiksmus, pažeidžia autorines teises arba prieštarauja

šioms taisyklėms, Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančioms įstatymams arba bendrosioms moralės normoms.“ (<http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>, 2008 03 18).

Kontrolės mechanizmai yra draudžiantys ir skatinantys, tai internetinių dienoraščių bendruomenėje taikomi skatinantys kontrolės mechanizmai. Skatinantys kontrolės mechanizmai – tai bendruomenės narių skatinimas aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime, t.y. palaikyti bendruomenės gyvenimą kuriant internetinius dienoraščius, kurie yra šios bendruomenės pagrindas. Internetinių dienoraščių bendruomenės kontrolės mechanizmai – tai konkursų organizavimas, pvz. video blogo (internetinio dienoraščio, kuriame didžiausia informacijos dalis yra pateikiama per vaizdo medžiagą) kūrimo konkursas.

„Sukurk videoBLOGą ir laimėk mažiausią kompiuterį iš BMS!

Prasidėjo naujas videoBLOGo konkursas ir Jūs galite laimėti daug vertingų prizų: 50 interneto kamerų ir patį mažiausią ir lengviausią Asus nešiojamą kompiuterį!

Šis mažylis jau pirmą pardavimų dieną sumušė visus rekordus ir labai greitai atsidūrė pačių perkamiausių kompiuterių sąrašė, taigi pasistengti tikrai verta!“

Jums reikia sugalvoti savo videoBLOGo idėją, ją aprašyti ir užregistruoti čia. Bus atrinkta 50 geriausių videoBLOGų idėjų, kurių autoriai gaus 50 internetinių kamerų. Tuomet idėją reiks įgyvendinti su [Vaizdelis.lt](http://www.vaizdelis.lt) ir [Blogas.lt](http://www.blogas.lt). Geriausio videoBLOGo autoriui BMS Megapolis įteiks Asus nešiojamą kompiuterį!

Sėkmės!“ (<http://www.blogas.lt/info/348913/sukurk-videobloga-ir-laimek-maziausia-kompiuteri-is-bms.html>, 2008 04 21).

Kasmet yra organizuojamos internetinių dienoraščių vartotojų konferencijos, kurių tikslas – skatinti internetinių dienoraščių kūrimą, jų vartotojų bendravimą:

*„Tinklaraščių ir interneto konferencija BLOGin 2008 - balandžio 4d.
2008-02-26 Naujienos Rašyti naują | Komentarų: 8*

*Kaip greitai bėga laikas! Nuo pirmosios Lietuvos blogerių konferencijos jau prabėgo metai!
Atrodo viskas vyko vakar :)*

Tačiau džiugi žinias ta, kad balandžio 4d. mes ir vėl galėsime visi susirinkti į blogerių šventę, nes organizuojama antroji blogerių konferencija, kuri šiemet jau turi pavadinimą - BLOGin. Pasak organizatorių BLOGin - tai naujas “Lietuvos Blogerių Konferencijos” vardas. BLOGin - tai tinklaraščių ir interneto konferencija skirta Lietuvos blogeriams ir interneto entuziastams.

BLOGin - tai kvietimas (kaip "join in"), kvietimas rašyti tinklaraštį, kvietimas pabūti kartu su kolegomis, kvietimas tobulėti. Jau antrąkart organizuojama konferencija šiemet bus dar didesnė, įdomesnė ir naudingesnė.

Balandžio 4d., Reval Hotel Lietuva. Laukiame Jūsų laukiamiausioje metų konferencijoje! Daugiau ir informacijos ir bilietai - www.blogin.lt" (<http://www.blogas.lt/info/351762/-tinklarasciu-ir-interneto-konferencija-blogin-2008--balandzio-4d.html>, 2008 04 21).

Internetinių dienoraščių vartotojų aktyvumui ir bendravimui skatinimui yra sukurta funkcija „patiko/nepatiko“, kurios pagalba kiekvienas internetinio dienoraščio vartotojas gali pareikšti savo nuomonę apie perskaitytą įrašą.

Taigi, internetinių dienoraščių vartotojai – internetinių dienoraščių bendruomenės nariai turi laikytis tam tikrų taisyklių, kurios sudaro kontrolės mechanizmus. Tai taisyklės, tam tikru mastu kontroliuojančios talpinamos informacijos turinį, leidžiančios kitiems bendruomenės nariams pareikšti savo nuomonę apie talpinamą informaciją komentarų pagalba ir specialios funkcijos „patiko/nepatiko“ pagalba. Kontrolės mechanizmai reikalingi tam tikros tvarkos bendruomenėje palaikymui, ir tam tikrų tikslų pasiekimui (pvz., naujų narių pritraukimas), tam tikro jų aktyvumo skatinimui. Tokie kontrolės mechanizmai - portalo [blogas.lt](http://www.blogas.lt) organizuojami skirtingi konkursai, kurių tikslas yra naujų siūlomų portalo vartojimo galimybių išbandymas ir skatinimas naudotis jomis. Tokie konkursai – tai „Tinklaraščių ir interneto konferencija BLOGin 2008 - balandžio 4d.“ (<http://www.blogas.lt/info/351762/-tinklarasciu-ir-interneto-konferencija-blogin-2008--balandzio-4d.html>, 2008 05 12), „Sukurk videoBLOGą ir laimėk mažiausią kompiuterį iš BMS!“ (<http://www.blogas.lt/info/348913/sukurk-videobloga-ir-laimek-maziausia-kompiuteri-is-bms.html>, 2008 05 12).

3.5 Reprodukcijos mechanizmai

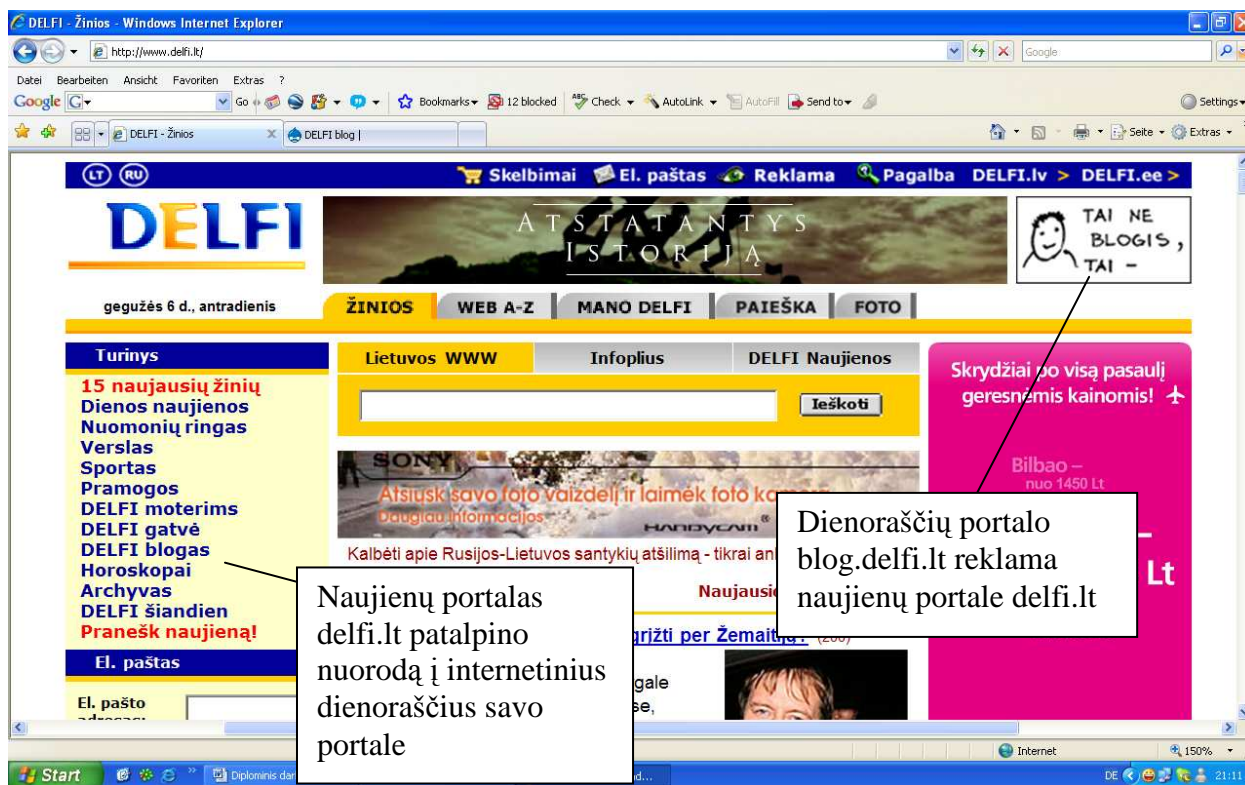
Bendruomenės narių reprodukcija būna seksualinė ir kultūrinė. Kultūrinė narių reprodukcija – tai kultūros vertybių ir normų perdavimas iš kartos į kartą, o pagrindinis reprodukcijos veiksnys – mokymo procesas (Giddens, 2005, p. 634). Bet pirmiausiai bendruomenei reikia užtikrinti naujų narių reprodukciją – naujų narių pritraukimą.

Kiekviena bendruomenė turi turėti naujų narių reprodukcijos mechanizmus, kadangi tai sąlygoja jos gyvenimą ir išlikimą. Be to, šie nauji individai turi praeiti socializacijos procesą ir tapti

visuomenės nariu. Taigi, tam kad bendruomenė išliktų, yra būtini bendruomenės narių reprodukcijos ir socializacijos mechanizmai.

Berger'is ir Luckmann'as socializaciją apibūdina kaip „visapusišką bei nuoseklų individo išitraukimą į objektyvų visuomenės pasaulį ar į kurią nors jo sritį“ (Berger, Luckmann, 1999, p. 165). Pirminė socializacija vyksta vaikystėje, kai individas tampa visuomenės nariu. Antrinė socializacija – tai procesas, kurio metu jau socializuotas individas „ištraukia į naujas objektyvaus jo visuomenės pasaulio sritis“ (Berger, Luckmann, 199, p. 165). Be to antrinė socializacija – tai „institucinių ar institucijų pagrindų sukurtų „subpasaulių“ internalizavimas“ (Berger, Luckmann, 1999, p. 174). Kadangi interneto bendruomenė turi savo normas ir taisykles, jos narys turi jas įsisavinti ir jų laikytis.

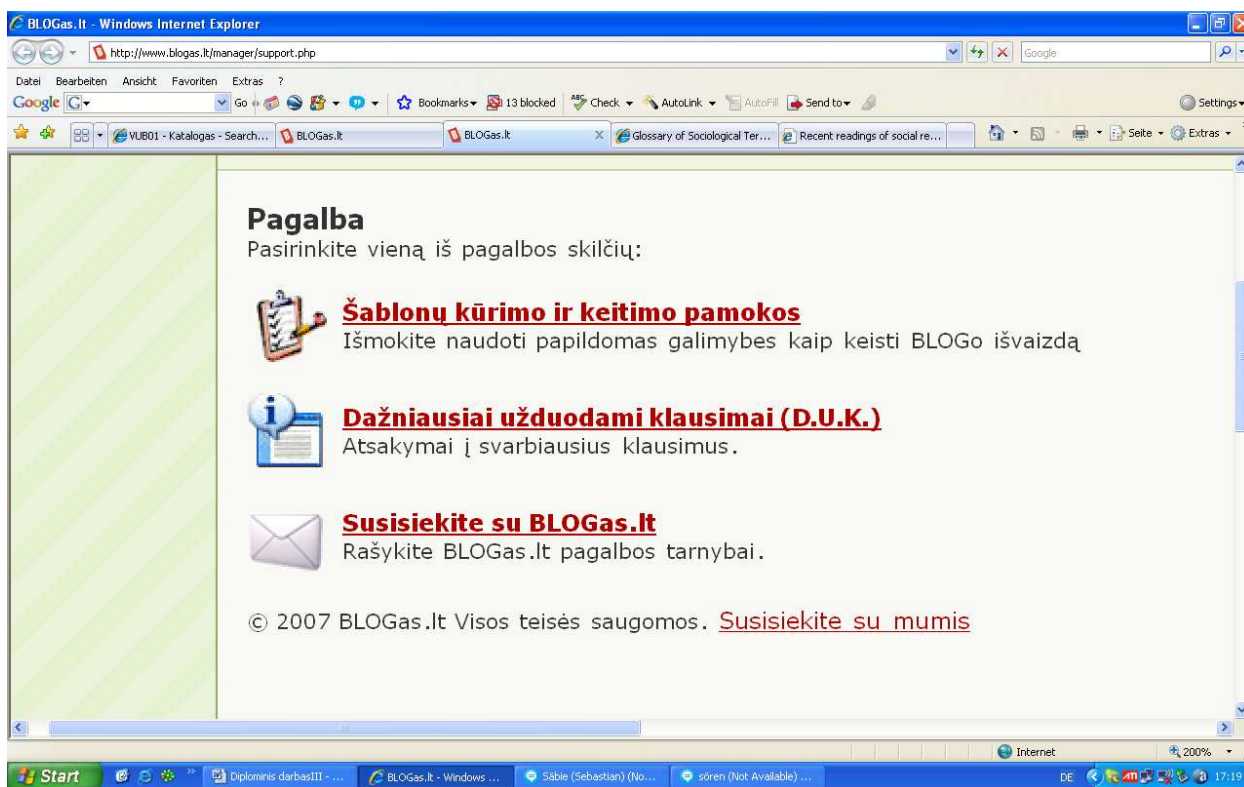
Patys dienoraščių portalai siekia pritraukti kuo didesnę vartotojų skaičių. Šitam tikslui pasiekti portalai pasitelkia kituose portaluose skelbiamą reklamą. Nauji internetinių dienoraščių bendruomenės nariai yra reprodukuojami portalo delfi.blog.lt reklamos pagalba (žr. 10 pavyzdį). Kitas internetinių dienoraščių portalas yra sukurtas naujienų dienoraščių portalu delfi.lt, ir yra nurodytas jo tyrinyje.

10 pav. Naujienų portalas delfi.lt

Kiekvienas lietuviškos interneto bendruomenės narys, pradedamas vartoti internetinį dienoraštį, turi mokėti naudotis jos programine įranga, susipažinti su kitais bendruomenės nariais, įsisavinti elgesio normas. Šitiems tikslas pasiekti dienoraščių portalas blogas.lt yra sukūręs forumą (blogas.lt forumas, <http://www.blogas.lt/forumas/>), išsamų pagalbos puslapį

(<http://www.blogas.lt/manager/support.php>) (žr. 11 pav.), blogas.lt užkulisiai (<http://dev.blogas.lt/>). Visos šitos funkcijos padeda naujems bendruomenės nariams susipažinti su bendruomenės taisyklėmis, prašyti kitų bendruomenės narių pagalbos. Konferencijos, organizuojamos fiziniame pasaulyje, padeda visiems internetinių dienoraščių nariams socializuotis susitinkant neinternetinėje aplinkoje.

11 pav. Portalo blogas.lt pagalbos puslapis

Taigi, lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė turi reprodukcijos mechanizmus, padedančius pritraukti naujus narius, susipažindinti su bendruomenės taisyklėmis, normomis ir vertybėmis. Be to organizuojami susitikimai fiziniame pasaulyje, kuriame interneto bendruomenės nariai bendrauja neinternetinėje aplinkoje. Interneto bendruomenės nariai padeda vieni kitiems komentuoti pagalba, rašo patarimus kaip elgtis tam tikroje situacijoje:

„rašyk naują naują blogą, šalia MAŽYTĖS atsidaryk kitą, mes visi turim po kelis, o tas tegul stovi, šalia rašysi kitą ir ateik į blogerių konferenciją, pats laikas susipažinti :)“

Parašė tetasigita 2008-03-09 12:19“ (<http://www.blogas.lt/Mazyte/343822/pabaiga.html>, 2008 05 14).

3.6 Socialinio gyvenimo formos

Žmonės bendravimui pasitelkia skirtingus būdus. Anot Goffmano, bendravimas tai yra vaidyba, kuriai reikalingi tokie elementai kaip scena, auditorija, aktorius, fasadas. Dienoraščių portalas yra *socialinis institutas*, nes tai yra “vieta, aiškiai apribota suvokimo barjerų, kurioje reguliariai vyksta kokia nors konkreti veikla” (Goffman, 2000, p. 264).

Goffmanas socialinį institutą siūlo nagrinėti pagal tai, “kaip jame vykdomas įspūdžio valdymas” (Goffman, 2000, p. 264), o dienoraščių portalai aprūpina jų vartotojus savęs reprezentavimui būtinomis priemonėmis, taip pat priemonėmis, reikalingomis internetinių dienoraščių vartotojų bendravimui palaikyti.

Internetinių dienoraščių vartotojų naudojami bendravimo būdai sudaro internetinių dienoraščių bendruomenės socialinio gyvenimo formas. Internetinių dienoraščių vartotojai bendrauja komentarų, forumu pagalba, sudarymai draugų sąrašus, kurių dėka lengvai suranda dominančius vartotojus, kuria kolektyvinius internetinius dienoraščius. Galiausiai, internetinių dienoraščių vartotojai, kurie pirmą kartą susitinka elektroninėje erdvėje, susitinka „bloggerių“ konferencijose, susipažįsta neelektroninėje erdvėje, dalyvauja konkursuose.

Socialinio gyvenimo formų pagrindas – tai santykiai ir būdai, kuriais šie santykiai yra palaikomi. Schmidt‘as apibrėžia santykius kaip vieną iš struktūrinių internetinių dienoraščių kūrimo aspektų. Schmidt‘as skiria du santykių tipus: 1. hipertekstiniai santykiai ir 2. socialiniai santykiai (Schmidt, 2007).

Socialiniai santykiai gali būti sukurti ir palaikomi kitų interakcijos ir komunikacijos priemonių pagalba, kurie nėra internetinių portalų dalis – bendravimas akis į akį, susirašinėjimas el. paštu. Hipertekstiniai santykiai kuriami dienoraščių portalų programinės įrangos pagalba: ryšys tarp internetinių dienoraščių yra nustatymas per “permalink’us”, “trackback’us” ir komentarus. Nuorodos kaip hipertekstinis ryšis perteikia skirtingus socialinių santykių aspektus tokius kaip pritarimas arba nepritarimas cituojamam šaltiniui, draugystės ženklas arba papildomos informacijos suteikimas (Schmidt³, 2007).

Kita techninė priemonė socialiniams ryšiams nustatyti – tai agreguojančios nuorodos (“agregating links”). Vienas iš jų “blogroll” – nuorodos į kitus internetinius dienoraščius, dominančius autorių. Blogroll’ai taip pat turi ir kitas funkcijas kaip tam tikrų internetinių dienoraščių rekomendacija, draugystės išraiška, abipusės pagarbos išraiška (Schmidt, 2007).

³ <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/schmidt.html>, 2008-02-17

Lietuviškų dienoraščių svetainės blogas.lt bendruomenė turi skirtingas socialinio gyvenimo formas, kurių pagrindas hipertekstiniai santykiai. Jie palaikomi portalo blogas.lt vartotojams programinės įrangos dėka. Taigi, hipertekstiniai santykiai nustatomi per:

1. permalink'us (Permalink – tai nuorodą į internetinio dienoraščio įrašo adresą⁴. Permalink'ų dėka kiti internetinių dienoraščių vartotojai gali greičiau ir lengviau pasiekti tam tikrą dienoraščio įrašą);
2. trackback'us⁵ (Trackback praneša kito internetinio dienoraščio vartotojam, kad kitame internetiniame dienoraštyje buvo paskelbta informacija, įdėtas įrašas reikšmingas pirmo internetinio dienoraščio tyriniui. Jų dėka sujungiami internetiniai dienoraščiai);
3. komentarus;
4. nuorodas;
5. agreguojančias nuorodas: blogroll'us⁶ (Blogroll'as – tai nuorodų į kitus internetinius dienoraščius arba internetinius puslapius, kuriuos mėgsta skaityti internetinio dienoraščio vartotojas, sąrašas. Paprastai blogroll'as talpinamas internetinio dienoraščio šoninėse stulpeliuose);
6. forumus.

Be šitų hipertekstinių santykių dienoraščių svetainės blogas.lt bendruomenės nariai dalyvauja konkursuose ir konferencijose. Konkursų metu internetinių dienoraščių vartotojai ne tik patys dalyvauja juose, bet ir renka nugalėtoją, taigi, kuriama nauja socialinio gyvenimo forma. Konferencijų metu dienoraščių vartotojai susitinka neelektroninėje erdvėje. Elektroninė bendruomenė – internetinių dienoraščių bendruomenė - nebėra griežtai interneto bendruomenė.

⁴ Short for "permanent link." A permalink is a URL that links to a specific news story or Web posting. Permalinks are most commonly used for blogs, which are frequently changed and updated. They give a specific Web address to each posting, allowing blog entries to be bookmarked by visitors or linked to from other websites (<http://www.techterms.com/definition/permalink>, 2008 04 29).

⁵ Trackback Default for New Entries Each time you add a new entry from the Add New Entry page, you can decide whether other sites will be allowed to trackback your entry. Use the Trackback Default for New Entries to determine what the default for this setting should be (http://www.blogas.lt/tip.php?tip_id=0&title=58&text=59, 2008 04 21).

Trackback helps you to notify another author that you wrote something related to what he had written on his blog, even if you don't have an explicit link to his article. This improves the chances of the other author sitting up and noticing that you gave him credit for something, or that you improved upon something he wrote, or something similar. With pingback and trackback, blogs are interconnected (<http://codex.wordpress.org/Glossary#T>, 2008 04 29).

⁶ A blogroll is a list of links to other blogs or websites that the author of the blog regularly likes to read. The blogroll generally resides in one of the side columns of the blog (<http://www.blogglossary.com/define/blogroll/>, 2008 04 21).

Internetinių dienoraščių bendruomenė turi aštuonias socialinio gyvenimo formas:

1. permalink'ai;
2. trackback'ai;
3. komentarai;
4. nuorodos;
5. agreguojančios nuorodos - blogroll'ai;
6. forumas;
7. konkursai;
8. konferencijos.

Trackback'ai (žr. 13 priedą)

TrackBack'as – tai komunikacijos tarp internetinių dienoraščių priemonė. Šita priemonė funkcionuoja taip: jei internetinio dienoraščio autorius talpina įrašą, komentuojančių, arba nurodantį įrašą kitame internetiniame dienoraštyje, ir abu internetiniai dienoraščiai palaiko TrackBack' funkciją/protokolą, tai komentuojančio internetinio dienoraščio autorius gali informuoti kitą internetinį dienoraštį per "TrackBack ping". Internetinio dienoraščio puslapis, į kurį nuorodos yra talpinamos kituose internetiniuose dienoraščiuose, rodo trumpą visų nuorodų ir komentarus santrauką. Tai leidžia apimti keletą internetinių dienoraščių, kuriuos skaitytojais gali sekti (Miura, Yamashita, 2007, p. 1454).

Trackback nustatymai

Keiskite šiuos nustatymus norėdami nustatyti trackback parametrus.

Trackback pagal nutylėjimą	Trackback išjungta
Automatiškai nustatyti trackback adresą (URL)?	Ištrinti automatinį nustatymą
Trackback juodasis sąrašas	

12 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio nustatymai⁷

⁷ http://www.blogas.lt/manager/trackback_settings.php, 2008 04 21

Komentarai

Internetinių dienoraščių skaitytojai turi galimybę palikti komentarus apie tam tikrą įrašą arba patalpintą informaciją, o internetinių dienoraščių autoriai gali atsakyti į komentarą savo komentaru, arba talpindami naujus, arba pataisytus įrašus. Komentarai, talpinami po įrašų kitų vartotojų internetiniuose dienoraščiuose, atstoja bendravimą fizinėje bendruomenėje. Kai kurie socialinių tinklų portalai turi integruotą tiesioginio bendravimo sistemą kaip „instant messenger“, leidžiantis vartotojams bendrauti realiaame laike, bet dienoraščių portalo blogas.lt naudojama programinė įranga dar tokios galimybės nesuteikia, taigi vartotojai bendrauja talpindami komentarus po juos dominančius įrašus (žr. 13 pav.).

2008-04-29 - ... and have a nice day

- 1) Jūs nemėgstate, kai rašau sentimentalius įrašus, ir visai nenorite pripažinti fakto, jog mano gyvenime yra per daug sentimentų, kad apie juos nerašyčiau.
- 2) Jei pripažįstate faktą, kad mano gyvenime yra tikrai daug sentimentų, a) siekiate patarti man, kaip *iš tikro* reikėtų gyventi ir/ar b) ignoruojate juos ir vis tiek tikitės momo bloge rasti vien agresyvius, energingus įrašus.
- 3) Anyway, šiandien aš labai nemėgstu jūsų. Bee.

Kalbėsi? :: Siųsti draugui - Patiko (3) :: Nepatiko (0)

2008-04-29 -

Taip sakė skvoter

aš mėgstu

mano gyvenime irgi per daug sentimentų
bet kažkas sakė, kad žmonija vien prisiminimais ir gyvena, nesvarbu, kad veikia kažką esamuojų laiku, bet galvoj vis vien praeities albumai.

2008-04-30 -

Taip sakė avysbaltosbaltosnes

nenusišnekėk, momo.

2008-04-30 - <http://www.pinkcity.lt>

Taip sakė PinkCity

2. c) gėrimės

13 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio komentarai⁸

⁸<http://www.blogas.lt/momo/375406/-and-have-a-nice-day.html>, 2008 04 22

Nuorodos

Packwood'as vartoja energijos sąvoką procesams, vykstantiems blogosferoje apibrėžti. Pagrindinis tarpusavio sąveikos elementas yra „link“ – nuoroda: 1) nuoroda į tam tikrą internetinį dienoraštį; 2) nuoroda į „permalinką“, sujungianti keletą internetinių dienoraščių į vieną visumą. Nuorodos gali būti „įeinančios“ ir „išeinančios“ (Packwood, 2006).

Kadangi nuorodos yra svarbūs socialinių ryšių blogosferoje indikatoriai, specialios programos, pvz. Technorati, suteikia vartotojui galimybę nustatyti įeinančių nuorodų iš kitų internetinių dienoraščių skaičių. Tokiu būdu galima nustatyti ir palyginti konkretaus internetinio dienoraščio statusą kitų dienoraščių atžvilgiu (http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/geography_of_the_blogosphere.html, 2006).

Anot Packwood'o⁹ (2006) nuorodos yra internetinių dienoraščių socialinės hierarchijos ir jų santykių pagrindas. Jeigu jokiuose internetiniuose dienoraščiuose nėra nuorodos į tam tikrą dienoraštį, tai reiškia jo pasmerkimą, kuris gali būti prasto etiketo, priešingų politinių nuomonių arba internetinio dienoraščio įvertinimo kaip visiškai neverto dėmesio pasekmė. Taigi nuoroda – tai kelias potencialiam skaitytojui į tam tikrą internetinį dienoraštį, socialinės, ir retorinės sėkmės rodiklis. Nuorodos integruoja internetinį dienoraštį į platesnių santykių sistemą, charakterizuojamą skirtingomis tarpusavio sąveikos formomis. Abipusis nuorodų talpinimas nuolatiniame internetinių dienoraščių sąrašė (blogroll) yra mandagumo išraiška ir jo pripažinimas (Packwood, 2006).

Nuorodos

Jeigu norite savo BLOGe įdėti keletą nuorodų į kitas svetainės arba kitus BLOGus, įveskite adresus čia. Kuomet įvedate kiekvieną nuorodą, įveskite pilną adresą (pradedant <http://>). Pavyzdžiui: <http://www.blogas.lt>

Nuorodos pavadinimas **Adresas (URL)**

Išsaugoti nuorodas

14 pav. Portalo blogas.lt nustatymai¹⁰

⁹ http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/geography_of_the_blogosphere.html, 2006 12 16.

¹⁰ <http://www.blogas.lt/manager/links.php>, 2008 04 21

Internetinių dienoraščių portalas blogas.lt turi dar vieną socialinio gyvenimo formą – **įeinančios nuorodos**, kurių dėka kiekvienas internetinio dienoraščio vartotojas mato, kas ir kada paminėjo jo internetinį dienoraštį:

„development blogas

Ką apie tave kalba blogosfera?

2007-10-07 | extra

Turiu dar vieną puikią žinią! Prieš kelias valandas pradėjo veikti nauja BLOGas.lt galimybė! Nuo šiol spustelėjus meniu punktą "Ateinančios nuorodos" vartotojai galės matyti, ką apie jų BLOGą ar konkrečius jo įrašus kalba kiti tinklaraščiai. Matote tas nuorodas apačioje? Sistema man sako, kad apie blogas.lt/dev neseniai rašė nežinau.lt . Šaunu, tiesa? Žinokite daugiau! ;)“
(<http://dev.blogas.lt/page2/&thisy=&thism=&thisd=>, 2008 03 18).

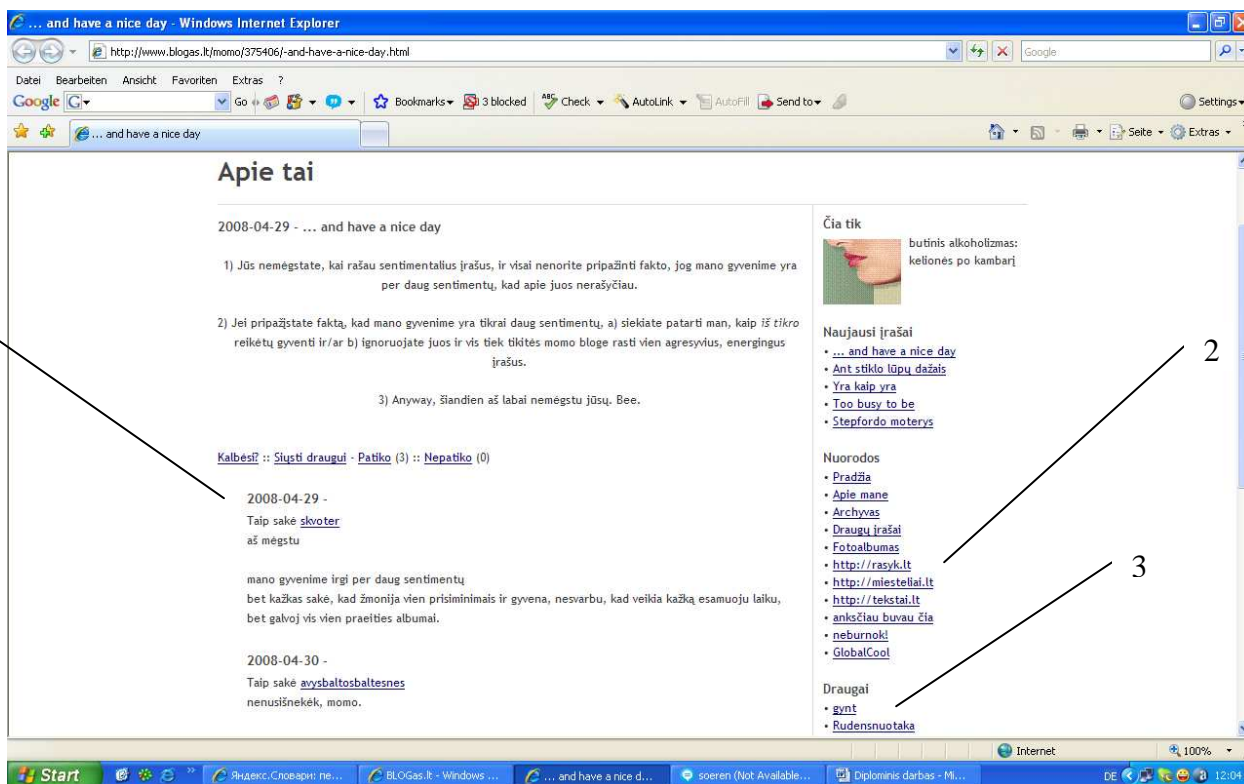
Blogroll'ai

Internetinių dienoraščių portalo blogas.lt blogroll'ų funkciją atlieka draugų sąrašas, kuris talpinamas dešiniame dienoraščio stulpelyje ir yra sudarytas iš nuorodų į internetinio dienoraščio vartotojų dominančius internetinius dienoraščius. Iš dalies blogroll'ų funkciją atlieka ir skiltis „nuorodos“, kur internetinių dienoraščių vartotojai turi galimybę talpinti nuorodas į kitus dominančius internetinius puslapius.

Dienoraščių portale neaptiktos tokios socialinio gyvenimo formos kaip permalink'ai.

Žemiau pateiktas internetinio dienoraščio puslapio pavyzdys iliustruoja internetinių dienoraščių bendruomenės socialinio gyvenimo formas (žr. 15 pav.):

1. komentarai;
2. nuorodos, atliekančios blogroll'o funkciją ir nurodančios į internetinio dienoraščio vartotojų dominančius internetinius puslapius;
3. draugų sąrašas, sudarytas iš nuorodų į internetinio dienoraščio dominančius kitus internetinius dienoraščius. Atlieka blogroll'o funkciją.

15 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Forumas

„BLOGas.lt forumas skirtas visiems Jūsų klausimams atsakyti“ (<http://www.blogas.lt/forumas/>, 2008 04 21).

Internetinių dienoraščių portale blogas.lt veikia forumas, kurio tikslas – pagalbos suteikimas. Kiekvienas internetinio dienoraščio portalo blogas.lt vartotojas gali rašyti savo klausimus, prašyti patarimo ir pagalbos portalo forume. Į klausimus atsako internetinių dienoraščių vartotojai, tokiu būdu vyksta interneto bendruomenės socialinis gyvenimas forumo pagalba.

Konkursai

Konkursai yra vienas iš interneto bendruomenės gyvenimo formų. Portalo blogas.lt organizuojamų konkursų tikslas yra paskatinti internetinių dienoraščių vartotojus aktyviau kurti internetinius dienoraščius, pasitelkti svetaines diegiamas naujoves, pvz., kurti videoblogą.

„Prasidėjo naujas videoBLOGo konkursas ir Jūs galite laimėti daug vertingų prizų: 50 interneto kamerų ir patį mažiausią ir lengviausią Asus nešiojamą kompiuterį! (...) Jums reikia sugalvoti savo videoBLOGo idėją, ją aprašyti ir užregistruoti čia. Bus atrinkta 50 geriausių videoBLOGų idėjų, kurių autoriai gaus 50 internetinių kamerų. Tuomet idėją reiks įgyvendinti su Vaizdelis.lt ir Blogas.lt. Geriausio videoBLOGo autoriui BMS Megapolis įteiks Asus nešiojamą kompiuterį!“ (<http://www.blogas.lt/info/348913/sukurk-videobloga-ir-laimek-maziausia-kompiuteri-is-bms.html>, 2008 04 23).

Konferencijos

Konferencijos – tai paskutinė iš socialinių interneto bendruomenės gyvenimo formų. Konferencijų metu interneto bendruomenės nariai susitinka neinternetinėje erdvėje. Kadangi, internetinių dienoraščių portalo blogas.lt tikslas yra naujų internetinių dienoraščių ir jau sukurtų gerinimo skatinimas, konferencijos tikslas yra toks:

„Pagrindinis konferencijos tikslas: skatinti tinklaraščių autorius imtis kokybiško rašymo, ieškoti naujų temų, suvokti savo atsakomybę ir mokėti pasinaudoti savo galimybėmis. Norime įkvėpti dideliems darbams, projektams internete, supažindinti su tendencijomis ir perteikti profesionalų požiūrį „gyvo kontakto“ būdu“ (<http://www.blogin.lt/about/>, 2008 04 23).

Antroji internetinių dienoraščių vartotojų konferencija Lietuvoje vyko Vilniuje, viešbutyje Reval Hotel Lietuva 2008 04 04.

Konferencija skirta internetinių dienoraščių bendruomenės aktualijoms aptarimui ir pačių vartotojų susitikimui ir bendravimui kitokioje aplinkoje negu internetas. Konferencijos programa numato internetinių dienoraščių vartotojų bendravimo ne internete skatinimą:

1. Pertrauka / Ryšių mezgimas
2. Pietūs
3. Kavos pertraukėlė
4. Kavos pertraukėlė
5. Geriausiojo blogerio apdovanojimai, uždarymas
6. Vakarėlis kokteilių bare "Funky Munky" (įėjimas + kokteilis nemokamai) (žr. priedą).

Statistiniai duomenys rodo, kad lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenė plėtojasi, jos nariai yra aktyvūs, diegiamos portalo naudojimo inovacijos. Tai reiškia, kad ši interneto bendruomenė yra sparčiai besiplėtojanti.

Šios darbo dalies pabaigoje galima padaryti sekantį apibendrinimą: dienoraščių interneto bendruomenė turi savo specifinę hierarchiją, populiariausius narius. Portalas skelbia statistiką apie populiariausius įrašus, daugiausiai viešų įrašų, daugiausiai komentarų vartotojus, daugiausiai draugų turinčius vartotojus, dažniausiai kitų vartotojų sąrašuose minimus vartotojus. Tai reiškia, kad interneto bendruomenė turi savo specifinę hierarchiją.

Nagrinėjama interneto bendruomenė turi normas ir taisykles, sudarančias jos vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus – tai yra internetinių dienoraščių vartojimo taisyklės, kietiems internetinių dienoraščių vartotojams suteikiama galimybė vertinti kitų vartotojų įrašus. Reprodukcijos mechanizmai – tai dienoraščių portalų reklama kituose portaluose.

Nagrinėjama bendruomenė turi skirtingas socialinio gyvenimo formas, kurios yra įmanomos vartojamos programinės įrangos dėka, tai: komentavimas, forumai, konkursai, trackback'ai, nuorodos, konferencijos ir blogroll'ai. Dalis šių socialinio gyvenimo formų yra įmanoma programinės įrangos dėka, o kita dalis, pvz., konferencijos, vyksta neelektroninėje aplinkoje, kai internetinių dienoraščių vartotojai susitinka fiziniame pasaulyje.

Taigi, lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenė yra sparčiai besiplėtojanti, turinti specifinę socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus, socialinio gyvenimo formų įvairovę.

LIETUVIŠKŲ DIENORAŠČIŲ PORTALO BLOGAS.LT VARTOSENOS IR TEMATIKOS DIVERSIFIKACIJA

4.1 Dienoraščių portalo vartoseną

Šios dalies pradžioje aptarsiu žodžio „blogas“ kilmę ir pristatysiu portalo blogas.lt apibrėžimą. Tai padės suprasti internetinių dienoraščių vartojimo ir tematikos tikslus ir tai, kaip jų vartojimą suvokia patys portalo kūrėjai.

Internetiniai dienoraščiai, arba „blogai“ neturi nusistovėjusio ir visuotinai priimto termino lietuvių kalboje jiems apibūdinti. Kadangi, pirmieji internetiniai dienoraščiai buvo angliakalbiai ir vadinosi „blogs“ (žodžių „web“ ir „log“ junginys), tai ir lietuviškoje blogosferoje vartojamos tokios sąvokos kaip „internetiniai dienoraščiai“, „blogai“, „tinklaraščiai“ ir „internetiniai dienoraščiai“.

Skirtingos sąvokos, vartojamos internetiniams dienoraščiams apibūdinti, nurodo tai, kad tai yra naujas reiškinys, dėl kurio visuotinai priimto pavadinimo dar nėra sutarta, kad jie atlieka skirtingas funkcijas ir yra vartojami skirtingiems tikslams pasiekti.

Internetinių dienoraščių portalas blogas.lt apibrėžia save kaip:

*„**Blogas**“ – pirmiausia, tai yra sulietuvintas angliškas terminas **Blog**, kuris yra originalaus termino **Weblog** sutrumpinimas. Jis lietuvių kalboje verčiamas, kaip **tinklaraštis**.*

*Taigi išsiaiškinome, jog **Blogai** lietuvių kalboje vadinami **tinklaraščiais**. Tačiau kas tai per reiškinys?“*
(<http://kasyrablokas.lt/>, 2008 04 26).

***Tinklaraščiai** - unikali erdvė, kurią gali valdyti pats jo autorius: nevaržomas rašyti savo mintis, publikuoti nuotraukas, talpinti nuorodas, sulaukti interneto vartotojų komentarus.*

***Tinklaraščiams** priskiriamos specializuotos interneto svetainės arba bendrųjų svetainių sritys, kuriose talpinamos dažnai rašomos publikacijos, išdėstytos chronologine tvarka, kuriose autoriai, vadinamieji **“bloggeriai” (tinklaraštininkai)**, išsako savo mintis, įvykius, pastebėjimus ir idėjas pasirinkta tema.”*
(<http://kasyrablokas.lt/>, 2008 04 26).

Dienoraščių portalas **blogas.lt** teigia, kad internetiniai dienoraščiai yra vartojami tokiais tikslais:

1. talpinti mintis;
2. publikuoti nuotraukas;
3. talpinti nuorodas;
4. komentuoti.

Internetinių dienoraščių portalas **blog.delfi.lt** apibrėžia internetinį dienoraštį taip:

„Dienoraštis - reguliariai atnaujinamos individualios žinutės, atvaizduojamos chronologine tvarka. Dienoraštis tiesiogiai susijęs su autoriumi, taigi, kiekvienas vartotojas gali turėti savo dienoraštį.“
(<http://blog.delfi.lt/node/add>, 2008 04 23).

*„Didžiausias Lietuvoje naujienų portalas DELFI savo skaitytojams pristato naują paslaugą – DELFI blog. Kiekvienas portalo skaitytojas nuo šiol turi galimybę prisijungti prie daugiamilijoninės pasaulio blogerių bendruomenės ir rašyti savo **asmeninį interneto dienoraštį (blogą)**.*

Testinėje paslaugos versijoje vartotojai gali susikurti asmeninius blogus ir dalintis ten savo mintimis bei pastebėjimais, pareikšti nuomonę apie Lietuvoje ir pasaulyje vykstančius įvykius, talpinti nuotraukas ar skelbti savo kūrybą.“ (<http://www.delfi.lt/archive/article.php?id=12385648>, 2008 04 21).

„Kas yra DELFI blog?“

Terminas blogas sudarytas iš dviejų anglų kalbos žodžių "web" ir "log". Blogas tai - interneto dienoraštis, kuriame žmonės išsako savo mintis apie įvairius gyvenimo reiškinius ar įvykius, komentuoja juos, talpina susijusias nuorodas ar nuotraukas.

Kiekvienas iš Jūsų gali tapti savo blogo autoriumi - norite pareikšti savo nuomonę, žinote įdomią naujieną ar nuorodą internete, savo fotoaparatu ar mobiliuoju telefonu užfiksavote kokį nors įvykį ar reiškinį, tiesiog sumanėte pasidalinti savo išpūdžiais arba kūryba? Paskelbkite tai savo dienoraštyje!”
(<http://blog.delfi.lt/node/256>, 2008 04 21).

“Ką aš galiu DELFI bloge?“

- *kurti savo naujienų įrašus, iliustruoti juos nuotraukomis*
- *kurti vartotojų grupes pagal interesus*
- *pateikti naujausią savo blogo turinį RSS kanalu”* (<http://blog.delfi.lt/node/256>, 2008 04 21).

Dienoraščių portalas **blog.delfi.lt** teigia, kad internetiniai dienoraščiai yra vartojami tokiais tikslais:

1. dalintis mintimis, pastebėjimais, išpūdžiais, reikšti savo nuomonę;
2. talpinti nuotraukas;
3. skelbti savo kūrybą;
4. komentuoti;
5. talpinti nuorodas;
6. kurti vartotojų grupes pagal interesus.

Taigi, apibendrinus dvejų lietuviškų dienoraščių portalų išvardintus vartojimo tikslus, nustatyti tokie vartojimo tikslai:

1. minčių, jausmų skelbimas, nuomonės reiškimas;
2. nuotraukų publikavimas;
3. nuorodų talpinimas;
4. komentavimas;
5. kūrybinis pasireiškimas.

Bet aukščiau išvardinti internetinių dienoraščių vartojimo tikslai yra portalų vizija. Kiekvienas iš vartojimų tikslų yra tik tikslo pasiekimo sudedamosios dalys. Internetinis dienoraštis gali būti sudarytas iš teksto, nuotraukų, video, garso medžiagos, nuorodų ir komentarų, bet būti sukurtų skirtingiems tikslas pasiekti. Blood'as teigia, kad pagrindinis daugelio internetinių dienoraščių vartotojų tikslas yra kasdienis naujos informacijos suteikimas internetinio dienoraščio skaitytojams (Herring, Scheidt, Wright, Bonus, 2005, p. 145).

Taigi, internetinių dienoraščių vartojimo tikslai yra tokie:

1. asmeninio gyvenimo įvykių, jausmų, problemų aprašymas siekiant rasti sprendimą arba susilaukti patarimo;
2. savo asmeninio gyvenimo aprašymas siekiant užfiksuoti vertingus, vartotojo nuomone, gyvenimo momentus;
3. lokali ar globalinė politikos aptarimas, savo nuomonės pristatymas;
4. nuomonės apie tam tikrą reiškinį pareiškimas ir reiškinio aptarimas;
5. savo kūrybos pristatymas;
6. kolektyvinis tam tikros temos aptarimas.

Nardi, Schiano, Gumbrecht ir Swartz teigia, kad internetinių dienoraščių kūrimo ir vartojimo priežastys yra tokios: asmeninio gyvenimo "dokumentizavimas", komentarų talpinimas ir nuomonių pareiškimas, gilių emocijų išraiška, minčių artikuliacija per rašymą, bendruomenės forumų formavimas ir palaikymas. (Miura, Yamashita, 2007, p. 1455).

Taigi internetinių dienoraščių vartojimas suteikia vartotojams tokias galimybes: 1. Savęs išraiškos galimybė; 2. Santykių su kitais kūrimo ir palaikymo galimybė; 3. Informacijos tvarkymo įgūdžių lavinimo galimybė (Miura, Yamashita, 2007, p. 1458).

Asmeninio gyvenimo įvykių, jausmų, problemų aprašymas siekiant rasti sprendimą arba susilaukti patarimo.

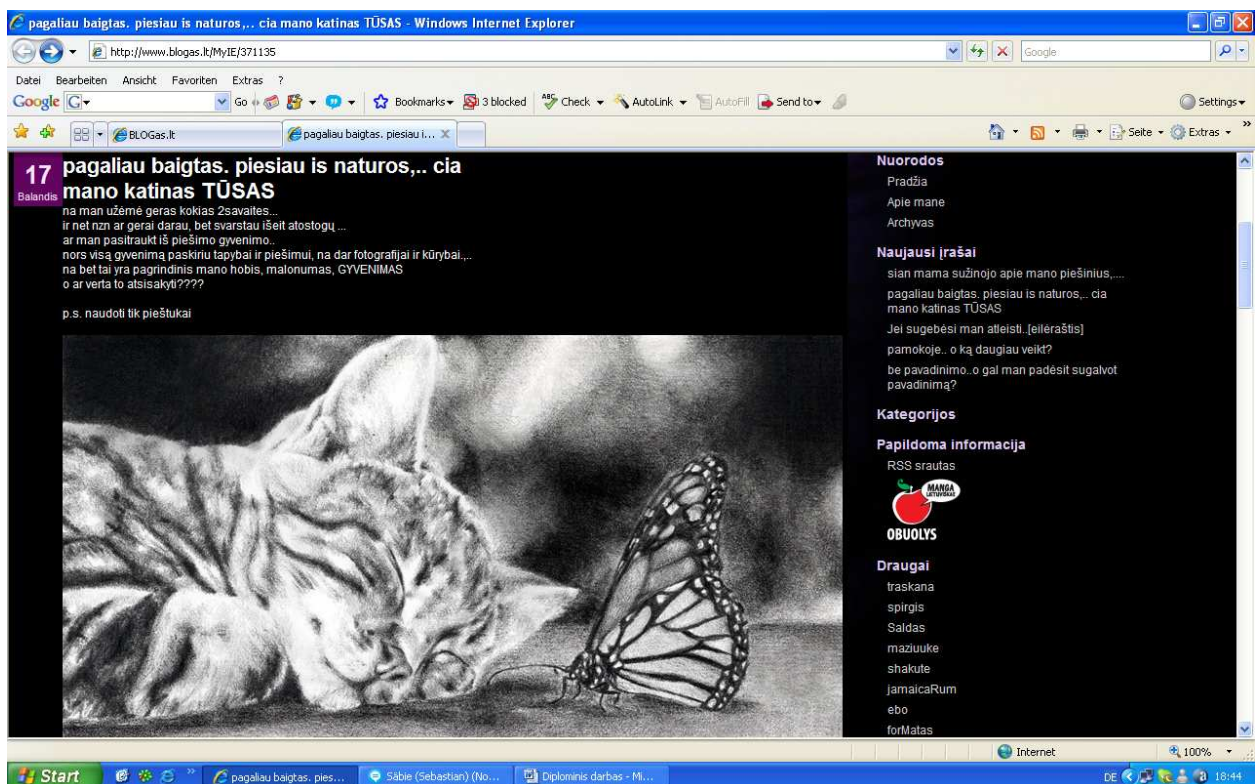
16 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Šito tipo dienoraštyje autorius aprašo savo asmeninį gyvenimą ir problemas ir tikisi patarimo ar paguodos, tiesiai prašo pagalbos. Taigi, tai rodo, kad internetinis dienoraštis nėra tik asmeninis puslapis, bet būdas socialiniams ryšiams nustatyti ir palaikyti.

Savo kūrybos pristatymas. Žemiau pateiktas internetinis dienoraštis reprezentuoja internetinius dienoraščius, sukurtus vartotojo kūrybai pristatyti. Tokių internetinių dienoraščių kūrimo tikslas yra kūrybos prisistatymas, kadangi tai yra pats tinkamiausias ir lengviausias būdas susilaukti kitų vartotojų dėmesio.

„Kaip ten bebūtų...

kodėl naujas blogas?kodėl po tiek laiko, vėl bandau kažką užrašyt...viena yra-"reikia",kita-"norėti".manau, labiau noriu to, bet nesakau, kad man to nereikia. Visos mintys apie kūrybos kelią..Tik gal kitokį, nei kokį dabar matau... Bet visgi...“ (<http://www.blogas.lt/MyIE/371135>, 2008 04 27).

17 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

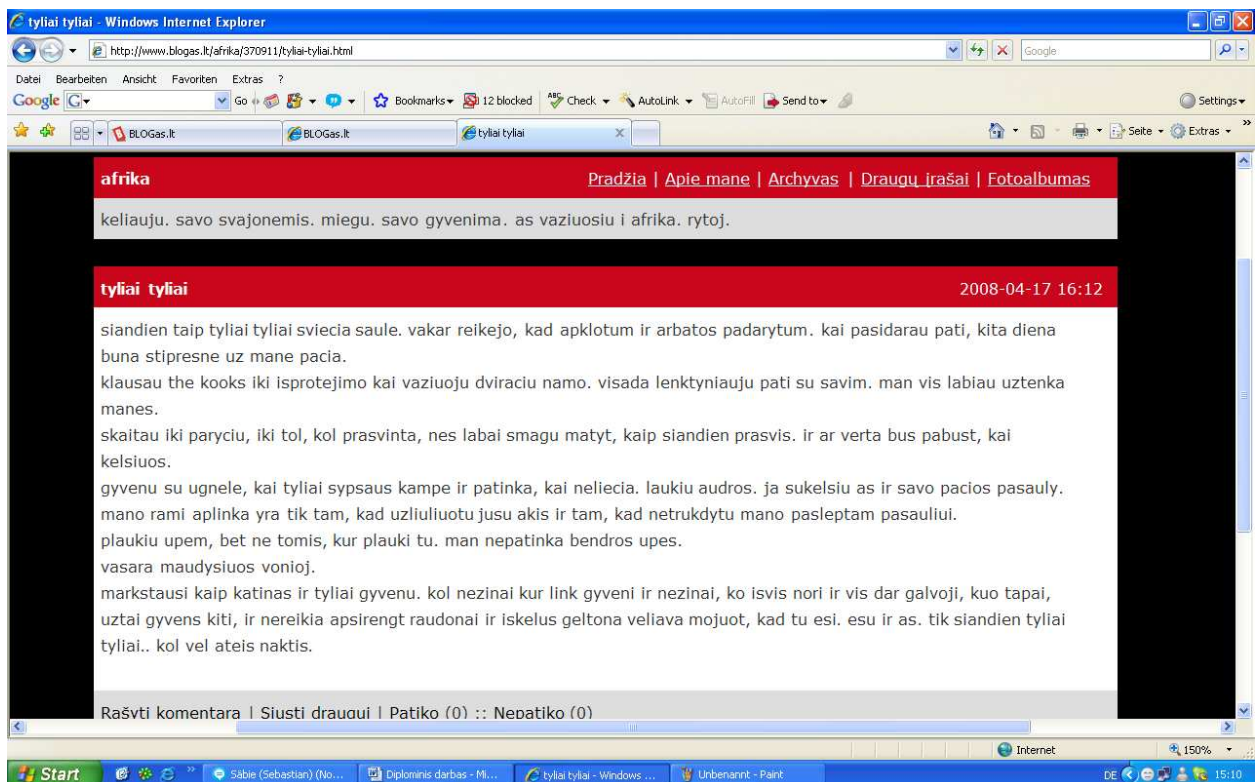
Nuomonės apie tam tikrą reiškinį pareiškimas ir reiškinio aptarimas. Tokių internetinių dienoraščių autoriai pasirenka vieną juos dominančią temą, pvz., reklama, religija, televizija, kurią aptaria savo dienoraštyje. Tokios temos susilaukia kitų vartotojų dėmesio ir yra aptariamoms komentarų pagalba, yra pasirenkamos viešos ir aktualios temos.

18 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Savo asmeninio gyvenimo aprašymas siekiant užfiksuoti vertingas, vartotojo nuomone, gyvenimo momentus. Šis internetinio dienoraščio vartojimo tikslas atitinka dienoraščių vartojimo tikslą – asmeninio gyvenimo įvykių fiksavimas, tai yra popierinio dienoraščio funkcijos perkėlimas į elektroninę erdvę.

Anot Nardi, Schiano, Gumbrecht‘ą ir Swartz‘ą tokios tipo dienoraščiai yra asmeninio gyvenimo “dokumentizavimas”, gilių emocijų išraiška, minčių artikuliacija per rašymą, bendruomenės forumų formavimas ir palaikymas. (Miura, Yamashita, 2007, p. 1455).

19 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Lokalias ar politikos aptarimas, savo nuomonės pristatymas. Tokių internetinių dienoraščių autoriai stebi lokalias arba politikos įvykius, juos aprašinėja ir aptaria, išsako savo nuomonę. Tokio tipo internetinių dienoraščių vartojimas dažnai yra traktuojamas kaip naujo tipo žiniasklaidos atsiradimas, kai kiekvienas individas turi galimybę išsakyti savo nuomone.

„Tiesiai šviesiai apie politikos ir verslo dievus“ (<http://www.blogas.lt/profiles/DievuZiniasklaida/>, 2008 04 23).

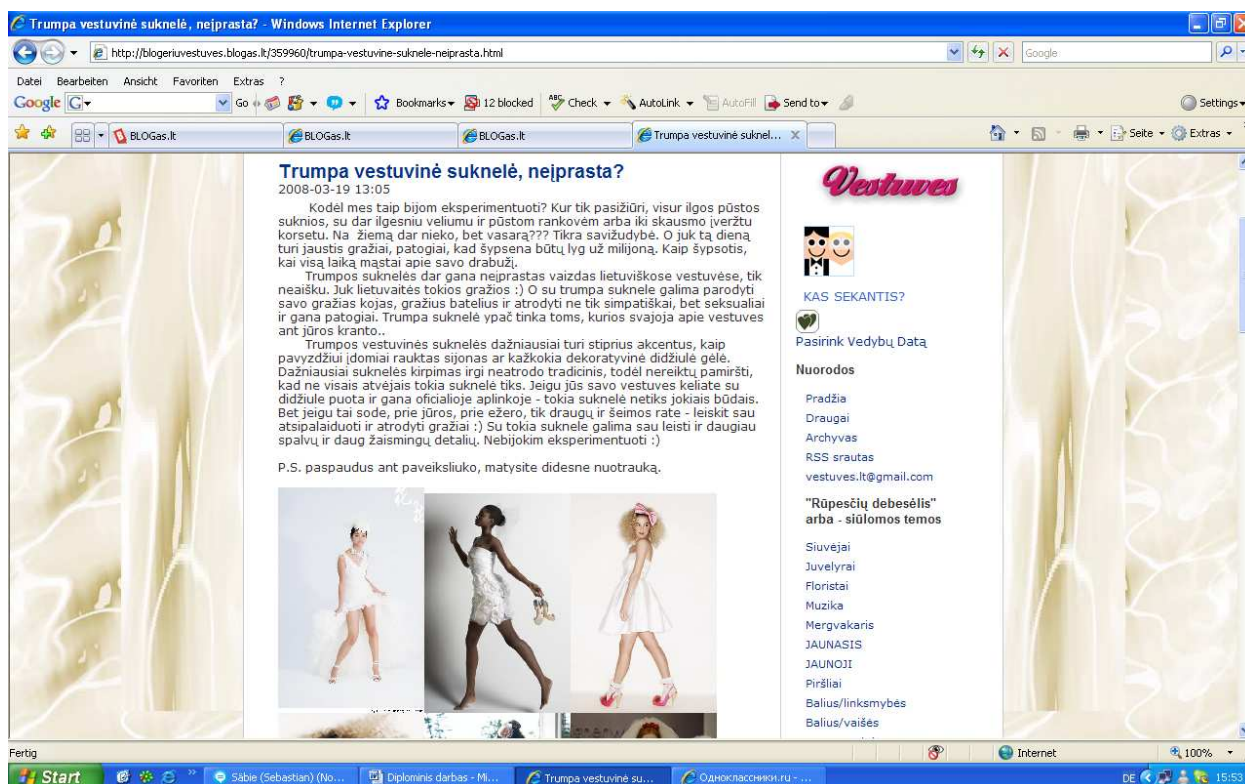
20 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Kolektyvinis tam tikros temos aptarimas. Vienas iš kolektyvinės internetinių dienoraščių yra <http://blogeriuvestuves.blogas.lt/>. Jo pradininkė sukūrė jį norėdama suteikti kitiems internetinių

dienoraščių vartotojams galimybę pareikšti savo nuomonę apie vestuvių organizavimą ir padėti planuojantiems tuoktis organizuoti vestuves:

„Kiekvieno žmogaus gyvenime gali įvykti vestuvės. Kviečiu visus, turinčius vestuvinių idėjų pasidalinti ir tapti palaikymo grupės nariu. Parašyk į vestuves.lt@gmail.com ir galėsi savarankiškai pildyti vestuvių blogą.“ (<http://www.blogas.lt/profiles/tetasigita/>, 2008 04 25).

Tokio tipo internetiniai dienoraščiai skatina internetinių dienoraščių bendruomenės narių konsolidaciją ir aktyvesnį bendravimą.

21 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

4.2 Dienoraščio portalo vartojimo technologijos

Internetiniai dienoraščiai suteikia vartotojams galimybę derinti skirtingas medijas viename formate didinant bendravimo galimybes. Internetinių dienoraščių autoriai gali naudoti skirtingas technologines galimybes (vaizdas, iliustracijos, nuotraukos, garsas) (Doorn et al., 2007, p. 147). Technologinės internetinių dienoraščių galimybės suteikia dienoraščių vartotojams didesnės savęs pateikimo ir bendravimo galimybes, o tai, savo ruožtu, padeda vystyti lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenei, kadangi didėjanti bendruomenės narių interakcija tampa vis įvairiapusiškesnė.

Mūsų bendravimas su žmonėmis, kuriuos mes sutinkame fiziniame pasaulyje, priklauso nuo supratimo, su kuo mes bendraujame. Tai reiškia, kad efektyviam bendravimui yra svarbūs signalai, padedantys suprasti kaip būtent reikia bendrauti su tam tikru žmogumi. Elektroninis bendravimas nesuteikia daugelio tokių rodyklių kaip drabužiai, balsas, balso intonacijos, kūnas, kūno kalba ir gestai, perteikiantys informaciją apie statusą, galią ir priklausimą tam tikrai grupei, bendruomenei. Tokie signalai yra reikšmingi, nes tokiu būdu žmonės gali nustatyti bendravimo stilių ir žinoti, ko tikėti iš tam tikro žmogaus. Taigi, elektroninis bendravimas atima iš elektroninės bendruomenės narių galimybę bendravime naudoti aukščiau aprašytus simbolius. Toks signalų nepriteklius kartu yra ir apribojimas, bet ir šaltinis, kuris paverčia interakciją sudėtingesniu procesu, bet tuo pačiu metu suteikia galimybę žaisti su identitetu (Smith, Kollock, 2000, p. 9). Nors priklausomai nuo fizinės ir elektroninės bendruomenių ir bendravimo būdų tarpusavio priklausomybės yra tobulinami elektroninis bendravimas - yra įmanomas bendravimas vaizdo aparatūros, skambučių pagalba.

Lietuviškų internetinių dienoraščių vartotojai, kurdami savo dienoraščius, vartoja tokias technologijas kaip video ir garso medžiaga, paveikslėlių ir nuotraukų talpinimas, tekstas.

Žemiau yra pateikta dienoraščių portalo blogas.lt lentelė, rodanti trijų internetinių dienoraščių versijų skirtumus. Taigi šis portalas suteikia savo vartotojams galimybę talpinti nuotraukas, failus, mp3 ir video failus, arba galimybę talpinti vaizdo (paveikslėliai, iliustracijos, nuotraukos), video ir garso medžiagą.

12 lentelė. Portalo blogas.lt dienoraščių versijos¹¹

	Nemokama versija	Remiama versija	Profesionali versija
Įrašų komentavimas	+	+	+
Draugų sąrašai	+	+	+
Prenumeratorių informavimas apie naujas žinutes	+	+	+
RSS	+	+	+
Privatūs įrašai	+	+	+
Privačios žinutės	+ (iki 10)	+ (iki 50)	+ (iki 200)
Profilio slėpimas		+	+
Moblogas - galimybė pildyti BLOGą iš mobiliojo telefono		+	+
Vieta nuotraukoms ir failams	2 MB	10 MB	50 MB
Galimybė talpinti ne tik nuotraukas, bet ir mp3 bei video failus			+
Galimybė uždrausti atskiriems IP skaityti BLOGą		+	+
Galimybė rašyti BLOGą keliems autoriams		+	+
Leidžiama kurti BLOGų	1	10	50
Ar rodoma reklama BLOGuose?	Ne	Taip	Ne
Kaina	Nemokama	Nemokama	2 Lt / mėn.

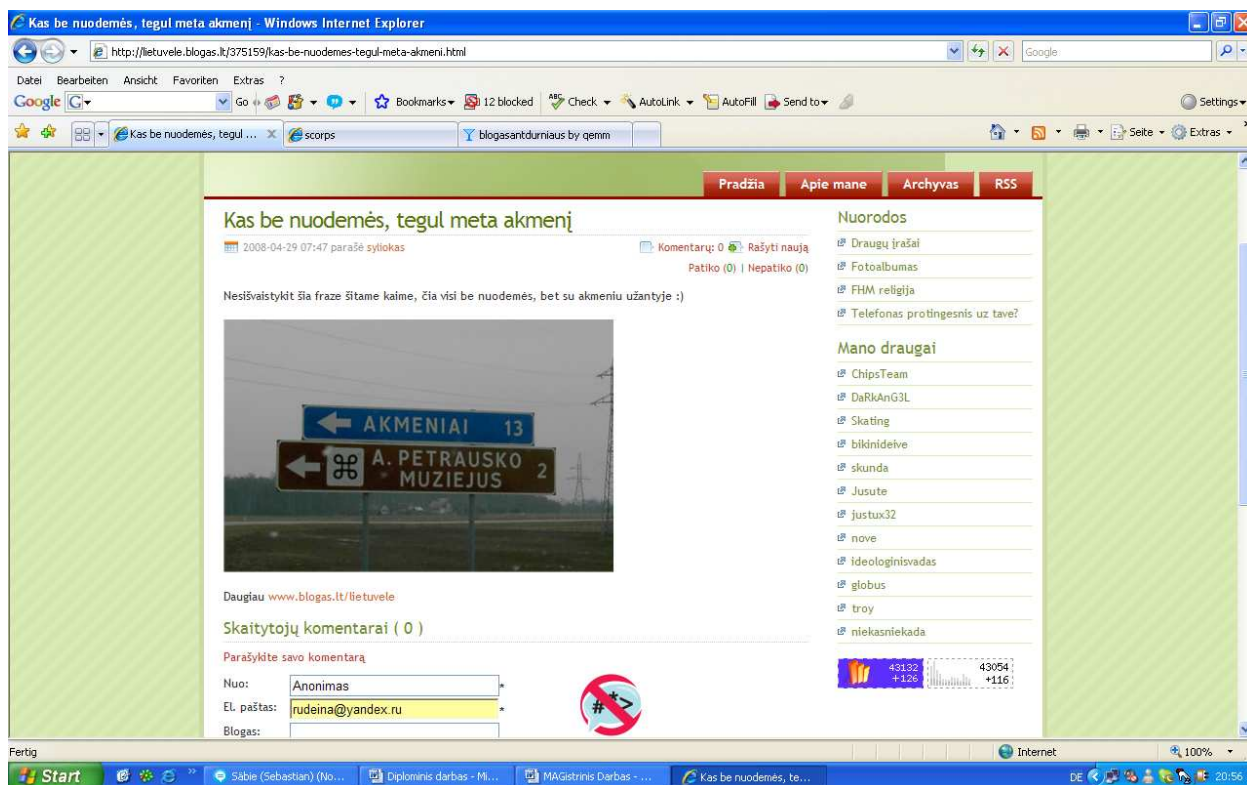
Lietuviškų internetinių dienoraščių portalai blogas.lt ir blog.delfi.lt apibrėžia internetinį dienoraštį kaip suteikianti galimybę reikšti savo mintis, nuomonę, jausmus, talpinti nuotraukas ir komentarus.

Taigi, technologinės lietuviškų internetinių dienoraščių vartojimo formos yra:

1. vaizdo (nuotraukos, paveikslėliai) medžiagos talpinimas;
2. video medžiagos talpinimas;
3. garso medžiagos talpinimas.

¹¹ <http://www.blogas.lt/planai.html> [žiūrėta 2006 12 29]

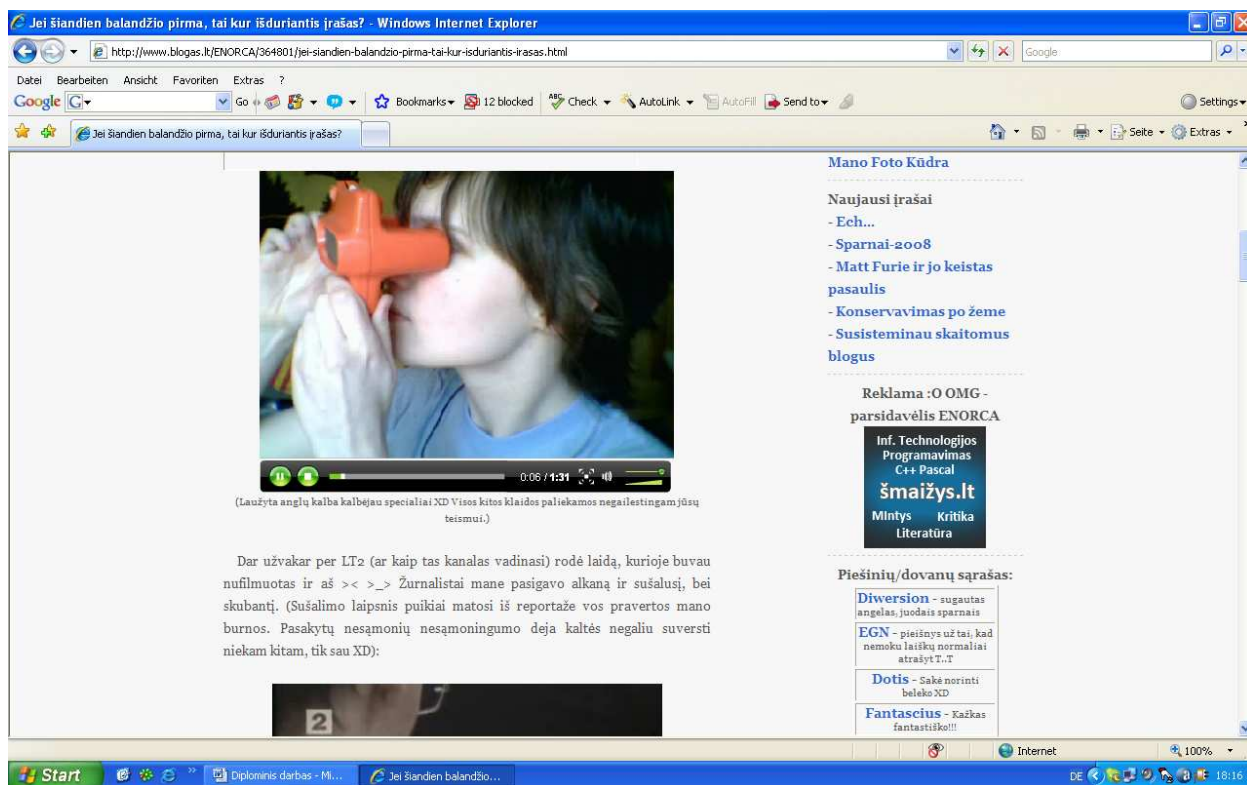
Vaizdo medžiagos talpinimas. Internetinis dienoraštis, kurio didžiausią dalį sudaro nuotraukos, (<http://lietuvele.blogas.lt/>, 2008 04 24). Tokio tipo intrnetiniai dienoraščiai blogosferoje yra vadinami „fotologais“.

22 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

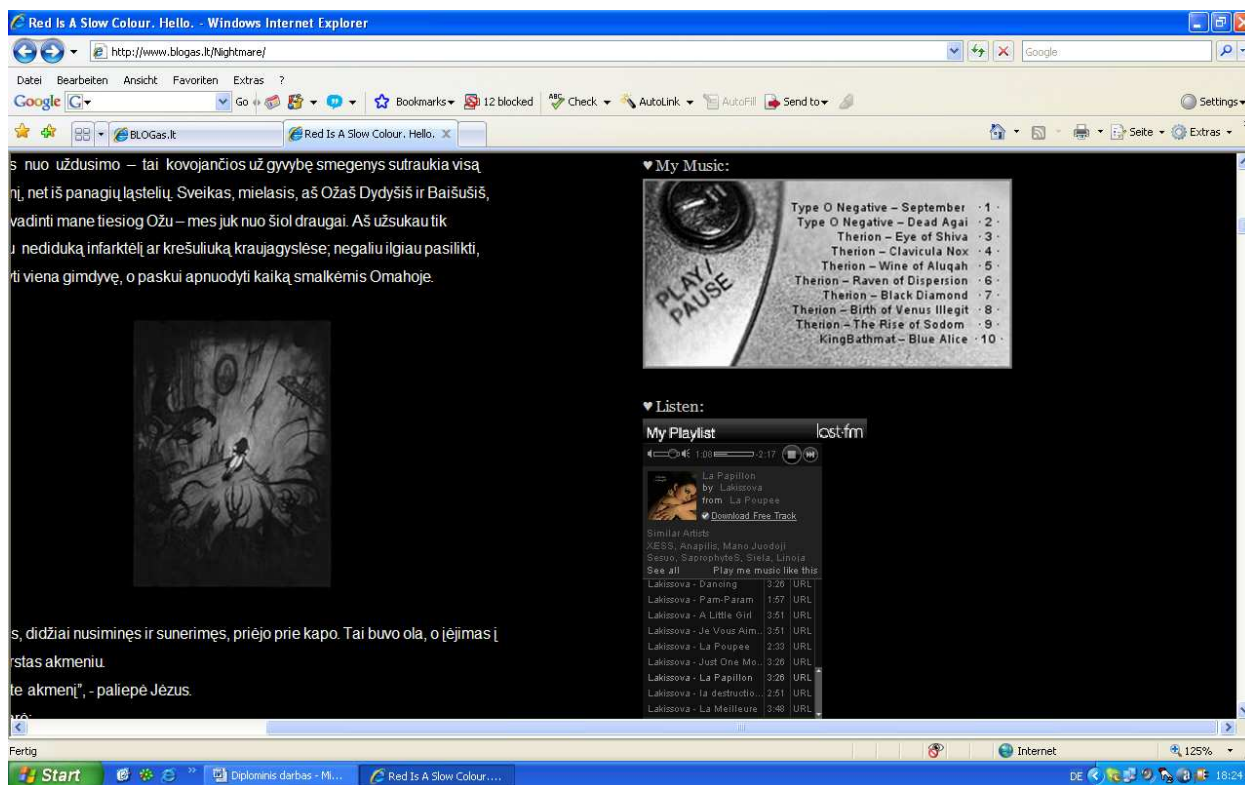
Video medžiagos talpinimas. Lietuviškų internetinių dienoraščių portalas blogas.lt, siekdama paskatinti vartotojus aktyviau kurti internetinius dienoraščius naudojant skirtingas technologijas, surengė geriausio videoblogo – internetinio video dienoraščio konkursą.

Žemiau yra pateiktas portalo blogas.lt internetinis dienoraštis su patalpinta video medžiaga. Video medžiaga yra pateikta internetinio dienoraščio pagrindinėje tekstinėje dalyje.

23 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Garso medžiagos talpinimas. Žemiau yra pateiktas internetinio dienoraščio, kuriame patalpinta garso medžiaga, pavyzdys. Dešinėje dienoraščio pusėje yra pateiktas vartotojo mėgstamos muzikos sąrašas ir nuorodos į internetinį puslapį, kuriame galima pasiklausyti dainų. Po sąrašu yra pateikti garso takeliai, kurių galima klausytis tiesiai iš internetinio dienoraščio.

24 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

4.3 Dienoraščių portalo tipologija it tematika

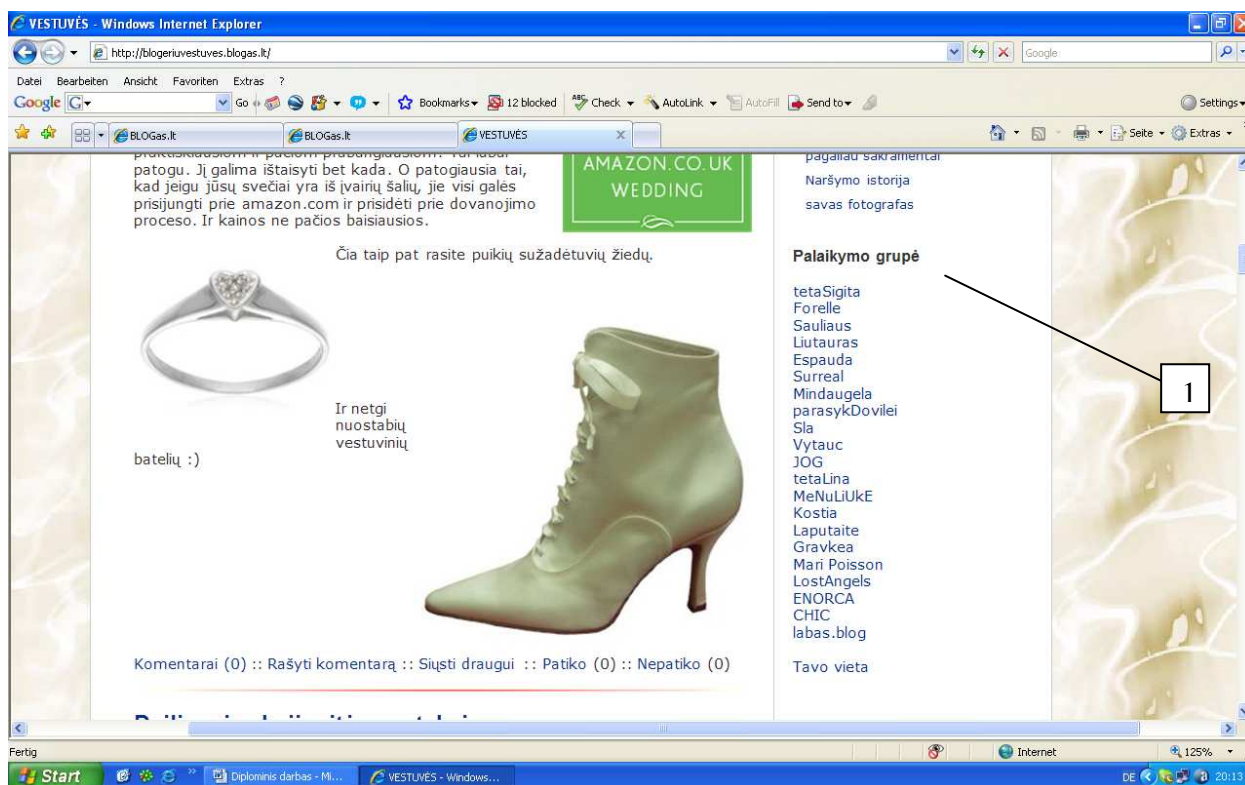
Kaip teigia dienoraščių portalo blogas.lt internetinių dienoraščių versijų aprašymas, yra suteikiama galimybė kurti dienoraštį keliems autoriams: „Galimybė rašyti BLOGą keliems autoriams“ (<http://www.blogas.lt/planai.html>, 2006 12 29).

Internetiniai dienoraščiai gali būti kuriami vieno autoriaus, arba keleto, bet jų turinys yra individualus, kadangi kiekvienas įrašas yra rašomas vieno žmogaus (Quiggin, 2006, p. 483).

Taigi, lietuviški internetiniai dienoraščiai būna dvejų tipų: asmeniniai ir kolektyviniai. Asmeniniai internetiniai dienoraščiai kuriami vieno vartotojo, tuo metu kai kolektyviniai internetiniai dienoraščiai yra kuriami dvejų ir daugiau vartotojų. Tokie dienoraščiai turi konkrečią temą ir visi jos autoriai talpina turiniui relevantišką informaciją. Tokio internetinio dienoraščio pavyzdys yra kolektyvinis dienoraštis <http://bloggeriuvestuves.blogas.lt/>, skirtas vestuvių temos aptarimui:

„Kiekvieno žmogaus gyvenime gali įvykti vestuvės. Kviečiu visus, turinčius vestuvinių idėjų pasidalinti ir tapti **palaikymo grupės nariu**. Parašyk į vestuves.lt@gmail.com ir galėsi savarankiškai pildyti vestuvių blogą.“ (<http://www.blogas.lt/profiles/tetasigita/>, 2008 04 29).

Kolektyvni internetinio dienoraščio pavyzdys. 1 – palaikymo grupė, kurios nariai kuria naujus įrašus.

25 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Kadangi internetinio dienoraščio prototipas buvo asmeninis internetinis puslapis, tai ir tipiškas internetinis dienoraštis yra kuriamas vieno autoriaus. Standartinė dienoraščių portalų programinė įranga neskatina bendros kūrybos, ir netgi aktyviai sudaro jai kliūtis. Pavyzdžiui, standartinis nustatymas neleidžia skirtingiems dienoraščių vartotojams redaguoti kitų įrašus (Quiggin, 2006, p. 483). Tačiau nagrinėjamo dienoraščių portalo blogas.lt programinė įranga, atvirkščiai, ne tik nedraudžia, bet ir skatina kolektyvinę kūrybą.

Lietuviškų dienoraščių portalo www.blogas.lt tematika. Tyrinėtojai, nagrinėjantys internetinius dienoraščius, tipologizuoja juos pagal skirtingus parametrus. Pavyzdžiui, Blood, Herring, Scheidt, Bonus ir Wright klasifikuoja internetinius dienoraščius pagal žanrus:

1. Asmeniniai dienoraščiai;
2. Filtrai;
3. Žinojimo logai (K(nowledge)-logs). (Miura, Yamashita, 2007, p. 1455).

Kadangi pagrindinis internetinių dienoraščių tikslas yra pats jų kūrimas, dienoraščių portalo blogas.lt kūrėjai skatina vartotojus kuo aktyviau talpinti naują informaciją ir naudoti naujas internetinių dienoraščių ir informacijos talpinimo ir perdavimo technologijas, internetinių dienoraščių tematika nėra ribojama ir netgi skatinama rašyti bet kokia tema:

„Naudingi patarimai BLOGintojams - kaip kurti įdomų BLOGą ir jį populiarinti.

- *Rašykite sistemingai ir kuo dažniau;*
- *Nedvejokite ar rašyti ar ne – tiesiog rašykite;*

Rašykite, kas jus labai sužavėjo arba jums labai nepatiko – filmas, muzikos albumas, kavinė, mergina. Skaitytojai nemėgsta pilkumos – jie mėgsta kategorišką nuomonę;

(...)

- *BLOGe nėra uždraustų temų;*

(..)

Susikurkite keletą BLOGų – skirtingi vardai, skirtingos temos, skirtingi požiūriai.“
(<http://www.blogas.lt/info/2902/patarimai-blogu-rasytojams.html> (2008 03 18)).

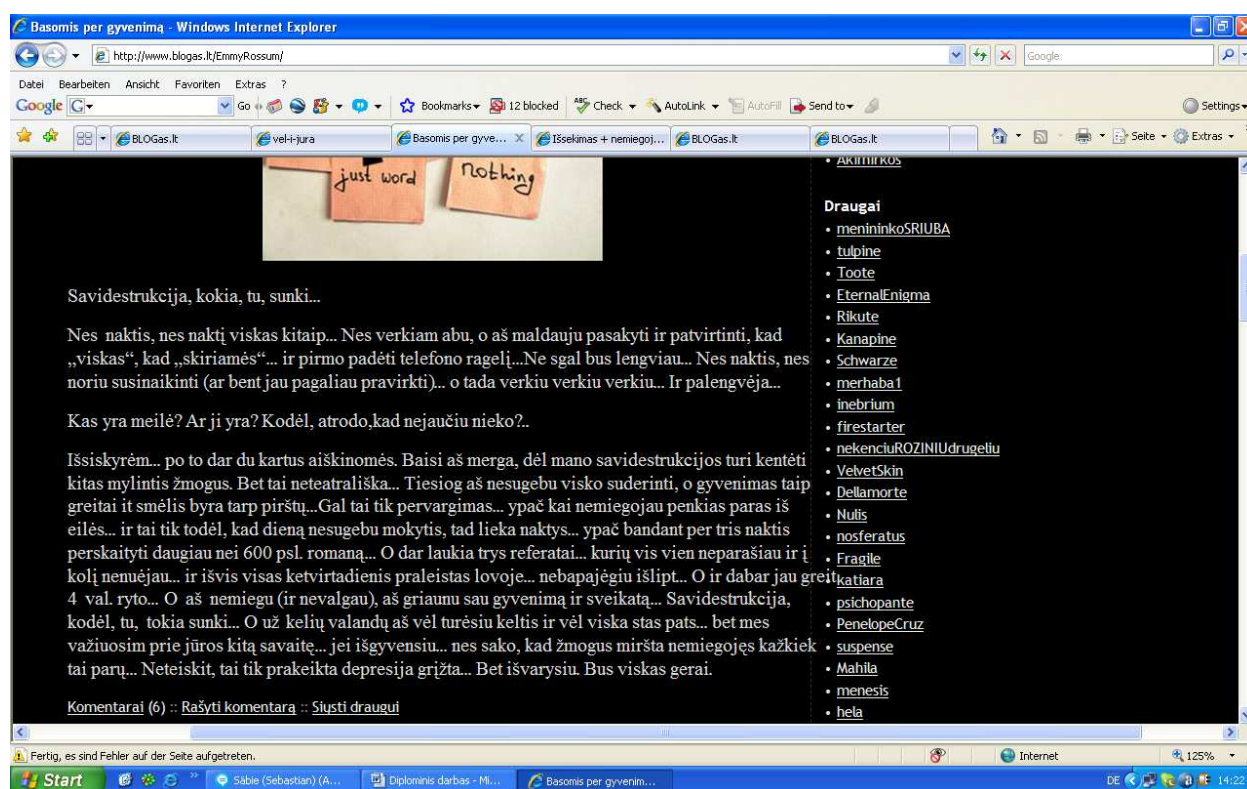
Lietuviškų internetinių dienoraščių tematika yra universalus pobūdžio ir klasifikuojama taip:

1. asmeninė;
2. visuomeninė;
3. profesinė;
4. laisvalaikio;

5. kūrybos;
6. mišri.

Asmeninio pobūdžio internetiniai dienoraščiai yra skirti asmeninio gyvenimo įvykių, jausmų aprašymui. Internetiniai dienoraščiai yra naudojami daugeliui tikslų pasiekti, bet vienas iš jų yra privatus asmeninis internetinių dienoraščių vartojimas. Tokiu atveju internetinis dienoraštis yra vartojamas kaip savęs išraiškos ir įgalinimo priemonė. Blood'as teigia, kad internetiniai dienoraščiai skatina žmones gilintis ir perprasti supantį pasaulį (Herring, et al., 2005). Asmeninių dienoraščių turinys yra sudarytas iš jo vartotojo veiklos ir jo vidinės būsenos; juose yra pateikiama informacija apie išorinius įvykius arba apie asmeninius autoriaus gyvenimo įvykius, yra publikuojamas kaip ilgas, fokusuotas esė (Herring, et al., 2005, p. 145).

Žemiau yra pateiktas asmeninio internetinio dienoraščio pavyzdys (žr. 26 pav.).

26 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Blogosfera, kaip daugelis bendruomenių, nėra homogeniška. Skirtingi blogosferos tyrinėtojai skirtingai klasifikuoja internetinius dienoraščius, bet dažniausiai naudojamas klasifikacijos kriterijus yra internetinių dienoraščių klasifikavimas pagal “linklogus”, “lifelogus” ir “photologus” (Doorn et al., 2007, p. 147). Lifelogas (internetinis dienoraštis, kuriame yra aprašomas asmeninis gyvenimas) yra labai asmeninis internetinis dienoraštis, sukurtas autoriumi, kuris reguliariai pasidalija asmenine informacija su auditorija. Tokių dienoraščių autoriai turi glaudų ryšį su savo auditorija, tokio pobūdžio internetiniai dienoraščiai suteikia blogosferai

bendruomenės ir identiteto jausmą (Doorn et al., 2007, p. 147). Taigi, lifelogas yra tipiškas internetinis dienoraštis, atstovaujantis internetinių dienoraščių bendruomenės nariui ir skatinantis bendruomenės gyvavimą.

Visuomeninio pobūdžio tematika. Visuomeninio pobūdžio tematika apima temas, kurios yra aktualios didžiausiai Lietuvos visuomenės daliai, tokios kaip: šalies vidinės ir išorinės politikos klausimai, Lietuvos ir pasaulio įžymybės, Lietuvos ir pasaulio naujienos. Vienas tokios tematikos pavyzdys yra vartotojo Kostia internetinis dienoraštis www.blogas.lt/kostia, kuris savo internetiniame dienoraštyje talpina Lietuvos ir pasaulio politikos naujienas.

27 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Profesinio pobūdžio tematika. Profesinio pobūdžio tematika apima internetinio dienoraščio vartotojo profesiją, darbą, studijas. Savo internetiniame dienoraštyje vartotojas ne tik aprašo savo profesiją, profesinius klausimus, bet ir savo darbo vietą, bendradarbius, talpina jų nuotraukas. Tokios tematikos internetinio dienoraščio pavyzdys yra vartotojo ISMstudentas internetinis dienoraštis www.blogas.lt/ISMstudentas.

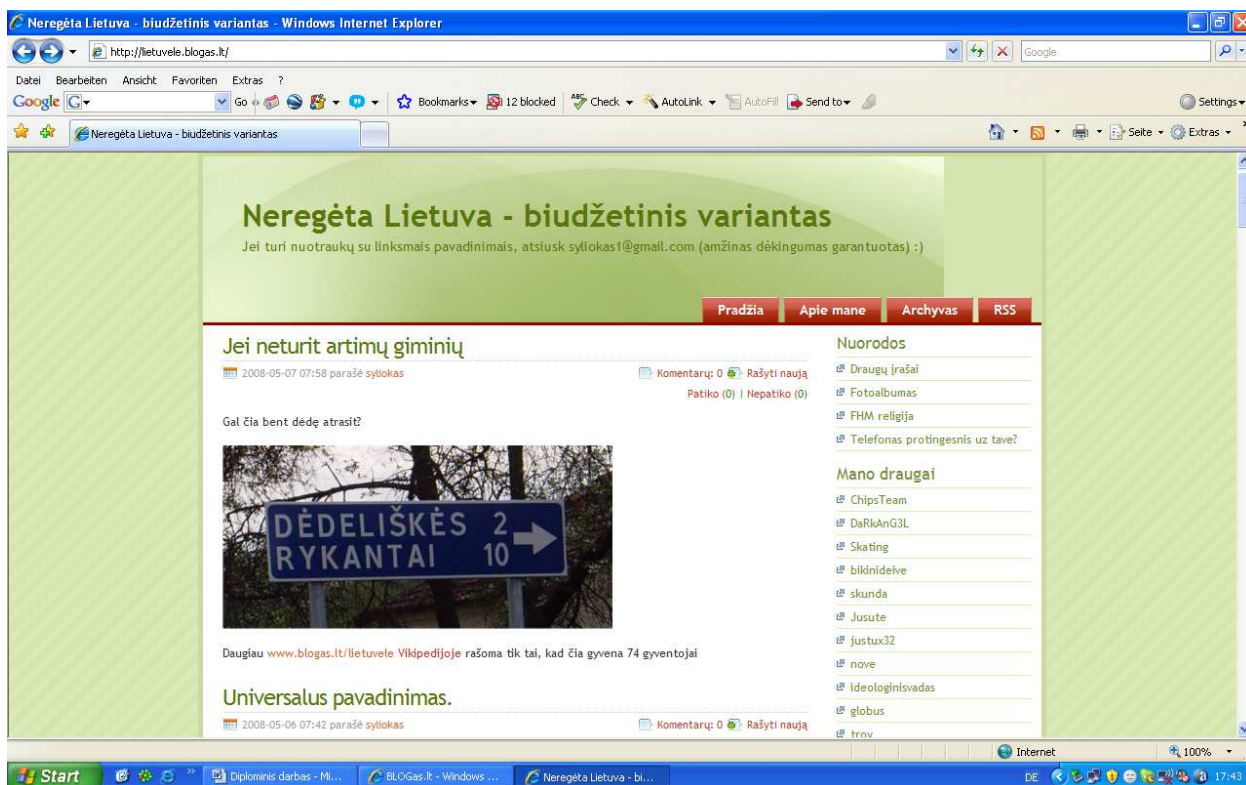

28 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Laisvalaikio tematika

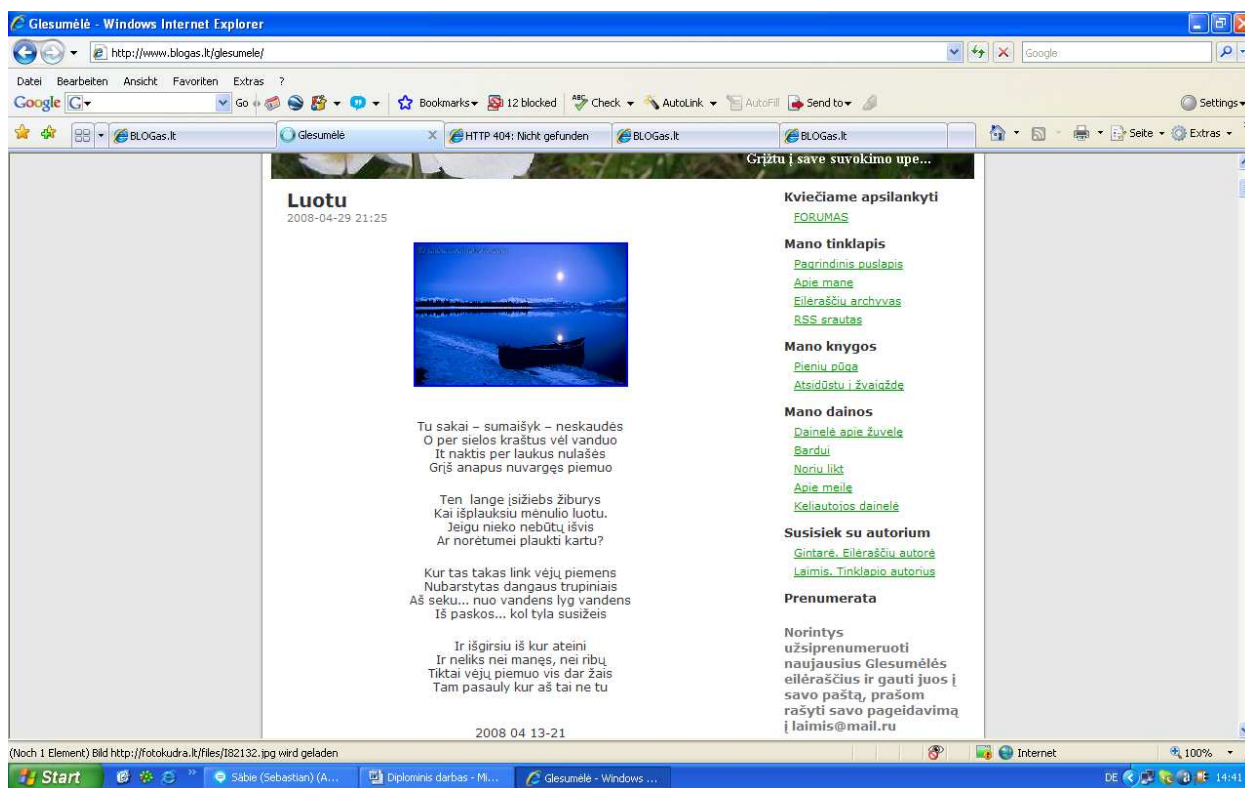
Laisvalaikio tematika savyje apjungia individo pomėgius. Tokios internetinės dienoraščio tematikos pavyzdys yra <http://lietuvele.blogas.lt/>, vartotojo syle internetinis dienoraštis, kuriame jis talpina nuotraukas su linksmiais įrašais, kadangi jo pomėgis yra tokių įrašų rinkimas:

„Jei turi nuotraukų su linksmiais pavadinimais, atsiusk syliokas1@gmail.com (amžinas dėkingumas garantuotas :)“ (<http://www.blogas.lt/profiles/syle/>, 2008 04 21).

29 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Kūrybinė pobūdžio tematika. Kūrybinės tematikos dienoraščio turinys yra sudarytas iš vartotojo kūrybos: eilėraščių, prozos, piešinių, nuotraukų, video medžiagos. Internetinis dienoraštis www.blogas.lt/glesumele/ yra dienoraščių, skirtų vartotojų kūrybai pristatyti, pavyzdys.

30 pav. Portalo blogas.lt dienoraščio puslapis

Mišraus pobūdžio tematika. Tokios pobūdžio internetiniai dienoraščiai neturi vienos temos, jose yra talpinama viskas, kas domina jo vartotoją:

„Čia rašysiu tai, kas šaus į galvą. Ir kas nenušaus manęs. Nes tada jau neberašysiu. Čia dėsiu minčių perlus, nuotrupas, pasvaičiojimus ir kitokius proveržius“ (<http://www.blogas.lt/profiles/armonica/>, 2008 04 30).

„Tai blogas apie viską, ir tuo pačiu metu apie nieką ;)” (<http://www.blogas.lt/profiles/Ks0/>, 2008 04 30).

Mišraus pobūdžio internetinių dienoraščių autoriai nesiekia pristatyti tam tikros informacijos konkrečia tema, jie talpina tai, kas juo domina būtent šiuo momentu. Tokio internetinio dienoraščio pavyzdys yra vartotojos ENORKA dienoraštis <http://www.blogas.lt/ENORCA/383872/asdasdfsdtf465fdghfdgs.html>. Šiame internetiniame dienoraštyje talpinama informacija apie asmeninio internetinio dienoraščio autorės gyvenimo įvykius, jos planus, jos kūryba, apie dalyvavimą portalo blogas.lt akcijose, viešųjų įvykių aptarimas ir t.t.

Portalo blogas.lt vartotojai vartoja internetinius dienoraščius skirtingiems tikslams pasiekti. Vieni dalinasi asmeninio gyvenimo įvykiais ir ieško patarimo, pagalbos, kiti tiesiog fiksuoja vertingus savo gyvenimo momentus. Treti nori išreikšti savo nuomone tokių dalykų, kaip lokali ir globalinė politika, tam tikras viešas įvykis, reiškinys, atžvilgiu. Ketvirtai pristato savo kūrybą, o paskutiniai dalyvauja kolektyvini internetinio dienoraščio kūrime.

IŠVADOS

1. *Lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenė yra susiformavusi pagal anksčiau buvusius angliakalbius modelius.* Ir angliakalbiai ir lietuviški dienoraščių portalai vartoja panašią programinę įrangą, suteikiančią galimybę naudotis tokiomis funkcijomis kaip nuotraukų, paveikslėlių talpinimas, video ir garso medžiagos talpinimas, nuorodų talpinimas, privatumo lygio nustatymas, vartotojo profilio (informacijos apie save pateikimas, avataro talpinimas), draugų sąrašo, paskutinių veiksmų publikavimas, archyvas, komentarai. Pastebėtas lietuviškų internetinių dienoraščių portalų naudojamos programinės įrangos elementų atitikimas anglišku internetinių dienoraščių portalų naudojamai programinei įrangai. Be to, apie imitacinę lietuviškų bendruomenės kilmę byloja programinės įrangos elementai, kurių funkcijos yra paaiškintos anglų kalba, t.y. kai kurie programinės įrangos elementai nėra pilnai pritaikyti lietuviškai internetinių dienoraščių versijai. Taigi, lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenė vystosi pagal angliškos internetinių dienoraščių bendruomenės modelį.

2. *Lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenė yra sparčiai besiplėtojanti, turinti specifinę socialinę hierarchiją, vertybinę sistemą, kontrolės ir reprodukcijos mechanizmus, socialinio gyvenimo formų įvairovę.* Portalo blogas.lt vartotojų skaičius pastoviai auga, jos nariai yra ranguojami pagal apibrėžtus kriterijus. Interneto bendruomenės funkcionavimą kontroliuoja portalo naudojimo taisyklės, vartotojų tarpusavio vertinimo mechanizmai. Interneto bendruomenė aktyviai siekia pritraukti naujus narius pasitelkdama reklamą. Interneto bendruomenė nėra uždara sistema, nesusijusi su fiziniu pasauliu. Ji yra sudaryta iš individų, kurie perima iš fizinio pasaulio vertybinę sistemą, elgesio su kitais bendruomenės nariais modelius, juos adaptuoja prie naujos aplinkos. Interneto ir fizinė bendruomenės yra susietos ir abipusiškai veikia viena kitos gyvenimą. Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenės nariai bendrauja forumų, konkursų, trackback'ų, nuorodų, konferencijų ir blogroll'ų pagalba.

3. *Lietuviškų dienoraščių interneto bendruomenė turi diversifikuotą vartoseną ir universalaus pobūdžio tematiką.* Kadangi kiekvienas internetinis dienoraštis reprezentuoja jį kuriantį individą – bendruomenės narį, tas narys vartoja jį kaip savo fasadą, kuria savo įvaizdį, norėdamas nustatyti tam tikrus santykius su kitais bendruomenės nariais. Bet kuriamas savęs įvaizdis jis turi skirtingus tikslus. Internetinių dienoraščių bendruomenės nariai, kurdami ir vystydami savo internetinius dienoraščius, siekia tokių tikslų: asmeninio gyvenimo įvykių, jausmų, problemų aprašymas siekiant rasti sprendimą arba susilaukti patarimo; savo asmeninio gyvenimo aprašymas siekiant užfiksuoti vertingas, vartotojo nuomone, gyvenimo momentus; lokalios ar politikos aptarimas, savo nuomonės pristatymas; nuomonės apie tam tikrą reiškinį

pareiškimas ir reiškinių aptarimas; savo kūrybos pristatymas; kolektyvinis tam tikros temos aptarymas.

Lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenės nariai save reprezentuoja skirtingais būdais: talpindami vaizdo (nuotraukos, paveikslėliai) medžiagą; talpindami video medžiagą; talpindami garso medžiagą.

Taigi, internetinių dienoraščių bendruomenės nariai reprezentuoja save vartodami internetinius dienoraščius siekdami diversifikuotų tikslų, o programinė įranga suteikia jiems galimybę daryti tai daugelio būdų.

Tipiškas internetinis dienoraštis yra asmeninis dienoraštis, kuriuo dėka bendruomenės nariai reprezentuoja save, bet atsiranda ir kolektyviniai internetiniai dienoraščiai, skirti tam tikros temos aptarimui.

Internetinių dienoraščių vartotojai pasirenka vieną iš tematikų: asmeninė, visuomeninė, profesinė, laisvalaikio, kūrybos, mišri.

Savo darbe siekiau išnagrinėti lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenę, jos struktūrą. Kadangi lietuviškų internetinių dienoraščių bendruomenių tyrimai tik pradedami, ateityje jos gali būti nagrinėjamos tokiais aspektais kaip jos nariai, jų bendravimo stilius, interneto bendruomenių susikūrimo priežastis.

LITERATŪROS SĄRAŠAS:

- Anderson, B. Įsivaizduojamos bendruomenės. Apmąstymai apie nacionalizmo kilmę ir plitimą. Vilnius: Baltos lankos, 1999, 245 psl.
- Beer, D. Social network(ing) sites...revisiting the story so far: A response to danah boyd & Nicole Ellison // *Journal of Computer-Mediated Communication*, 2008, vol. 13, issue 2, p. 516-529. [žiūrėta 2008 vasario 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.blackwell-synergy.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2008.00408.x?prevSearch=%28%28title%3A%28Social+network%28ing%29+site+s...revisiting+the+story+so+far%5C%3A+A+response+to+danah+boyd+%26+Nicole+El+lison%29%29%29>.
- Bell, D. *An Introduction to Cybercultures*. London, New York, 2001, 246 psl.
- Berger, P., L., Luckmann, Th. *Socialinis tikrovės konstravimas*. Vilnius: Pradai, 1999, 263 psl.
- Campbell, H. Considering spiritual dimensions within computer-mediated communication studies // *New Media & Society*, 2005, vol. 7, p. 110-134. [žiūrėta 2008 kovo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://nms.sagepub.com/cgi/reprint/7/1/110>.
- Castells, M. *Informacijos amžius: ekonomika, visuomenė ir kultūra. Tinklaveikos visuomenės raida*. 1 tomas. Kaunas: Poligrafija ir informatika, 2005, 536 psl.
- DiMaggio, P., Hargittai, E., Neuman, W. R., Robinson, J. P. Social Implications of the Internet // *Annual Review of Sociology*, 2001, vol. 27, p. 307-336. [žiūrėta 2008 vasario 18 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.jstor.org/action/doBasicSearch?Query=ti%3A%28Social+Implications+of+the+Internet%29&gw=jtx&prq=ti%3A%28Social+Implcations+of+the+Internet%29&hp=25>.
- Doorn, N., Zoonen, L., Wyatt, S. Writing from Experience: Presentations of Gender Identity on Weblogs // *European Journal of Women's Studies*, 2007, vol. 14 (2), p. 143-

159. [žiūrėta 2008 kovo 4 d.]. Prieiga per internetą: <http://ejw.sagepub.com> DOI: 10.1177/135050807075819.
- Efimova L., Hendrick S. In search for a virtual settlement: An exploration of weblog community boundaries [žiūrėta 2008 gegužės 20 d.]. Prieiga per internetą: <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-46041/>.
 - Giddens, A. Sociologija. Kaunas: Poligrafija ir informatika, 2005, 684 psl.
 - Goffman, E. Savęs pateikimas kasdieniame gyvenime. Vilnius: Vaga, 2000, 286 psl.
 - Herring, S. C., Scheidt, L. A., Wright, E., Bonus, S. Weblogs as a bridging genre // Information Technology and People, 2005, vol. 18, no. 2, p. 142-171. [žiūrėta 2008 vasario 18 d.]. Prieiga per internetą: www.emeraldinsight.com/0959-3845.htm.
 - Johnson, A., G. Malden. The Blackwell Dictionary of Sociology. A User's Guide to Sociological Language. Oxford: Blackwell refernce, 1997, 378 psl.
 - Jordan, T. Cyberpower : the culture and politics of cyberspace and the internet. London, New York: Routledge, 2000, 254 psl.
 - Marshall, G. The Concise Oxford Dictionary of Sociology. Oxford, New York: Oxford University Press, 1996, 571 psl.
 - Miura, A., Yamashita, K. Psychological and Social Influences on Blog Writing: An Online Survey of Blog Authors in Japan // Journal of Computer-Mediated Communication, 2007, vol. 12, no.4., p. 1452-1471. [žiūrėta 2008 vasario 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.blackwell-synergy.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2007.00381.x?prevSearch=%28%28title%3A%28Psychological+and+Social+Influences+on+Blog+Writing%5C%3A+An+Online+Survey+of+Blog+Authors+in+Japan%29%29%29>.
 - Outhwaite, W., Bottomore, T. The Blackwell dictionary of twentieth-century social thought. Oxford, Malden: Blackwell, 1998, 864 psl.

- Packwood, N. Geography of the Blogosphere: Representing the Culture, Ecology and Community of Weblogs. [žiūrėta 2006 gruodžio 14 d.]. Prieiga per internetą: http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/geography_of_the_blogosphere.html.
- Preece, J. Online Communities. Designing Usability, Supporting Sociability. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd., 2001, 439 psl.
- Preece, J., Maloney-Krichmar, D. Online Communities: Design, Theory, and Practice // Journal of Computer-Mediated Communication, 2005, vol. 10, no. 4. [žiūrėta 2008 vasario 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.blackwell-synergy.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2005.tb00264.x?prevSearch=%28%28title%3A%28Online+Communities%5C%3A+Design%2C+Theory%2C+and+Practice%29%29%29>.
- Porter, D. Internet Culture. New York, London: Routledge, 1997, 279 psl.
- Schmidt, J. Blogging Practices: An Analytical Framework // Journal of Computer-Mediated Communication, 2007, vol. 12, no. 4. [žiūrėta 2007 sausio 6 d.]. Prieiga per internetą: <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/schmidt.html>.
- Smith, M., A., Kollock, P. Communities in cyberspace. London, New York: Taylor & Francis Group. Routledge, 2000, 323 psl.
- Social Science Encyclopedia, The. Kuper, A., Kuper, J. London, New York: Routledge, 1999, 923 psl.
- Stefanone, M., A., Jang, C. Writing for Friends and Family: The Interpersonal Nature of Blogs // Journal of Computer-Mediated Communication, 2008, vol. 13, p.123-140. [žiūrėta 2008 vasario 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.blackwell-synergy.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2007.00389.x?prevSearch=%28%28title%3A%28Writing+for+Friends+and+Family%5C%3A+The+Interpersonal+Nature+of+Blogs%29%29%29>

- Quiggin, Jh. Blogs, wikis and creative innovation // International Journal of Cultural Studies, 2006, vol. 9, no. 4, p. 481-496. [žiūrėta 2008 vasario 20 d.]. Priega per internetą: <http://ics.sagepub.com/cgi/reprint/9/4/481>.
- Парсонс, Т. Система современных обществ. Москва: Аспект Пресс, 1998, 270 psl.

Kiti elektroniniai šaltiniai:

- <http://www.blogas.lt/info/2902/patarimai-blogu-rasytojams.html> [žiūrėta 2008 kovo 18 d.].
- <http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>, [žiūrėta 2008 kovo 18 d.].
- <http://www.blogas.lt/info/348913/sukurk-videobloga-ir-laimek-maziausia-kompiuteri-is-bms.htm> [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].
- <http://www.blogas.lt/info/351762/-tinklarasciu-ir-interneto-konferencija-blogin-2008--balandzio-4d.html>, [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].
- <http://www.techterms.com/definition/permalink>, [žiūrėta 2008 balandžio 29 d.].
- http://www.blogas.lt/tip.php?tip_id=0&title=58&text=59, [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].
- <http://codex.wordpress.org/Glossary#T>, [žiūrėta 2008 balandžio 29 d.]..
- <http://www.blogossary.com/define/blogroll/>, [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].
- http://www.blogas.lt/manager/trackback_settings.php, [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].
- <http://kasyrablogas.lt/>, [žiūrėta 2008 balandžio 26 d.].
- (<http://blog.delfi.lt/node/add>, [žiūrėta 2008 balandžio 23 d.].
- <http://blog.delfi.lt/node/256>, [žiūrėta 2008 balandžio 21 d.].

Priedai

1 priedas.

<http://www.blogger.com/edit-profile.g> [žiūrėta 2008 04 12]

Redaguoti naudotojo profilį

Privatumas

Dalytis mano profiliu	☒	
Rodyti mano tikrą vardą	☒	Patikrinus jūsų profilyje bus rodomi jūsų vardas ir pavardė.
Rodyti mano elektroninio pašto adresą	☒	Šiuo metu nustatymas toks DeinaRudkova@gmail.com
Rodyti mano dienoraščius	Pasirinkite dienoraščius, kurie bus rodomi	šis dienoraščių sąrašas bus rodomas tik jūsų naudotojo profilyje.

Tapatybė

Vartotojo vardas		Privaloma
Elektroninio pašto adresas	<input type="text" value="DeinaRudko"/>	Jį pakeitus prisijungimui jūsų naudojamas elektroninio pašto adresas nepasikeičia
Rodomas vardas	<input type="text" value="Deina"/>	Reikia: vardo jūsų dienoraščio pranešimams pasirašyti.
Vardas	<input type="text"/>	
Pavardė	<input type="text"/>	

Nuotrauka

Nuotraukos URL	☐ Iš jūsų kompiuterio: ☐ Iš interneto <input type="text"/>
----------------	--

Garso įrašas

Garso įrašas URL	<input type="text"/>
------------------	----------------------

Bendras

Lytis:	☒ Moteriškas ☐ Vyriškas ☐ Nenurodyta	
Gimtadienis	<input type="text" value="1983"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="9"/> ☒ Rodyti astrologinius simbolius	Pvz.: 1976.9.17 Metų laukelis gali būti paliktas tuščias.
Pagrindinis tinklalapis URL	<input type="text"/>	
Pageidavimų sąrašas URL	<input type="text"/>	Sukurti pageidavimų sąrašą
SP naudotojo vardas:	<input type="text" value="Nieko"/> <input type="text" value="Nieko"/>	

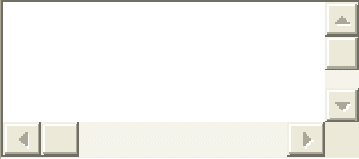
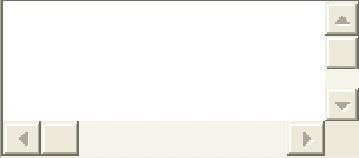
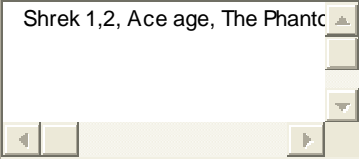
Vieta

Miestas / Gyvenvietė	<input type="text" value="Vilnius"/>	
Regionas / Valstija	<input type="text"/>	
Šalis	<input type="text" value="Lietuva"/>	

Darbas

Pramonė	<input type="text" value="Nenurodyta"/>	
Profesija	<input type="text"/>	

Išplėstinė informacija

Dominantys dalykai		Atskirti pomėgius kableliu.
Apie mane		Galite rašyti kiek tik jums patinka... net iki 1200 simbolių.
Mėgstami filmai	Shrek 1,2, Ace age, The Phantc 	Atskirti vaizdo įrašus kableliu.
Mėgstama muzika	Weber (musicals) and very diff 	Atskirti visas įvestis kableliu.
Mėgstamos knygos		Atskirti knygas kableliu.

Išsaugoti profilį

<http://www.blogger.com/blog-options-basic.g?blogID=18535165>

[žiūrėta 2008 04 12]

Pagrindai

Pavadinimas	<input type="text" value="my spirit fly"/>
Apibudinimas	 <p>Ne daugiau kaip 500 simbolių.</p>
Įtraukti jūsų dienoraštį į mūsų sąrašus?	<input type="button" value="Taip"/> <p>Sąraše esančio dienoraščio susiejimas gali būti daromas iš Blogger.com, pvz., "Blogger" pradžios tinklalapio, "Blogger Play" ir "Next Blog". Jei nurodysite "Ne" jūsų dienoraštis ten nebus rodomas, bet jį vis dar galima bus rasti internete. Šis dienoraštis vis dar bus rodomas jūsų trumpajame apraše, nebent nutarsite jo nerodyti. Redaguoti matomus dienoraščius.</p>
Leisti paieškos sistemoms ieškoti jūsų dienoraščio?	<input type="button" value="Taip"/> <p>Jei nurodysite "Taip", mes įtrauksime jūsų dienoraštį į "Google" dienoraščių paiešką ir išsiųsime pranešimą į Weblogs.com. Jei pasirinksite "Ne", skaityti jūsų dienoraštį vis dar galės bet kas, bet paieškos sistemoms bus nurodyta jo nebeieškoti.</p>

Rodyti jūsų dienoraštyje greitojo redagavimo funkciją?

Taip

Prisijungę prie dienyno redaguokite savo dienoraščio pranešimus vienu paspaudimu.

Rodyti elektroninio pašto pranešimų nuorodas?

Ne

Elektroninio pašto pranešimų nuorodos leidžia lankytojams elektroniniu paštu išsiųsti savo draugams jūsų dienoraštyje esančius pranešimus.

Suaugusiems skirtas turinys?

Ne

Jei nurodysite Taip, jūsų dienoraščio skaitytojai matys įspėjamąjį pranešimą ir bus paprašyti patvirtinti tai, kad jie nori vartoti jūsų dienoraštį toliau.

Bendros nuostatos (Taikoma visiems jūsų dienoraščiams.)

Rodyti kūrimo režimą visiems jūsų dienoraščiams?

Taip

Įtraukia kūrimo režimą į jūsų pranešimų redaktorių. (Dar žinomas kaip „ką matau, tą gaunu“ redaktorius.)

Įjungti transliteravimą?

Sugadintas in

Hindi - ????

Sužinoti daugiau

Įdeda mygtuką į įrankių juostą, skirtą išversti angliškus žodžius į pasirinktą kalbą. (Kalbą galėsite pakeisti vėliau, naudodami Pranešimų redaktorių.

Jūsų transliteracijos pataisymai bus išsaugoti, o „Google“ juos panaudos tobulindama šį įrankį. Norėdami gauti

	išsamesnės informacijos perskaitykite Privatumo politiką.
	Išsaugoti nustatymus

Pašalinkite savo dienoraštį

<p>Pašalinti jūsų dienoraštį?</p>	<p>Pašalinti šį dienoraštį Jūsų interneto dienoraštis, įskaitant visus jūsų pranešimus, bus ištrintas visam laikui. Šiuo adresu naudodami „Google“ paskyrą, prie kurios šiuo metu esate prisijungęs, galite sukurti kitą interneto dienoraštį, tačiau, jei pasirinkote ištrinti savo interneto dienoraštį, mes negalime atkurti jūsų pranešimų.</p> <hr/>
-----------------------------------	---

<http://www.blogger.com/blog-formatting.g?blogID=18535165> [žiūrėta 2008 04 12]

Formatavimas

Rodyti	<input type="text" value="7"/> <input type="text" value="dienos"/> <input type="button" value="▼"/> pagrindiniame puslapyje. Jei nurodysite dienas, galios apribojimas iki 500 pranešimų.
Datos antraštės formatas	<input type="text" value="Friday, April 18, 2008"/> <input type="button" value="▼"/> Taip duomenys atsiranda virš jūsų skelbimo.

Archyvo rodyklės datos formatas	<div data-bbox="689 199 1054 244" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> April 2008 ▼ </div> <p>Taip jūsų šoninėje juostoje bus rodomos archyvo nuorodos.</p>
Laiko žymos formatas	<div data-bbox="689 427 1042 472" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> 3:01 AM ▼ </div>
Laiko juosta	<div data-bbox="689 589 1393 633" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> (GMT-08:00) Ramiojo vandenyno laikas ▼ </div>
Kalba	<div data-bbox="689 748 1248 792" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> anglu (Jungtinės Valstijos) ▼ </div>
Pakeisti eilučių trūkumus	<div data-bbox="689 909 826 954" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> Taip ▼ </div> <p>If Yes is selected, single hard-returns entered in the Post Editor will be replaced with single <code>
</code> tags in your blog, and two hard-returns will be replaced with two tags (<code>

</code>).</p>
Rodyti antraštės lauką	<div data-bbox="689 1281 826 1326" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> Ne ▼ </div>
Rodyti saitų laukus	<div data-bbox="689 1442 826 1487" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> Ne ▼ </div> <p>Priedama parinktis, kad būtų galima įtraukti susijusių URL ir prenumeruojamosios transliacijos („podcasting“) intarpo saitus kiekviename iš jūsų pranešimų.</p>
Ijungti slankiąją lygiuotę	<div data-bbox="689 1758 826 1803" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> Taip ▼ </div> <p>Ijungia paveikslėlio ir teksto lygiuotės pasirinktis naudojant <code><div clear:both></code> skirtuką. (Pasirinkite "Ne", jeigu turite bėdų dėl galutinio išdėstymo.)</p>

Pateikti šabloną

Skelbimų šablonai, naudodami tekstą ar kodą, kurie pasirodo kiekvieną kartą, kai sukuriate naują skelbimą, iš anksto suformatuoja skelbimo redaktorių. Sužinoti daugiau

Išsaugoti nustatymus

<http://www.blogger.com/blogoptionscomments.g?blogID=18535165> [žiūrėta 2008 04 12]

Komentarai

Komentarai

Rodyti Paslėpti

Pastaba: pasirinkus nustatymą "Slėpti" esami komentarai visiškai nepašalinami. Juos galite vėl rodyti, pasirinkę nustatymą "Rodyti".

Kas gali komentuoti?

- Bet kuriame yra anoniminių naudotojų
- Registruotų naudotojų apima ir atvirojo identifikatoriaus
- Naudotojai, turintys "Google" paskyras
- Tik šio dienoraščio nariai

Numatytieji komentarai
pranešimams

Naujuose pranešimuose yra komentarų

Atgalinės nuorodos

Rodyti Paslėpti

Atgalinės nuorodos padeda jums stebėti interneto puslapius, kuriuose yra nuorodų į jūsų pranešimus. Sužinoti daugiau

Pastaba: pasirinkus nustatymą "Slėpti" esamos atgalinės nuorodos visiškai nepašalinamos. Jas galite bet kuriuo metu vėl parodyti, pasirinkę nustatymą "Rodyti".

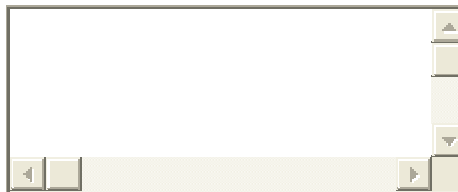
Pirminės atgalinės pranešimų nuorodos

Naujuose pranešimuose yra atgaliniu nuorodu

Komentarų laiko žymos formatas

3:04 AM

Komentarų formos pranešimas

Jūs galite naudoti tam tikras HTML gaires, pvz., ``, `<i>`, `<a>`

Rodyti komentarus iškylančiame lange?

Taip Ne

Ijungti komentarų redagavimą?

Taip Ne

Peržiūrėti komentarus prieš tai, kai jie bus paskelbti. Kai atsiras komentarų, jūsų valdymo skydelyje pasirodys nuoroda. Sužinoti daugiau

<p>Rodyti komentarų kalbos tikrinimą?</p>	<p>☐ Taip ☒ Ne</p> <p>Dėl to jūsų dienoraštyje komentarus paliekantiems žmonėms reikės atlikti žodžių patikrinimą; taip bus sumažintas nepageidaujamų komentarų skaičius. Sužinoti daugiau</p> <p>Dienoraščių autoriai komentarų kalbos tikrinimo nemato.</p>
<p>Rodyti komentuose profilio paveikslėlius</p>	<p>☒ Taip ☐ Ne</p>
<p>Pranešimo apie komentarą el. pašto adresas</p>	<p><input type="text"/></p> <p>Galite įvesti ne daugiau negu dešimt el. pašto adresų, atskirtų kableliais. Mes parašysime jums šiuo el. pašto adresu, jei kas nors paliks jūsų dienoraštyje komentarą.</p>
	<p>Išsaugoti nustatymus</p>

<http://www.blogger.com/blogoptionsarchiving.g?blogID=18535165> [žiūrėta 2008 04 12]

Archivavimas

<p>Archyvavimo dažnumas</p>	<p>Kas mėnesi ▼</p>
<p>įjungti pranešimų puslapius?</p>	<p>Taip ▼</p> <p>Pranešimų puslapiai visiems jūsų pranešimams suteikia po atskirą unikalų puslapį, be to, jie rodomi ir tituliniamе jūsų dienoraščio puslapyje.</p>

<http://www.blogger.com/blogoptionsfeed.g?blogID=18535165> [žiūrėta 2008 04 12]

Puslapio pateiktis

<p>Perjungti į: Išplėstinis režimas</p> <p>Leisti dienoraščio pateiktis</p>	<p>Visas ▼</p> <p>Pasirinkite parinktį Rodyti visą, jei norite skelbti visą savo pranešimo turinį. Pasirinkite parinktį Trumpinti, jeigu norite skelbti tik pirmą pastraipą arba maždaug 255 simbolius, priklausomai nuo to, kas trumpiau. ši nuostata bus taikoma visiems pateikčių tipams (pranešimams, komentarams ir pranešimų komentarų pateiktims).</p>
<p>Pranešimo santraukos URL peradresavimas</p>	<p><input type="text"/></p> <p>Jei panaikinate savo pranešimo santrauką naudodami „FeedBurner“, arba savo santraukai apdoroti pasinaudojote kita paslauga, čia įveskite pilną informacijos santraukos URL. „Blogger“ nukreips visą pranešimų santraukų srautą šiuo adresu.</p>
<p>Pranešimo pateikties poraštė</p>	<p><input type="text"/></p> <p>Šis pranešimas bus parodytas po kiekvieno pranešimo jūsų pranešimų pateiktyje. Jei naudosite reklamas arba kitokio pobūdžio pateiktis, kodą galite įvesti čia. Taip pat turite parinktyje "Aktyvinti pašto puslapius" pasirinkti "Taip" (parinktyje Archyvavimo nuostatos) bei parinktyje "Leisti dienoraščio pateiktis" pasirinkti "Visas" (viršuje).</p>

Išsaugoti nustatymus

<http://www.blogger.com/blog-options-email.g?blogID=18535165>

[žiūrėta 2008 04 12]

El. paštas

Pranešimo siuntimo adresas

Enter a comma seperated list of up to 10 email addresses to have your blog mailed to whenever you publish.

Rašymo į dienyną elektroniniu paštu adresas

rudeina.@blogger.com

Jei norite tiesiai dėti tekstą ar nuotraukas (ne daugiau nei 10 MB) į savo dienoraštį, naudokite šį adresą.

Skelbti el. laiškus iš karto

Įrašyti el. laiškus kaip juodraštinus pranešimus

Išsaugoti nustatymus

<http://www.blogger.com/blog-permissions.g?blogID=18535165> [žiūrėta 2008 04 12]

Leidimai

Dienoraščio autoriai Jūsų dienoraštis gali turėti ne daugiau negu 100 autorių.
Į šį dienoraštį gali rašyti 1 autorius

Deina

DeinaRudkova@gmail.com administratorius

ĮTRAUKTI AUTORIUS

Dienoraščio skaitytojai Jūsų dienoraštis gali turėti ne daugiau negu 100 skaitytojų.
Kas gali matyti šį dienoraštį?

Visiems Tik mano pasirinkti asmenys Tik dienoraščio autoriai
Šis dienoraštis pagal numatytąją parinktį prieinamas visiems skaitytojams.

Jūs galite leisti savo dienoraščio rodymą tik savo pasirinktiems skaitytojams.
Tačiau tokiu atveju skaitytojai turės papildomai prisijungti, kad galėtų skaityti jūsų dienoraštį.

Pakvieskite daugiau žmonių skaityti jūsų dienoraštį

Atskirkite elektroninio pašto adresus kableliu. Dienoraščio autoriai jau turi prieigą.

PAKVIESTI

Pakviesti

ATŠAUKTI

Internetinio dienoraščiui būdingos savybės	Blogger.com	Thoughts.com	Blogas.lt	Delfi.lt
Archyvai	+	+	+	+
simboliai	+	+	+	+
paveikslėliai, iliustracijos	+	+	+	
įrašų	+	+	+	+

komentavimas				
nuoroda į elektroninį internetinio dienoraščio autorius paštą	-			
reklama	-	+	+	
paieškos funkcija	+	+		+
kalendorius	-		+/-	+
svečių knyga	-	-	-	-
Nuorodos	+	+	+	+

4 priedas.

<http://www.blogger.com/home> [žiūrėta 2008 04 20]

Prietaisų skydelis

Tvarkykite savo dienoraščius

Sukurti dienoraštį | Pagalba

my spirit fly

☐ Peržiūrėti dienoraštį

1 pranešimas, pastarąjį kartą publikuotas 2006.1.4

Naujas pranešimas

Valdyti: Pranešimai, Nuostatos, Šablonas

Sužinokite paskutines naujienas iš „Blogger“ komandos, „Blogger Buzz“ dienoraštyje (angliškai)

Deina

Nuotrauka negalima.

- Redaguoti profilį (arba Rodyti)
- Mano paskyra
- Kalba:

Lituânia ▼

Related Services

- AdSense
- „Google Reader“

Mobile Devices

Sužinokite kaip pradėti mobilųjį dienoraštį

Pagalbos ištekliai

- Pagalbos centras
- Video Tutorials
- Dienyno būseną
- Žinomos problemos

Pradinis puslapis | Apie | „Buzz“ | Pagalba | Kalba | Kūrėjai | Įranga
Paslaugos sąlygos | Privatumas | Turinio politika | © 1999 – 2008 Google

5 priedas.

http://www.thoughts.com/index.php?_action=static_popup&blurb=avg_rating [žiūrėta 2008 04 20]

Thoughts.com User Rating System

We have a user rating system that allows our members to rate each others blog posts, photos, videos and podcasts from 1 to 5 stars. We then calculate the average user rating giving weight to the areas in which you are most active. If your average user ratings is 4.0 stars or higher, then you are allowed access to post in the community topic areas which are our most highly visited pages. Our top contributing members are also eligible to receive an all expense paid, annual thoughts.com vacation.

http://www.thoughts.com/index.php?_action=static_popup&blurb=activity_rating [žiūrėta 2008 04 20]

Thoughts.com Activity Rating

We have an activity rating system that assigns you an activity star when you participate in a new area of the site.

Stars are awarded for

- Making Blog Posts
- Uploading Photos
- Uploading Videos
- Uploading Podcasts
- Posting in Forums

<http://www.blogger.com/about> [žiūrėta 20080 4 21]

Blogger istorija

Blogger sukūrė nedidelė San Francisko kompanija Pyra Labs 1999 m. rugpjūtį. Tai įvyko per patį interneto bumą. Bet mes nebuvo finansuojami iš aukščiau, nerengėme vakarėlių, nespardėme vestibulyje kamuolio ir nedalijome nemokamai alaus. (Nebent gėrėme kitų nemokamai dalijamą alų.)

Mes – trys draugai, gavę atlyginimą už nuobodžius didelių kompanijų žiniatinklio projektus ir stengėsi grandioziškai įžengti į interneto aplinką. Dabar nebesvarbu, ko siekėme iš pradžių. Tačiau kartu sukūrėme Blogger, galima sakyti, netikėtai, ir pamanėme — Hm... o juk tai visai įdomu.

Blogger atsirado pamažu ir galiausiai, per porą metų, išaugo. Mes sutaupėme šiek tiek pinigų (mūsų kompanija vis dar buvo maža). Ir tada įvyko bankrotas, mums baigėsi pinigai, ir ši smagi kelionė tapo nebe tokia smagia. Mes išlikome tik per plauką, ne visi sveiki, bet šią paslaugą ir toliau teikėme (dažniausiai). Pamažu atkūrėme verslą.

2002 metais mūsų reikalai vėl pagerėjo. Turėjome tūkstančius naudotojų, bet vis dar nedaug darbuotojų. Ir tada atsitiko tai, ko niekas nesitikėjo: Google išreiškė norą mus nupirkti. Taip, būtent tas Google

Mums labai patiko Google . O jiems patiko dienoraščiai. Todėl mes buvome atviri jų pasiūlymui. Ir viskas išėjo labai šauniai.

Šiuo metu mes esame nedidelė (bet šiek tiek didesnė nei anksčiau) Google kūrybinė grupė. Mūsų tikslas – padėti žmonėms reikšti savo nuomonę internetu ir rodyti pasaulio informaciją iš asmeninės perspektyvos. Iš esmės tokį tikslą turėjome visada.

Išsamesnės informacijos apie Google rasite google.lt. (Taip pat tinka paieškai.)

Blogger.com

Internetinio dienoraščio valdymo funkcijos

Prietaisų skydelis	Informacija apie vartotoją	Vartotojo vardas
		Nuotrauka
		Redaguoti profilį (arba Rodyti)
		Mano paskyra
		Kalba
	Related Service	AdSense
		Google reader

	Mobile Device	Sužinokite kaip pradėti savo mobilųjį dienoraštį	
	Pagalbos ištekliai	Pagalbos centras	
		Video tutorials	
		Dienyno būseną	
		Žinomos problemos	
	Tvarkykite savo dienoraštį	Sukurti dienoraštį	
		Pagalba	
		Peržiūrėti dienoraštį	
		Naujas pranešimas	
		Valdyti	Pranešimai
			Nuostatos
	Šablonas		

Valdyti

Pranešimų rašymas	Nuostatos	Šablonas
Sukurti	Pagrindai	Redaguoti HTML
Redaguoti pranešimus	Publikavimas	Pasirinkti naują
Redaguoti komentarus	Formatavimas	Individualizuoti apipavidalinimą
	Komentarai	AdSense
	Archyvavimas	
	Puslapio pateiktis	
	El. paštas	
	Atviras identifikatorius	
	Leidimai	

Thoughts.com

Navigation: [Publish New Blog Entry](#)

[Upload New Photo](#)

[Post New Podcast](#)

[Add New Video](#)

[Manage Navigation Links](#)

[Manage Privacy](#)

Upload Profile Photo

Dienoraščių portalas Thoughts.com turi vartotojui patogų elementų internetinio dienoraščio valdymo elementų išsidėstymą: „vartotojo vardas“, my blog, my survey, my account, make a post, my friends, my mail, forums, disable language filter, log out.

Skylyje „vartotojo vardas“ internetinio dienoraščio vartotojas pateikia ir redaguoja informaciją apie save.

Rudeina's profile

- Photo – nuotrauka
- View all rudeina's friends – peržiūrėti rudeinos draugus
- Status - statusas
- Statistics - statistika: Profile views – profilį aplankė
 - Friends - draugai
 - Last update – paskutiniai atnaujinimai
 - Signup date – registracijos data
 - Rating (info) - reitingas
 - Activity points (info) – aktyvumo taškai
- Personal information – asmeninė informacija:
 - Name - Vardas
 - Birthday - gimtadienis
 - Gender – lytis
 - Orientation – orientacija
 - Relationship status – santykių statusas
 - Religion - tikėjimas
 - Location – gyvenamoji veita
 - About me – apie mane
- Recent blog entries – paskutiniai internetinio dienoraščio įrašai
- Recent blog comments – paskutiniai internetinio dienoraščio komentarai
- Recent photos – paskutinės nuotraukos
- Friends - draugai
- Recent podcasts – paskutiniai podcast'ai
- Recent movies – paskutiniai filmai
- Recent forum threads – paskutinės forumo temos
- Recent surveys – paskutinės apklausos.

Dienoraščių saitų blogger.com ir thoughts.com pradinių puslapių analizė

Dienoraščių saite blogger.com pradinis puslapis susideda iš tokių elementų:

- Prisijungimas/ registracija;
- Atnaujanti dienoraščiai;
- Užrašų dienoraščiai;
- Trumpa apžvalga „Kas yra dienoraščiai“;
- „Sukurkite dienoraštį trim paprastais veiksmais“;
- Nuoroda į dienoraščių sukūrimą;
- Pradinis puslapis;
- Apie (Apie mus, Bloggerio istorija);
- „Buzz“ (dienoraščių saito naujienos, jo kūrėjų pranešimai);
- Pagalba;
- Kalba;
- Kūrėjai;
- Įranga;
- Paslaugos sąlygos;
- Privatumas;
- Turinio politika.

Dienoraščių saitas blogger.com savo pradiniame puslapyje pateikia nedaug ir tik esmingiausius elementus, būtinus internetinio dienraščio sukūrimui ir paaiškinantys internetinio dienoraščio esmę ir sukūrimo eigą.

Dienoraščių saite thoughts.com pradinis puslapis susideda iš tokių elementų:

- Paieškos laukas (home);
- Nemokamas internetinis dienoraštis (Free Blog – internetinio dienoraščio galimybių aprašymas);
- Populiariausi įrašai (Popular Posts);
- Paskutiniai įrašai (Recent Posts);
- Atsitiktiniu būdu atrinkti įrašai (Random Posts);
- Populiarūs internetiniai dienoraščiai (Popular Blog);
- Apklausos (Survey);
- Bendruomenės forumas (Community Forum);
- Nugalėtojai (Winners);

- Pakviesk (Invite);
- Labdara (Charity);
- Naujienos (News);
- Vartotojo prisijungimas/ registracija (Memeber Log in/ Sign up);
- Paskutinės nuotraukos (Featured Photos);
- Vaizdo medžiaga (Video);
- Dažniausiai internetiniuose dienoraščiuose minimi žodžiai (Popular Blog Tags);
- Apie (About);
- Dažniausiai Užduodami Klausimai (FAQ);
- Sąlygos (Terms);
- Privatumas (Privacy);
- Kontaktas (Contact);
- Idėjos (Think Tanks);
- Nuorod į mus (Link to Us).

Dienoraščių saito thoughts.com pradiniam puslapyje pateikiama daugiau informacijos negu saite blogger.com, bet esminiai elementai pasikartoja, tokie kaip vartotojų registracija, prisijungimas, nuorodos į naujus internetinius dienoraščius ir įrašus.

www.blogas.lt statistika

BLOGas.lt statistika

Daugiausiai viešų įrašų turintys BLOGai

- gemm (1219)
- LostAngels (1154)
- NaktiSkaičiuojuAvis (1020)
- scorps (998)
- zudykreklama (994)
- Eurosavaitė (864)
- Kukas (830)
- IceBlue (804)
- afrika (701)
- kosta (700)
- tetasaita (687)
- Lukys (676)
- edgaras215 (635)
- gilesumele (593)
- plahcisas (583)
- Bebras (572)
- Gecas (562)
- egiphtiete (546)
- vellura (539)
- osam (522)

Ilgiausių draugų sąrašą turintys vartotojai

- ZIW (1124)
- Sebekas (661)
- VilisNormanas (656)

Daugiausiai komentarų parašę vartotojai

- kosta (5087)
- plahcisas (3833)
- LostAngels (2756)
- Nightmare (2329)
- saulute12 (2317)
- Marluka (2027)
- scorps (2009)
- shiny (1854)
- Somewhere (1769)
- ENORCA (1692)
- musyte (1683)
- merhaba1 (1613)
- Onj (1351)
- Kukas (1329)
- IceBlue (1306)
- EmmyRossum (1290)
- NaktiSkaičiuojuAvis (1277)
- Draugishkas (1256)
- Maryste (1227)
- Ištrintas vartotojas (1216)

Dažniausiai sutinkami kitų vartotojų draugų sąrašuose

- avrilavione (260)
- ZIW (226)
- VilisNormanas (191)

Ilgiausių draugų sąrašą turintys vartotojai

- ZIW (1124)
- Sebekas (661)
- VilisNormanas (656)
- DaRkAnG3L (577)
- ChipTeam (266)
- cs (254)
- maqelanas (170)
- ENORCA (165)
- tired (161)
- Tavomuzika (148)
- tetasaita (145)
- Somewhere (143)
- trov (130)
- niekasmekada (117)
- irmaluoma (116)
- urboniene1 (115)
- bkinideive (112)
- DavaAndrekenaitė (107)
- anddim (102)
- edidav (102)

Ištrintas vartotojas (1216)

- avrilavione (260)
- ZIW (226)
- VilisNormanas (191)
- Sebekas (187)
- ENORCA (162)
- DaRkAnG3L (155)
- zudykreklama (145)
- LostAngels (119)
- tetasaita (117)
- irmaluoma (115)
- Somewhere (114)
- DievuZinasklaida (102)
- urboniene1 (102)
- saulute12 (99)
- MindaugasJak (98)
- Sintzyk (97)
- baltuskoniene (97)
- Ab0mInAt0r (96)
- anddim (94)
- Nightmare (92)

» [Naujausi BLOGai](#)

» [Naujausi BLOGu įrašai](#)

© 2008 BLOGas.lt. Visos teisės saugomos. [Susisieki su mumis](#) | Sprendimas: JMPartner

<http://dev.blogas.lt/> [žiūrėta 2008 03 18)

Reikia komentarų RSS?

2007-10-10 | extra

Šiandien buvo atlikti keli patobulinimai BLOGas.lt sistemoje:

- Jūsų patogumui įdiegėme komentarų RSS srautą, kuris vieniems blogeriams, galbūt, pasirodys efektyvesnis ir patogesnis būdas sužinoti apie skaitytojų nuomonę, nei elektroninis paštas. Kaip tai veikia? Viskas labai paprasta:

http://www.blogas.lt/comments_rss.php?w=bloga_pavadinimas

(blogas.lt/bloga_pavadinimas)

http://www.blogas.lt/comments_rss.php?w=dev - dev blogo naujausių komentarų RSS srautas

http://www.blogas.lt/comments_rss.php?w=info - BLOGas.lt naujienų tinklaraščio komentarų RSS srautas

Supratote? Paprasta! ;-)

- Ištaisyta klaida, kai redaguojant komentarus ar įvedus blogą patvirtinimo kodą "primetama" nereikalingo HTML kodo.
- Nuo šiol, komentuose nuorodos aktyvuojamos automatiškai. Išbandyti galite, kad ir po šiuo įrašu.

Rytoj parašysiu, kokios naujovės BLOGas.lt vartotojų laukia artimiausiu metu. Sėkmės, mielieji. :)

<http://dev.blogas.lt/page2/&thisy=&thism=&thisd=> [žiūrėta 2008 03 18]

development blogas

Ką apie tave kalba blogosfera?

2007-10-07 | extra

Turiu dar vieną puikią žinią! Prieš kelias valandas pradėjo veikti nauja BLOGas.lt galimybė! Nuo šiol spustelėjus meniu punktą "Ateinančios nuorodos" vartotojai galės matyti, ką apie jų BLOGą ar konkrečius jo įrašus kalba kiti tinklaraščiai. Matote tas nuorodas apačioje? Sistema man sako, kad apie [blogas.lt/dev](http://dev.blogas.lt) neseniai rašė [nežinau.lt](http://nezinau.lt). Šaunu, tiesa? Žinokite daugiau! ;)

KOMENTARAI: 13 Patiko (12) :: Nepatiko (0)

Kam reikalingi "Patiko" / "Nepatiko" mygtukai?

2007-10-07 | extra

Sveiki, mielieji. Pirmiausia noriu atsiprašyti kolektyvo vardu, kad BLOGas.lt penktadienį buvo nepasiekiamas ir dėjosi labai keisti dalykai. Pagaliau pritaikėme naują dizainą, bei įdiegėme kelias naujoves, kurios planuose buvo jau labai senai. Tikimės, kad pakeitimai jums patinka ir pažadame, kad jų greitu metu bus dar daugiau. Ypač daug laiko skirsime sistemos patogumo tobulinimui ir naujų galimybių plėtimui. Mums patinka būti jūsų draugais! Beje, kai kuriose BLOGas.lt sistemos vietose dar gali būti klaidų, apie kurias man pranešite, tiesa? Tik kartu galime pasiekti kokybišką rezultatą. Ačiū ;)

O dabar norėčiau trumpai pristatyti, kam reikalingi "patiko" / "nepatiko" mygtukai šalia įrašų, bei skatinti jais tinkamai naudotis. Turbūt pastebėjote juos ir anksčiau, tačiau tai daugiau buvo įvertinimas įrašo autoriui, nei kažkoks konkretus viešas reitingas. Tačiau, dabar viskas pasikeitė.

Pradiniame BLOGas.lt puslapyje galite matyti populiariausius dienos, savaitės, mėnesio ir metų įrašus, kas šią sistemą daro dar labiau interaktyvesnę, bei skatina rašyti gerus straipsnius. Aktyviai naudokitės šia galimybe, nes kartu galime atrinkti tikrai neblogus straipsnius taip įvertindami ne tik įrašo autorių, bet ir leisdami jį pamatyti visai BLOGas.lt bendruomenei.

Nuo šiol "patiko" / "nepatiko" mygtukai yra integruoti į visus standartinius šablonus, kuriuos pasirenkate registracijos metu arba keisdami tinklaraščio šabloną. Tiesa, vartotojai, kurie užsiregistravo anksčiau nei prieš savaitę - šios galimybės gali ir neturėti. Jeigu norite, kad jūsų įrašai būtų vertinami, reikia atlikti kelis labai nesudėtingus veiksmus:

Keisti esamą šabloną

Žemiau esančiame laukelyje matomas Jūsų esamas šablonas. Šiame laukelyje Jums reikia pagalbos - apsilankykite [pagalbos skiltyje](#).

```
<html>
<head>
<title><%WindowTitle%></title>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=
<script language="JavaScript" type="text/JavaScript" src=".,
<script language="JavaScript" type="text/JavaScript" src=".,
<style type='text/css'>
```

1. Pasirinkite šablono redagavimą, bei įterpkite dvi papildomas eilutes (jas rasite paspaudę žemiau esančią nuorodą) tarp HEAD gairių (tagų):

<http://www.paste.lt/paste/207e40ab8c3eeca04aa51d5d6686247b>

2. Norimoje vietoje įterpkite raktažodį, kuris bloge bus vaizduojamas, kaip patiko / nepatiko mygtukai.

```
<%EntryRate|' :: '%>
```

3. Pasidžiaugiate savo HTML sugebėjimais! :-)

Jeigu iškilis papildomų klausimų, pasistengsiu pagelbėti. Sėkmės! O dabar visi spaudžiame mygtuką patiko :)

<http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>

BLOGas.lt taisyklės

1. Asmuo, norintis ir sutinkantis, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi BLOGas.lt administracijos, kaip tą apibrėžia Lietuvos Respublikos įstatymai, užpildo registracijos formos laukus, prieš tai susipažinęs su žemiau pateikta informacija ir paspaudžia nuorodą "Tęsti" arba "Registruotis". Atlikęs šiuos veiksmus asmuo patvirtina, kad yra nurodęs teisingus duomenis ir sutinka, kad BLOGas.lt administracija juos tvarkytų.
2. Registracijos BLOGas.lt metu asmuo sutinka, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi tiesioginės rinkodaros tikslais. Asmuo turi teisę bet kada savo sutikimą atšaukti raštu pranešdamas apie tai BLOGas.lt administracijai.
3. Asmuo įstatymų nustatyta tvarka turi teisę:
 - 1) žinoti (būti informuotas) apie savo asmens duomenų tvarkymą;
 - 2) susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi;
 - 3) reikalauti ištaisyti ar sunaikinti savo asmens duomenis žemiau nurodytais atvejais;
 - 4) nesutikti dėl savo asmens duomenų tvarkymo.
4. BLOGas.lt įsipareigoja sudaryti sąlygas asmeniui įgyvendinti 4 punkte nustatytas teises, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai reikia užtikrinti:
 - 1) valstybės saugumą ar gynybą;
 - 2) viešąją tvarką, nusikaltimų prevenciją, tyrimą, nustatymą ar baudžiamąjį persekiojimą;
 - 3) svarbius valstybės ekonominius ar finansinius interesus;
 - 4) tarnybinės ar profesinės etikos pažeidimų nustatymą;
 - 5) duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.
5. BLOGas.lt įsipareigoja informuoti asmenį, kurio asmens duomenis jis renka tiesiogiai iš jo, apie savo (duomenų valdytojo) ir savo atstovo, jei šis yra, tapatybę ir nuolatinę gyvenamąją vietą ar buveinę, koku tikslu tvarkomi asmens duomenys ir kam jie teikiami, išskyrus atvejus, kai asmuo tokią informaciją turi.
6. BLOGas.lt administracija gali rinkti asmens duomenis ir juos tvarkyti savo ir partnerių tiesioginės rinkodaros tikslais, įsipareigoja suteikti galimybę vartotojams atsisakyti BLOGas.lt paslaugų kartu nutraukiant asmens duomenų tvarkymą.
7. Asmuo, pateikdamas BLOGas.lt administracijai asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, turi teisę gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi, kam teikiami.
8. Jei asmuo mano, kad jo asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, duomenis taiso pats atitinkamame BLOGas.lt svetainės puslapyje. Jei asmuo mano, kad jo asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai, nesąžiningai, ir kreipiasi į BLOGas.lt administraciją, BLOGas.lt administracija įsipareigoja neatlygintinai patikrinti asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, sąžiningumą ir asmens prašymu sunaikinti neteisėtai ir nesąžiningai sukauptus asmens duomenis.
9. Asmens duomenys taisomi ir naikinami pagal asmens prašymą (reikalavimą) ir jo tapatybę bei jo asmens duomenis patvirtinančius dokumentus. BLOGas.lt įsipareigoja informuoti duomenų gavėjus apie asmens prašymu ištaisytus ar sunaikintus asmens duomenis.
10. Jei asmuo nesutinka dėl jo asmens duomenų tvarkymo, BLOGas.lt administracija įsipareigoja nedelsdamas nutraukti asmens duomenų tvarkymą, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, ir informuoti duomenų gavėjus.

11. Asmens prašymu BLOGas.lt administracija įsipareigoja pranešti asmeniui apie jo asmens duomenų tvarkymo nutraukimą ar atsisakymą nutraukti duomenų tvarkymą. Asmens prašymu BLOGas.lt administracija įsipareigoja išsaugoti visus nutrauktus tvarkyti asmens duomenis.
 12. Šiuo patvirtinu, kad savo asmens duomenis nurodžiau teisingai. Esant šoje formoje nurodytų mano asmens duomenų pasikeitimams, įsipareigoju nedelsiant juos pakeisti atitinkamoje BLOGas.lt svetainės formoje. Šiuo taip pat patvirtinu, kad sutinku, jog BLOGas.lt administracija tvarkytų mano asmens duomenis tiesioginės rinkodaros tikslais, o tolimesnis mano duomenų atnaujinimas, patikslinimas būtų atliekamas telerinkodaros būdu. Su teise nesutikti dėl savo asmens duomenų tvarkymo esu supažindintas.
 13. BLOGas.lt svetainėje svetainėje lankytojams suteikiama galimybė skelbti bet kokio turinio tekstus bei publikuoti grafinę informaciją. BLOGas.lt administracija pasilieka sau teisę šalinti visą informaciją, kuri skatina turitinę, rasinę, politinę ar asmeninę neapykantą, yra tiesiogiai nukreipta prieš egzistuojantį fizinį ar juridinį asmenį, yra pasirašyta ne savo vardu, propaguoja nelegalius veiksmus, pažeidžia autorines teises arba prieštarauja šioms taisyklėms, Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančioms įstatymams arba bendrosioms moralės normoms.
 14. BLOGas.lt administracija neperžiūri, neredaguoja ir nekeičia vartotojų paskelbtos informacijos. Visa vartotojų skelbiama informacija atsiranda BLOGas.lt priklausančiuose puslapiuose be kitų asmenų įsikišimo, todėl BLOGas.lt administracija neatsako už vartotojų paskelbtos informacijos pasekmes. Kiekvienam BLOGas.lt svetainėje užsiregistravusiam asmeniui yra taikoma asmeninė atsakomybė už Lietuvos Respublikos įstatymams prieštaraujančių duomenų skelbimą.
 15. BLOGas.lt suteikia vartotojams galimybę redaguoti, keisti bei ištrinti paskelbtą informaciją. Vartotojo iniciatyva ištrintos informacijos BLOGas.lt nesaugo ir neperduoda.
 16. Paslaugų gerinimui BLOGas.lt renka tam tikrą techninę informaciją apie vartotojus (IP adresus, duomenis apie naudojamas naršykles, operacines sistemas, kompiuterio parametrus ir kt.), bet naudoja ją tik statistiniams tyrimams atlikti. Kai kurioms paslaugoms suteikti (specialiai pritaikyto turinio pateikimui), būtinas "slapukų" (cookies) panaudojimas.
 17. BLOGas.lt vartotojams draudžiama šalinti specialią puslapio antraštę, kuri talpinama kiekviename vartotojo individualiame puslapyje tam, kad pagal ją būtų galima identifikuoti svetainės priklausomybę BLOGas.lt.
 18. BLOGas.lt gali vartotojų puslapiuose publikuoti reklaminę medžiagą be atskiro vartotojo sutikimo.
 19. BLOGas.lt administracija turi teisę keisti šias taisykles. Naujausią jų redakciją nuolat skelbiama puslapyje <http://www.blogas.lt/signup.php?task=terms>.
-

<http://www.blogas.lt/info/274474/blogaslt-forumas.html>

BLOGas.lt forumas

2007-07-24 Blogas.lt naujienos Rašyti naują | Komentarų: 2

BLOGas.lt tiesia ranką pasimetusiems ir ieškantiems informacijos apie BLOGas.lt paslaugas. BLOGas.lt forumas sukurtas tam, kad visada rastum patarimų į rūpimus klausimus ir galėtum dalinti patarimus kitiems. Bendrauk, keiskis patarimais ir kurk geriausius BLOGus Lietuvoje!

<http://www.blogas.lt/info/23166/atnaujintas-blogaslt--patogesnis-ir-su-naujomis-galimybemis.html>

Atnaujintas BLOGas.lt - patogesnis ir su naujomis galimybėmis

2005-07-14 Blogas.lt naujienos Rašyti naują | Komentarų: 10

Liepos 14 dieną atsinaujinęs BLOGas.lt visiems rašytojams ir skaitytojams suteikia naujų galimybių, leidžiančių patogiau ir paprasčiau skaityti bei valdyti BLOGus.

Pagrindinės naujos galimybės:

- Draugų BLOGų paskutinių įrašų peržiūra atskirame puslapyje*;
- Nurodykite savo pomėgius skiltyje "Apie mane" ir skaitytojai jus suras naršydami pagal pomėgius;
- Jeigu kuriate daug įrašų - galite sukurti kategorijas skiltyje "[rašų kategorijos]" ir priskirti naujai kuriamus įrašus tam tikrai kategorijai. Skaitytojai galės naršyti po įrašus pagal kategorijas*;
- Neprisijungę skaitytojai gali nurodyti savo slapyvardį rašydami komentarą;
- Galite pridėti papildomų nuorodų į kitus tinklapius savo BLOGe*;
- Palengvintas "Vartotojo paveikslėlio" įvedimas;
- Galimybė nusiųsti bet kurį BLOGo įrašą draugui;
- Galimybė naudoti animuotas šypsenėles BLOGo įrašuose.

Dėmesio! Tam, kad galėtumėte naudotis žvaigždute pažymėtomis galimybėmis, turite atnaujinti šablonus iš mūsų siūlomų šablonų sąrašo. Jeigu esate individualiai koregavę savo šabloną - ankstesni pakeitimai neišliks.

<http://www.blogas.lt/info/2902/patarimai-blogu-rasytojams.html> [žiūrėta 2008 03 18]

Patarimai BLOGų rašytojams

2005-03-31 Blogas.lt naujienos Rašyti naują | Komentarų: 12

Naudingi patarimai naujiems BLOGintojams - kaip kurti įdomų BLOGą ir jį populiarinti.

- Rašykite sistemingai ir kuo dažniau;
- Nedvejokite ar rašyti ar ne – tiesiog rašykite;

- Rašykite, kas jus labai sužavėjo arba jums labai nepatiko – filmas, muzikos albumas, kavinė, mergina. Skaitytojai nemėgsta pilkumos – jie mėgsta kategorišką nuomonę;
- Paskelbkite savo elektroninio pašto adresą BLOGe – žmonės mėgsta išreikšti nuomonę apie jus asmeniškai;
- Dėkite nuorodas, kur skaitytojai rastų daugiau informacijos – tai daro jūsų BLOGą vertingesniu; Komentuokite kitų BLOGus – taip pritrauksite daugiau lankytojų į savo BLOGą. Savo BLOGe taip pat galite išsamiai komentuoti kitus BLOGus su nuorodomis į juos;
- Patinkančių BLOGų rašytojus įtraukite į draugų sąrašą;
- Įsijunkite į BLOGintojų bendruomenes – pvz. lietblogs.net;
- Informuokite visus savo draugus apie savo BLOGą – jiems bus įdomu. Įtraukite juos į prenumeratorių sąrašą – patys geriausi draugai mėgsta skaityti, bet dažniausiai pamiršta periodiškai lankytis;
- Nevenkite talpinti paveikslėlių bei nuotraukų – skaitytojams tai įdomiau nei tekstas;
- Nepykite, jeigu kas nors paraše neigiamą atsiliepimą – tai požymis, jog jūsų tekstai nepalieka skaitytojų abejingas. Verčiau kandžiai atsikirkite;
- BLOGe nėra uždraustų temų;
- Nesistenkite stipriai koreguoti savo šablono – svarbiausia, kad skaityti būtų lengva;
- Nebūtina prisistatyti savo vardu – išgalvotas slapyvardis apsaugos jūsų privatumą ir padės jaustis laisviau;
- Susikurkite keletą BLOGų – skirtingi vardai, skirtingos temos, skirtingi požiūriai.

13 priedas.

Trackback

Trackback

Keiskite šiuos nustatymus norėdami nustatyti trackback parametrus.

Trackback pagal nutylėjimą: (?)

Automatiškai nustatyti trackback adresą (URL)? (?)

Trackback juodasis sąrašas

Jeigu norite uždrausti trackback iš atskirų domenu, galite juos įvesti čia.
 Domenus atskirkite tarpu, pavyzdžiui:
 domain1.com domain2.com domain3.com

© 2007 BLOGas.lt. Visos teisės saugomos. [Susisiekite su mumis](#) Sprendimas: [IMPartner](#)

Konferencijos programa

„Google“ dokumentai - Konferencijos programa - Windows Internet Explorer

http://spreadsheets.google.com/pub?key=pf5Wu4ub5EY1c0apMdd42Gg

Google

„Google“ dokumentai - Konferencijos programa

Konferencijos programa: programa

Laikas	Pranešimo tema	Pranešėjas	
Konferencijos programa			
9:00 - 9:30	Registracija		
9:30 - 9:45	Sveikiatykę!	Arnoldas	
9:45 - 9:50	Omnitel pasveikinimas	Saulė Pauplytė-Markevičienė	Omnitel
9:50 - 10:10	"Kodėl profesionalus tinklaraštis?"	Džugas Paršonis	nežinau.lt
10:10 - 10:25	"Ar BLOGerio balsas eina į dangų?"	Virgis Valentinavičius	ALFA.lt
10:25 - 10:45	"Tinklaraščiai: tylioji revoliucija vyksta dabar"	Aurelijus Katkevičius	Verslo Klasė
10:45 - 11:25	Pertrauka / Ryšių mezgimas		
11:25 - 12:00	"Posts, hits and clicks, the new sounds of European media makers"	Vanessa Witkowski	European Youth Press
12:00 - 12:20	"Reklama tinklaraščiuose"	Deividas Taliūnas	AdNet
12:20 - 13:00		Diskusija. Dalyvauja: - Aldas Kirvaitis - One.lt - Vytautas Kleiza - Frype.lt - Arnoldas Rogožny - BLOGas.lt - Draugas.lt - Klasė.lt	
	"Socialinių tinklų fenomenas Lietuvoje"	Moderuoja: Artūras Olšauskas	
13:00 - 14:15	Pietūs		
14:15 - 14:50	MySpace: The Future of Social Networking	Jonas Nyvang, Riku Vassinen	MySpace
14:50 - 15:20	"Lietuviškai, lietuviskai ar lietuviskai?"	Irena Smetonienė	VLKK
15:20 - 15:40	"Kas sieja Web2.0, Benderių šampūną, Lietuvos politiką ir U2?"	Virginijus Savukynas	
15:40 - 16:10		Diskusija. Dalyvauja:	

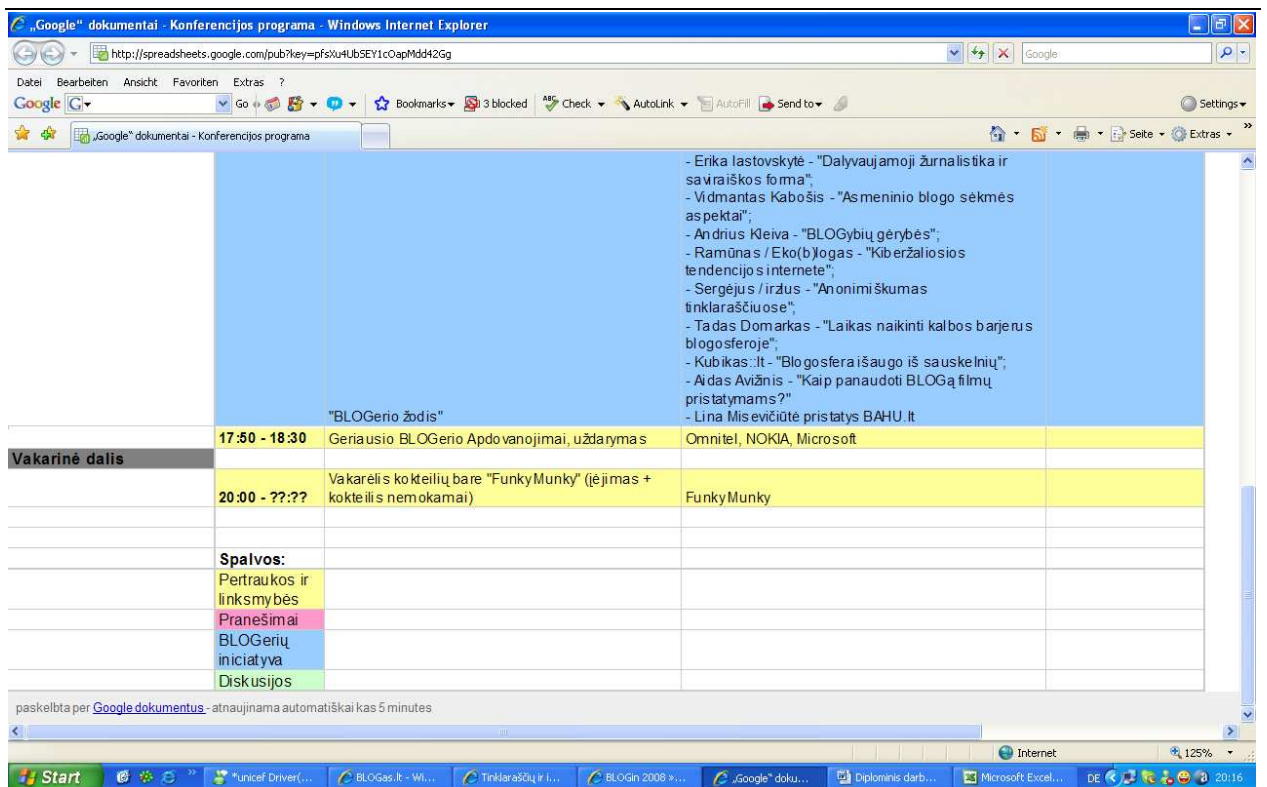
„Google“ dokumentai - Konferencijos programa - Windows Internet Explorer

http://spreadsheets.google.com/pub?key=pf5Wu4ub5EY1c0apMdd42Gg

Google

„Google“ dokumentai - Konferencijos programa

15:40 - 16:10		Diskusija. Dalyvauja: - MTV; - dienraštis "15min" - Skins.lt - BADDOG; - Kaobanga.lt; - Level.lt	
	"Verstas ir tinklaraščiai"	Moderuoja: Artūras Olšauskas	
16:10 - 16:30	Kavos pertraukėlė		
16:30 - 16:50	"Patarimai sėkmingam BLOGui"	Darius Bagdžūnas	Gaimina
16:50 - 17:50		Numatomi pranešimai: - Justinas Beinorius - "Mesk darbą. Kurk videoblogą!"; - Domantas Širvinskas - "BLOGas apie Vilnių: šiaudien ir rytų"; - Erika lastovskytė - "Dalyvaujamoji žurnalistika ir saviraškos forma"; - Vidmantas Kabošis - "Asmeninio blogo sėkmės aspektai"; - Andrius Kleiva - "BLOGybių gėrybės"; - Ramūnas / Eko(b)logas - "Kiberžaliosios tendencijos internete"; - Sergėjus / iržus - "Anonimiškumas tinklaraščiuose"; - Tadas Domarkas - "Laikas naikinti kalbos barjerus blogosferoje"; - Kubikas.:lt - "Blogosfera išaugo iš sauskelnių"; - Aldas Avižnis - "Kaip panaudoti BLOGą filmų pristatymams?"	
	"BLOGerio žodis"	- Lina Misėvičiūtė pristatys BAHU.lt	
17:50 - 18:30	Geriausio BLOGerio Apdovanojimai, uždarymas	Omnitel, NOKIA, Microsoft	

„Blogas“ – pirmiausia tai yra sulietuvintas angliškas terminas "Blog", kuris yra originalaus termino "Weblog" sutrumpinimas. Jis lietuvių kalboje verčiamas, kaip tinklaraštis.

Taigi išsiaiškinome, jog "Blogai lietuvių kalboje vadinami tinklaraščiais. Tačiau kas tai per reiškinys ?

Tinklaraščiai - unikali erdvė, kurią gali valdyti pats jo autorius: nevaržomas rašyti savo mintis, publikuoti nuotraukas, talpinti nuorodas, sulaukti interneto vartotojų komentarų. Pirmieji tinklaraščiai internete aptinkami 1996-1997 metais JAV, kuomet keletas internautų asmeniniuose tinklalapiuose publikavo kasdienes savo naujienas.

Turbūt pagrindinė tinklaraščių populiarumo priežastis – paprastumas ir laisvė. Šiuo metu tinklaraščiai yra taip išplitę, jog juos turi beveik visi – nuo savo džiaugsmams besidalijančių paauglių iki aukštas pareigas užimančių verslininkų bei organizacijų.

Tinklaraščiams priskiriamos specializuotos interneto svetainės arba bendrųjų svetainių sritys, kuriose talpinamos dažnai rašomos publikacijos, išdėstytos chronologine tvarka, kuriose autoriai, vadinamieji "blogeriai" (tinklaraštininkai), išsako savo mintis, įvykius, pastebėjimus ir idėjas pasirinkta tema.

Tinklaraščiuose dažniausiai komentuojamas pasirinktos temos turinys, toks kaip muzika, kinas, maistas, politika ar naujienos; daugelis tinklaraščių veikia kaip asmeniniai dienoraščiai. Tipinis tinklaraštis sudarytas iš teksto, paveikslėlių ir nuorodų į kitus "blogus", puslapius ar kitokią su tinklaraščio tematika susijusią informaciją. Dauguma tinklaraščių yra tekstiniai, tačiau populiarūs ir "fotoblogai", "videoblogai" bei kitos blogų formos. Tinklaraščiai yra viena socialinės, pilietinės, populiariosios žurnalistikos dalis." (<http://kasyrblogas.lt/>, 2008 04 26).

